

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Budapest, ötven perc!

Budapest, július 14.

A gyorsvonat nagyon előkelő személyiséget hozott, olyannyira előkelőt, hogy maga az államvasutak vezető igazgatója várta szalutálva. És ugyancsak ő adta meg a feleletet, amikor a nagyon előkelő személyiség megjelent a szalonkocsi ajtajában s megkérdezte, meddig áll itt a vonat, mielőtt tovább robogna Bécs felé.

— Budapest, ötven perc!

— Ötven perc, valóban nagy idő, — vélte az előkelő személyiség, — szálljunk hát le és nézzük meg az én kedvelt Budapestemet!

Azzal ruganyos, valódi ruganyos, mert még fiatal léptekkel leszállt a szalonkocsiból s lesegítette feleségét is. A nagyon előkelő uron sűrű ruha, sárga cipő, barna kalap és piros nyakkendő volt, a hasonlóképp előkelő asszonyon sűrű uti ruha, állán keresztül kötött fátyollal. És karon fogták egymást és elindultak, fiakkert fogadtak, gummitalput s elkocsiztak ötven perc alatt megnézendő Budapestet.

Ha csak ennyit tudnék az esetből s abban a hiedelemben volnék, hogy egy indiai maharadza érkezett meg így a világyáró globetrotterek sűrű inkognitójában, akkor is fájónasztóhajtánám: „Miért csak ötven percet ér neki Budapest?” Ez a város, amelyik egy egész ország duz-

zadó ambíciójától és tetterejétől növekszik oly gyorsan, mint keleti bűvész keze alatt a perczek alatt magbahajtó kalász. Nekünk szemük fénye, büszke gyönyörűségünk ez a fiatal város, mely szívünk vérért szívja el, mégsem haragszunk rá, mert neki a szívünk vérért is szívesen adjuk. A multunk, a jelenünk, a jövőnk ide köt, örömet vagyunk itt. A szemünk pillantásával szeretettel simogatjuk meg mindennap, minden épülő házat becézgetve vizsgáljuk, mintha valamilyen kedves gyűjteményünk gyarapodnék új értékes darabbal. Nekik pedig csak egy futó stáció ez a város, anyai időre, amíg itt megjelen a szárnyas kerék.

— Budapest, ötven perc!

Nem több egy másodpercczel sem. Egy kis sétakocsizás, egy kis bevásárlás, azután hajrá! vissza az állomásra! Ijedt kérdés: „Nem késtünk-e el? — Nem kell-e akarunk, szándokunk ellenére megtoldani az ittmulatást egy vagy két órával? Azután már fűtyül a vonat, az államvasutak vezérigazgatója alázatosan köszön s száguld a vaskigó el a szalonkocsival, a szalonkocsiban az előkelő idegenekkel. Egy másodperc múlva tenyérnyi füst a láthatáron, mely lassan eloszlik, mint egy látomás. Ez az egész.

Szeretem Budapestet. És mondom, elszomorítana ez, hogyha kéjutató maharadza lenne az így sietve utazó előkelő idegen. Am tudom, hogy a sűrű

utiruha inkognitója alatt hozzánk közelebb álló csillogó egyéniség rejtőzött. S ez még jobban elszomorít.

Magyarország trónörököse Magyarországnak fővárosában miért csak előkelő idegen? Miért csak felületes turista, aki megelégedését fejezi ki affölött, hogy az államvasutak állapota kitünő, akinek fölűnik, hogy a korzó üresebb nyáron, mint télen? Miért nem érzi szükségét annak, hogy köztünk megpihenjen, egy kissé körültekintsen? Miért érdeklik a csokoládébonbonok, amelyek a budapesti czég jelzésével világhírűek? S miért nem törődik azokkal az emberekkel, akik ezt a csokoládébonbont csinálják, akik posztot állnak a vasúti sínpar mellett, amíg szalonkocsija arra elrobog? Konopistban a trónörökösnek szép uradalma van. Jól berendezett, gondosan karban tartott uradalom, mert a trónörökös jó gazda, aki maga ügyel föl mindenre. Most, hogy hosszú ideje nem volt otthon, ha megérkezik, bizonyosan lesz szava a legutolsó kertészlegényhez is. Elmegy, megnézi üvegházát, az istállóját. Megkérdezi, köhög-e még a pejkancza, vagy elmúlt már a katarusa? A vadászutyáit megsimogatja, az ökreit számba veszi. Hogyan lehet az, hogy Konopistban egy tuczat ló, agárkutya és jármos ökör érdekelni tudja annyira, hogy fenséges szemét rajta felejtse, fenséges ajkát kérdezősködésre nyissa? Budapest pedig háromnegyed millió

Lidérczfény.

Irta: Hevesi József.

(Utánnomlás tilos.)

III. Az ígért földjén.

Csimay Gábor és neje három heti hajót után végre megpillantotta az Ígért földjét: Amerikát.

Akkor már testben és lélekben nagyon meg voltak sanyargatva és leplezetlenül váltották be egymásnak — még Bertók is, a Csimay Gábor szerelmes öcsöce — hogy bizony meggondolatlan módon nagyon is nagy fába vágják a fejszéküket, amikor így vaktában, fölbuzdulva indultak neki a nagy sötét bizonytalanságnak, otthon hagyván a megszokott életet, melynek nyomorúságaival is megbarátkoztak volna már valahogy.

De hogy a messze partokat megpillantották és feléjük derengett egy új világ kékes körvonala, újra megerősödött a lelkük és megint megszállta őket a bizalom fehér galambja.

Dobogó szívvel nézték az egyre szilárdabban kibontakozó partokat s türelmetlenül várták, hogy végre a szárazföldre jussanak.

Csak hogy ez nem olyan könnyű dolog ám. Amerika megválogatja, hogy milyen új polgárokkal szaporítsa a lakosságát és ezért szigorú vizsgálat alá veszi minden érkezőt.

Egy kis szigetre, a kikötőtől mintegy negyedórányira fekvő Ellis Islandra viszik az utasokat egy helyi hajón, ahol aztán a legszigorúbb vizsgálatnak vannak kitéve.

Csimay Gáboréknak is kijutott ebből a sok kérdezősködésből, motosztatásból. Az orvosok meggyőződtek róla, hogy nem betegek, a hivatalnokok kikérdezték egész életük sorát, hogy nem ismerkedtek-e már meg a fegyház belsejével? Hogy van-e elegendő pénzük, amiből megélhetnek addig, amíg munkához jutnak? Van-e ismerősük, atyafiuk Amerikában? Vár-e rájuk valaki?

Sok száz meg száz rejtelmes és fogós kérdés keresztüztüzébe fogták őket, míg eljutottak végre a vámhivatalhoz, ahol szintén szorgos vizsgálat alá vették a holmijukat, amíg végre meghozták az igazoló-czédulát, melylyel kiléphetek Amerika földjére.

Bizony ebben a sikertől lármban, zugásban, zakatolásban, sürgésben és forgásban, tolongásban és idegen nyelvű Babelben nem igen tudtak volna eligazodni, ha már hazuról nem küldtek volna értesítést földijüknek, a már évek óta itt künn boldoguló Andorka Istvánnak, hogy ezzel meg ezzel a hajóval, ekkor meg ekkor érkeznek. Várakozzék rájuk!

És a külföldi magyar ember megható hűségese ragaszkodásával honfitársai iránt, sietett Andorka István a kikötőbe, hogy földijeit megvárja.

Ő már egészen otthonosan érezte magát az amerikai földön és igen hasznos utbaigazításokkal látta el a szülőfalujából ideérkezett atyafiait, Csimay Gáborékat.

Hamarosan kioktatta őket mindazokról a nélkülözhetetlen tudnivalókról, melyek nélkül Amerikában egyetlen lépést sem tehet az ember. Szállásról, jó és olcsó ellátásról gondoskodott számukra és azzal az örvendetes hírrel

szolgált nekik, hogy sikerült számukra egy nagy aczélgyárban, nem messze New-Yorkhoz, állandó munkát szereznie. Mihelyt kipihenték az utazás fáradalmait, rögtön be is léphetnek a munkába. A munka igaz, hogy igen súlyos és erős, de meg is fizetik jól.

Csimay Gábornak felragyogott az arca ennek a hírek hallatára.

— Azért jöttünk ide, hogy dolgozzunk. A munkától sem én, sem Bertók öcsém nem irtózzunk. Még a Katám sem. Az ut bizony nem igen viselt meg bennünket és a készpénzünkből olyan sokat költöttünk annyi idő óta, hogy bizony már fogytán is lesz és ha lehet, mi akár már holnap a munkába állunk, hogy minél előbb kereshessünk.

— Egy-két napot még is csak szentelnek kell arra, hogy megismerjétek az itteni életet, a várost és annak beosztását, hogy aztán később magatok is el tudjatok igazodni, — vélekedett Andorka István.

Ebbe aztán belenyugodtak mindannyian.

Harmadnap aztán a mi gergelyfalvi földieink: Csimay Gábor, a feleségével és az öcsöcsével, Bertókkal jelentkezett az aczélgyár munkavezetőségénél, ahol már elő voltak jegyezve és a sok kéményből füstöt okádó rengeteg gyári épület elnyelte őket a többi ezer munkásai közé.

* * *

Egy álló esztendeig dolgoztak Csimay Gáborék ebben a nagy aczélgyárban.

Nem panaszkodtak a sorsukra.

A magyar embernél nincs munkabiróbb

ember s egy pezsgő életnek lendülő ifju világváros — mindez szintén az övé — csak ötven percig érdekl. Néhány futó minutáig, addig, amíg a konduktor beállást parancsol.

Rejtély ez s egyben szörnyű tragédia. Tragédiája egy magára hagyatott, mostoha sorsban sanyalódó nemzetnek, mely hiában épít palotát szépet, tágasat a királyának, hiában hívja, csalogatja magához felséges urát, akik sorsát intézik, hiába szeretné — ha csak annyi ideig is, amennyi a konopisti kertészlegénynek szükséges ahoz, hogy az orchideákról beszámoljon — kitérőgátni sebeit, elmondani az óhajításait, a vonat fűtől és kirobog a pályaudvarról s nem marad utána csak egy tenyőzni felhő. Lenge gyászfény az árvaságunkon, ködbevesző, szétfoszoló illuzió.

Négyszáz éves keserűséget magyaráz meg ez a néhány szó:

— Budapest, ötven perc!

Budapest, július 14.

Gróf Apponyi Albert Kossuth Ferencnél. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma háromnegyed egy órakor meglátogatta a kereskedelmi minisztériumban Kossuth Ferencet és nála hosszabb ideig maradt, hogy az elutazásuk előtt szükséges dolgokat megbeszélhessék.

Koholt királyi szó. A prágai „Narodni Listy“ a királynak állítólagos nyilatkozatát közli. Ez a közlemény bécsi és budapesti lapokban is megjelent s arról van benne szó, hogy „egy magyar államférfi, aki az utóbbi időben sokat tárgyalt a magyarországi pártokkal (Lukács?), a királynak következő nyilatkozatát közölte: „Dacozással semmit sem fognak tőlem kicsikarni, sem itt, sem ott.“ Ezzel szemben illetékes helyen a Budapesti Tudósítót annak kijelentésére hatalmazták föl, hogy a prágai lapnak ez a közleménye koholt és teljesen valótlan.

embere ennek a világnak. Hiszen azt a munkát, amit aratás idején rövid idő alatt végezni tud, bizony akár emberfeletlinek lehetne mondani.

Szeretik is emiatt a külföldön a magyar munkásokat. Mert munkabírók, kitartók, értelmesek és megbízhatók.

Csimay Gáboréknak is jó dolguk volt. A gyárban megkedvelték őket és igen szépen tudtak keresni.

Igen takarékosan éltek, mert mindig szem előtt tartották azt a célt, mely ide vezette őket, hogy tudniillik vagyont gyűjtsenek és ha majd tekintélyes summára tesznek szert, akkor . . . akkor . . . talán megint hazatérjenek.

Mert hát hiába, a szív csak visszacsalogatja az embert az apai rögökhöz, ahhoz a szent földhöz, melyen először csendült meg fülünkbe anyánk szava és ahol először láttuk ragyogni a napot és ahol gyermeklábaink először tipegtek-topogtak.

Akármenyi keserűséget hozunk el magunkkal a régi hazából, a messze távolságban ezek lassacskán elmállanak, mint az oszladozó kő és a lelkünkben tisztán éled föl az a gyönyörű színes kép, melyet gyermekkorunk, ifjúságunk legszebb emlékei aranyoznak be.

Csimay Gáborék csak nagy ritkán beszéltek hazulról. Az ember is, az asszony is érezte, hogy szívüknek a gyökere, hiába, csak a régi földhöz van kötve, de haszontalan volna szívbeli érzésekkel megbénítani itteni vagyonszerző munkásságukat.

Csak Bertók sóhajtott néha nagyokat, ha munka után haza vetődött és a vacsora után nyugodnított. Bizony Bertók nem igen tudott itt

Németország új kancellárja.

Budapest, július 14.

A kancellárváltozás ma megtörtént, Bülow herceg nyugalomba vonult és Bethmann Hollweg államtitkárt kinevezte Vilmos császár a Németbirodalom kancellárjává. Bülow elbocsátása valóságos ünnepeltetés közepette ment végbe s a császár maga is nagy súlyt helyezett arra, hogy kifejezésre juttassa mennyire kedves embere volt Bülow herceg. Az új kancellárt politikai körökben igen óvatos és előrelátó államférfinak tartják. Külpolitikai kérdésekben hamar otthonos lesz, míg a belpolitikában nagy előnyt biztosít számára a közkezdveltség, amelynek az egyes pártoknál örvend.

Bülow herceg, mielőtt távozott érdekes politikai nyilatkozatot tett a Hamburgische Correspondenz szerkesztője előtt. Nyilatkozatában vádolja a konzervatív pártot, mint egyedüli okozóját az ő visszalépésének és a pártot teszi felelőssé a további politikai fejleményekért. Amikor az interjúoló szerkesztő megemlítette, hogy Németországban nagy volt a csodálkozás, amiért nem lépett vissza rögtön, az örökösödési adó leszavazása után, a herceg kijelentette, hogy már akkor távozni akart és csak azért maradt, mert császárja úgy kívánta.

Vilmos császár igen meleg hangú kéziratban bucsuzott kancellárjától, amelyben kitüntető szavakkal emlékszik meg annak érdemeiről. Bülow távozását különben a bécsi udvari körök is fájlatják, mert az elmúlt balkáni események óta a volt kancellár nagy népszerűségnek örvendett a Burgban.

A távozó kancellár teljesen visszavonul a politikai élettől. A kancellári palotából elvitette egész magántulajdonát, hogy helyet adjon utódjának, ki hivatva lesz ezután a német politika irányítására, melyet Bülow erős kézzel vezetett tizenkét esztendőn keresztül, gyakran igen nehéz körülmények között.

A kancellár-válságrészleteiről a következő jelentést kaptuk Berlinből:

A Reichsanzeiger mai számában közli, hogy a császár Bülow herceget fölmentette állásától és a

felele sasrendet adományozta neki a briliánsokkal. A hivatalos lap azt jelenti továbbá, hogy a császár kinevezte Bethmann-Hollweget birodalmi kancellárrá, az államminisztérium elnökévé és külügyminiszteré, Delbrück porosz kereskedelmi minisztert belügyi államtitkárrá és a birodalmi kancellár helyettesévé. A birodalmi kincstári hivatal államtitkárává Wermuth birodalmi belügyi államtitkárt, porosz kereskedelmi miniszteré Sydov birodalmi kincstári államtitkárt nevezte ki. A hosszabb idő óta betegeskedő Holle porosz valóságügyi minisztert fölmentette a császár állásától és az első osztályú vörös sasrendet adományozta neki. Porosz vallásügyi miniszteré Trost zu Stolz brandenburgi tartományi főnököt nevezte ki. A brandenburgi tartomány főnöke Löbel államtitkár lett titkos tanácsosi ranggal és excellenziás címmel. A császár valószínűleg még ma meglátogatja Bülow herceget.

A császár a válság végleges megoldása végett megszakította nyári utazását és ma reggel külön udvari vonaton érkezett meg a lehrti pályaudvaron. Csak kevesen tudták a császár megérkezését s a közönséget csak az előrelobogó udvari autók meglátották. Az udvari vonat a megállapított idő előtt érkezett meg. Elsőnek a császár lépett ki belőle tengerészeti egyenruhában, azután következett felesége és Viktória Lujza hercegnő. A császári pár a polgármester üdvözlése után elment az autókhoz. Az első kocsi a császár ült a feleségével és leányával, a másodikban Joáchim herceg, aki a császárt a pályaudvaron várta. A császári pár a közönség zajos üdvözlése mellett hajtott a királyi kastélyhoz, ahol tíz órakor fogadta Bülow herceget. A herceg tizenkettő órakor tért vissza a birodalmi kancellári palotába, amely elé már korán reggel számos butorkocsi érkezett, amelyekben a volt kancellár butorát Norderneybe, illetőleg Flossbekbe szállítják.

A császár mai napról kelt kabinetrendeletében legmelegebb hálóját fejezi ki Bülownak azokért a szolgálatokért, amelyeket neki és a német birodalomnak tett. A habinetrendelet hangjában és formájában olyan, amilyent a császár még nem intézett távozó államférfihoz. Ez az irat arról tanuskodik, hogy Bülow herceg a császárral való legjobb egyetértésben vált meg hivatalától és hogy nyugalombába magával viszi a császár személyes barátságát. Megerősítik, hogy a császár Bethmann-Hollweg államtitkárt Bülow herceg javaslatára nevezte ki birodalmi kancellá-

Egyszerre pedig könybe lábadtak Kata asszony szeméi.

Egy szép tehenet látott legelészni. Szakasztott olyan volt, mint az ő Riskájuk, melytől olyan nehezen tudott megválni.

És a Riskával együtt a hazai képek egész sorozata lopózkodott a szívébe. Nem is tudta megállani könnyhullajtás nélkül.

Gábor is, Bertók is úgy tettek, mintha ki-nevetnék. Még csufot is üttek az asszonysírásból. De azért mindegyiknek a szívet valami sajgó érzés fogta el és úgy szorongatta a torokukat. Bizony szégyenszemre még ők is el-pityeredtek volna annak a tehénnek a láttára, hogyha még idejekorán meg nem emberelik magukat.

Erről a kirándulásról mégis mind a három azzal az érzéssel tértek vissza, hogy a távoli haza földének az illata elkísérte őket a messze tengeren túlra is, és hogy nem lehet elfelejteni a hazát, melyben születünk, a népet, amelyhez tartozunk, mert a vér visszakívánczik a vérhez.

Mindazonáltal nem csüggedtek a munkában. Dolgoztak továbbra is szorgalmasan és mint homályos sejtelem derengett a lelkükben az az érzés, hogy vissza fognak ők még kerülni a négyes folyó és hármás bérc hazájába, a három-színű nemzeti zászlóhoz, a tengerentul levő messze Magyarországra, Magyarországnak nagy Alföldjére, az Alföldnek délibábos rónájára, távoleső kis falujokba, Gergelyfalvára.

És gyűlt, egyre gyűlt munkájuk gyümölcse, a sok doljár, melyet zsupori fukarsággal rakosgattak össze.

felvidulni, hiába gyűjtötte a dollárokat, amik szép sommára szaporodtak már az első esztendőnek végével.

Gábor meg Kata asszony nem igen firtatta a legényt. Tudták ők nagyon jól, hogy ki ennek a sohajtozásnak, ennek az örökös borongásnak az okozója.

Egy barna kis leány, akinek kökény volt a szeme, piros rózsza az orcája és a dereka olyan karcsu, akár egy darázs.

Az Erzsók.

De nem hozták előtte sohasem szóba. Minek nyugtalanítani a lelkét. Csak hadd dolgozzék Bertók, hadd gyűjtse a pénzt, ami pedig Erzsókot illeti, legyen meg a jó Isten rendelése.

Ha egymásnak vannak szánva, majd csak összehorogódnak valahog!

Hát mondom, egy álló esztendeig nagy szorgalommal és kitartással dolgoztak, megvonva maguktól mindent, csak hogy minél többet tudjanak megtakarítani és a bankba elhelyezni. Mert minden fölösleges garast — itt pennynek mondanák — egy ismerős bankárnál helyezték el. Hadd nőjön, hadd szaporodjék, hadd legyen együtt tekintélyes tőkájük.

Egy vasárnap délután együtt rándultak ki a szabadba Brooklyn tájékán. Nagyon jó kedvük volt. Gyönyörű tavasz pompázott a természetben.

És olyan jól esett nekik künn barangolni a nedvűs mezőkön, a kövér réteken, az illatos fűben.

Eszükbe jutott a délibábos róna, a legelők lenn a rétek alján.

láról Vilmos császár Bülow herceget délelőtt tíz órakor fogadta a királyi kastélyban. A kihallgatás tízenegy óráig tartott s a császár aztán Bülow herceg jelenlétében fogadta azokat a kormányfőfiakat, akiket miniszterekké kinevezett. A császár fél órát töltött beszélgetésben Bülow herceggel. Kairólve járkált a birodalmi kancellárral, akit a bucsuzáskor többször megölelt s azután kiment vele a kastély mellett a Spree partján levő kertbe. Ugy látszik, hogy a császár ezt a fontos állami aktust szándékosan végezte a nagy nyilvánosság előtt, mert úgy állott a kertben, hogy mindenki láthatta. A folyó tulsó partján lassankint nagy néptömeg verődött össze. A császár a kertben az antik kut körül, amelyet Olaszországból hozott magával, többször sétált élénken beszélgetve Bülow herceggel és Bethmann-Holwéggel, az új birodalmi kancellárral. A császár a többi újonnan kinevezett minisztert is a kertben fogadta. Ezalatt a császárné és Viktoria Luja hercegnő Bülow hercegnénél bucsulátogatást tett.

Bülow herceg a kancellári palota elhagyása előtt még egyszer részletesen nyilatkozott azokról az okokról, amelyek miatt kénytelen volt lemondani. A herceg egy újságírónak azt mondta, hogy most néhány hétre Norderneybe megy s azután állandóan Hamburg mellett Flossbekben fog megtelepedni.

— Az a szándékom, — így folytatta a herceg, — s ettől nem is fogok eltérni, hogy visszalépésem után kerülni fogok minden politikai nyilatkozatot. Minthogy azonban most nagyon sok téves dolgot közölnek a legutóbbi válságban tanúsított viselkedésemről és visszalépésem okairól, szívesen megragadom ezt az alkalmat, hogy több tévedést és valótlanítást helyreigazítsak.

Vilmos császár Bülow herceghez a következő kéziratos intézte:

Kedves herceg! Ismételt kéréséből mély sajnálatomra láttam, hogy el van határozva, felelősségteljes állásaitól, a birodalmi kancellárság, az államminiszterium elnökségének és a külügyeknek vezetésétől visszalepni. Bármily nehezemre esik kipróbált erejét a birodalmi és államügyek vezetésénél nélkülözni és a bizalomteljes együttműködés kötelékét, amely engem oly sok éven át kötött össze önnel, feloldani, mégis méltányolva elhatározásának súlyos okait, — azt hiszem, hogy sürgős óhaja elől továbbra már nem zárkozhatom el. Ennél fogva eleget tettem és megadtam a kért elbocsátást. Szívennek szüksége azonban, hogy ez alkalommal köszönetet mondjak önnek azon odaadásért és önfeláldozásért, amelyekkel különböző hivatalaiban és állásaiban dicsőségteljes és áldásos szolgálati pályáira folyamán elődeimnek, nekem és a hazának oly kiváló szolgálatakat tett. Az Uristen engedje meg, hogy oly esemény és munkadus élet után még számos éven át zavartalan boldogságnak örvendhessen. Amidőn hálám, elismerésem és vonzalmam látható jeleképpen a gyémántos feketesasrendjelet adományozom önnek és jelvényeit mellékeltem átszarmaztatom, maradok állandó jóakarattal hálás császára és királya Vilmos i. r. Berlin, a kastélyban 1909. év június 14-én Bülow hercegnek.

A császár dr. Holle államminiszterhez a következő kéziratos intézte:

Kedves államminiszterem, dr. Holle! Amidőn mai napon kelt rendelettemmel kegyelemben megadom az ismételt kért elbocsátást, nem mulaszthatom el, hogy Önnek hűséges önfeláldozó szolgálatait, amelyeket az Önre bízott hivatalokban az én és a haza érdekében teljesített, hálás köszönetet ne mondjak és ne fejezzem ki azt a szívélyes jókívánságomat, hogy felelősségteljes hivatalában kifejtett működése folyamán megrendült egészsége mielőbb helyreálljon. Elismerésem és jóakaratom jeléül a cserfalombbal díszített vörös sas-rend I. osztályát adományozom Önnek, amelyet mellékelten küldök. Maradok Önhez mindenkor hajlandó királya Vilmos i. r. Berlin, a kastélyban, 1909. júl. 14-én dr. Holle államminiszternek.

A Reichs- und Staatsanzeiger külön kiadása jelenti, hogy Delbrück államminisztert megbízták a birodalmi kancellár általános helyettesítésével. Ugyanazon nap jelenti, hogy dr. Holle kultuszminisztert a cserfalévéllal díszített I. osztályú vörös sas-rendjellel tüntették ki.

A trónörökös-pár visszatérése.

Budapest, július 14.

Ferencz Ferdinánd trónörökös és a felesége ma visszafelé indultak a sinaiai udvarból. A hivatalos látogatás befejeződött és az udvari különvonat ma már robog a trónörökös párral hazafelé Budapestre: ötven perczig maradnak a fővárosban. A trónörökösné kívánságára kocsin végighajtottak a forgalmasabb utvonalakon, apróbb bevásárlásokat tettek és nem egészen egy óra múlva már vágatott velük a különvonat Bécs felé.

A trónörökös-pár romániai látogatását megzavaró zászlósértési incidens hullámai még ma sem simultak el. Az úgy mindig bonyodalmasabb lesz; az igazságot nehéz kihámozni a sok ellentétes hírből. A hivatalos jelentések a leghatározottabban tagadnak mindent, ezek szerint az egész zászlósértési komédia koholmány, az egészről pedig egy szó sem igaz. Ezzel szemben azonban a román lapok nagy része beismeri, hogy az eset igenis megtörtént. Valószínű, hogy az igazság nem a hivatalos czáfológépek berregéséből szóial meg.

A zászlósértés ügyéről és a trónörökös-pár utazásáról a következők a híreink:

A zászlósértés hivatalos letagadása.

A Szinaijában történt esetről a vizsgálat a következőket állapította meg: Amikor a műszaki zászlóalj zenekara a Gotterhaltét kezdte játszani, nyolcz magyar emberből álló csoport, amely az erdélyi románok mellett állott, nem vette le a kalapját. Az erdélyi románok zajosan tiltakoztak ez ellen, úgy hogy a magyarok kénytelenek voltak kalapjukat levenni.

A Keleti Értető jelenti: Szinaijában megbízható helyeken megejtett tudakozódások alapján megállapítható, hogy a zászlósértés története nem egyéb koholmánynál. A sinaiai lapok arról mit sem tudnak. A dolog nem is valószínű, mert Szinaijában egyetlen egy háztulajdonos sincsen, ki magyar származású lenne és így magyar zászlót nem is tűzött ki. (Bukarestből ugyancsak ezt állapították meg, a zászlósértésről ott sem tudnak semmit. A bukaresti egyetemi hallgatók ténykedéséről jelzett hírek sem felelnek meg a valóságnak, mert a bukaresti egyetemi hallgatók már a mult hóban hazautaztak. Közönséges diákcsinnyről sem lehet tehát szó. A magyar lapok híre a bukaresti kormánykörökben nagy megütöztetést keltett s a rendőrfőnököt utasították, hogy a legalaposabban kutassa ki a dolog mibenlétét, hogy a hír szerzőjét kellő megtorlásban részesíthessék.

A magyarországi román kolónia fogadtatásának sajnálatos tényét a bukaresti magyarság kizárólag Schönburg herceg magyar-osztrák követ tapintatlanságának tulajdonítja. Akik a trónörökös-nél megjelentek, azok legnagyobb részben a magyar bíróságok által kiszabott büntetések elől szöktek ki Romániába. Ma nem is magyar állampolgárok többé. Popovics Aurél már több mint tíz év óta tartózkodik Romániában és így a magyar állampolgárságot amugy is elvesztette. A küldöttség vezetője, Mandrescu Simon, egyetemi tanár lévén, miután idegen hivatalt vállalt, szintén nem magyar állampolgár. Ugyanez az eset Szkurtu és Szlavici tanárok és hírlapíróknál, kiket már a magyar románság sem tekint magyar állampolgároknak és velük nem is azonosítja magát.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Hiteles információk alapján jelenthetjük, hogy az a hír, amely szerint Ferencz Ferdinánd főherceg sinaiai tartózkodása alkalmával az osztrák és a magyar jogogót meggyalázta volna, teljesen valótlan. Ugy látszik ugyan, hogy néhány diák tervbe vette a magyar lobogót meggyalázását, azonban a rendőrség által tett óvintézkedéseknek köszönhető, hogy e terv keresztülvitelét még csak meg sem kísérelhették. A főherceg romániai időzését az eddig beérkezett jelentések szerint egyáltalában semminő kellemetlen incidens nem zavarta meg.

Román beismerések.

A félhivatalos letagadó közlésekkel szemben a „Adeverul“ jelenti: A sinaiai kolostorhoz vezető uton több bukaresti diák letépett néhány magyar zászlót. Egy vegyi tisztítóintézet magyar tulajdonosa is magyar lobogót tűzött ki. Több szomszéd kereskedő viharos tiltakozására osztrák és román zászlót is kitéztek, de ezzel a tiltakozók nem elégedtek meg, hanem a magyar lobogó bevonását követelték. Botrány keletkezett, amelynek csak a rendőrbiztos vetett véget.

Az Universal szerint az Ungur-szállóra kitézött magyar lobogót román diákok botütésekkel szétszaggatták.

A Minerva jelenti, hogy Ginvasianu (más forrás szerint Szimbazeanu) román diák egy magyar zászlót nyilvánosan széttepett, szitkokat szórva Magyarországra.

Az osztrák zászló.

Schönburg Hartenstein János hercegnek, Ausztria és Magyarország rendkívüli követének és meghatalmazott miniszterének szállása a Ghika-féle villában van a Prahova partján. Vasárnap estefelé egy csoport diák, nemzeti dalokat énekelve, vonult el a Ghika-féle villa felé. Itt hirtelen megálltak s miközben a „Desteptate Romanát“ telitorokkal fújták, egy diák felkuszott a villa verandájára s onnan fölnyulva, letépte a nagy fekete-sárga zászlót, sárba tiporták, lábukkal taposták s azután rongyokra szaggatva, a Prahovába dobták. A csendőrség sehol sem volt látható. Vasárnapról hétfőre forduló éjsza még egy másik zászlósértés is történt. A Peles-kastély előtt, Ferencz Ferdinánd trónörökös ablakától nem messze egy bepiszkított fekete-sárga zászló feküdt. A fekete-sárga zászló megsértését diák-körökben is számosan helytelenítik s oly híresztelések hallhatók, mintha valamely eszközül fölhasznált paraszt suhanc tudatlanságból a magyar zászló helyett tépte volna le és piszkította volna be az osztrák lobogót.

Az elégtétel.

A „Magyar Távirati Iroda“ jelenti: Illetékes helyről veit értesülés szerint, a magyar kormány nevében dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, mihelyt a sinaiai magyar zászlósértési hírekről a lapokból értesült, haladéktalanul a közös külügyminiszterhez fordult felvilágosításért és megkérte, hogy az esetlegesen szükséges megtorló lépések iránt intézkedjék. Illetékes helyről arról értesülünk, hogy a magyar kormányhoz báró Aehenthal Lexa külügyminiszter válasza a magyar zászlósértési ügyben már meg is érkezett. A külügyminiszter közölte, hogy bukaresti követünktől vett távirati jelentés szerint a szóbanforgó hírből, mint-hogyha nemzeti zászlónkon Szinaijában sértés esett volna, egyetlen szó sem igaz. Az egészről csak annyi igaz, hogy néhány bukaresti diák (amint a román kormány magát kifejezte, úgynevezett diákok) ugylátszik a magyar zászlót tényleg meg akarta gyalázni, a megtett elővigyázati intézkedéseknél fogva azonban ez a szándék meg a kísérletig sem jutott. Trónörökösünk sinaiai tartózkodása, ahogy követünk eddig értesülve van, általában a legkisebb incidens nélkül folyt le.

Az elutasítás.

Károly király, Ferencz Ferdinánd főherceg és Ferdinánd román herceg ma szemlélt tartottak a harmadik vadász-zászlóalj fölött, amelyet Negruzzi alezredes vezetett. A főherceg gratulált a parancsnoknak s egyes tisztet megköszönéssel tüntetett ki. A megérkezésnél, valamint a gyakorlótériől való távozáskor a zenekar az osztrák himnuszot játszotta. A királyi pár a vendégeivel és a román trónörökösrel kirándulást tett a közeli erdőbe, ahol meguzsonnázta. Ebéd után Károly király, Erzsébet királyné és a trónörökös pár a vendégeket kikísérte a pályaudvarra. A király szívélyes öleléssel bucsuzott a főhercegtől. Az udvari vonat 9 óra 10 perczkor a jelenlevők üdvölgzése közepette elhagyta Szinaját. A kastélyhoz vezető utak fényesen ki voltak világítva.

Királyi táviratváltás.

Ferencz Ferdinánd romániai látogatása alkalmával Károly és Ferencz József királyok közt igen barátságos táviratváltás folyt. Károly király azt sürgönyözte, hogy a főherceg ottléte neki és az egész királyi családnak nagy örömet okoz és fényesen bizonyítja azt a benső viszonyt, amely a két udvar és országai között fennáll.

Ferencz József király szíves szavakkal köszönte meg a meleg fogadtatást, amelyet a főherceg a román királyi családnál talált. Különösen igen kellemesen érintette őt a lakosság spontán részvétele, ami biztos zálogát képezi az Ausztria-Magyarország s az előretörő román királyság közötti őszinte barátság további fenntartásának.

Trónörökösök Budapesten.

A trónörökös-pár különvonata déli 1 óra 15 perczkor érkezett meg a keleti pályaudvarra. A különvonatot Predeáltól kezdve Fetter aradi üzletvezető vezette.

A keleti pályaudvaron, az udvari váróterem bejárata előtt Marx János, az államvasutak elnökhelyettese, Zelovits üzletvezető, Bóczán állomásfőnök helyettes és a rendőrség részéről Pavlik Ferencz főfelügyelő és Wolkenberg felügyelő fogadták a trónörökösöket.

A trónörökös barátságosan üdvözölte a megjelent urakat, akiket azután bemutatott feleségének, Hohenberg hercegnőnek.

A trónörökösnek megkérdezte Zelovits üzletvezetőt, hogy mikor indulja utnak Bécs felé a különvonatjukat. Amikor a trónörökösnek hallotta, hogy csak egy óra múlva megy tovább a vonat, abbéli óhajának adott kifejezést, hogy ezt az időt egy kis sétakocsizásra szeretné felhasználni.

Az elnökhelyettes intézkedésére nyomban előállott a 141-es számú bércocsi, amelybe a trónörökös és neje beleültek és minden kíséret nélkül a városba hajtottak.

A trónörökös szürke polgári ruhát és barna kalapot viselt, és senki sem ismerte föl az utcán.

A főherceg és felesége Gerbeaud Gizella-téri üzletéhez hajtottak, ahol cukorkákat vásároltak utraivalól. A cukrász-üzletből egyenesen a keleti pályaudvarhoz vitte vissza őket a kocsi, ahol a fogadásukra megjelent urak már türelmetlenül várták a trónörökösöket, mert attól féltek, hogy elkésnek és a vonatot nem lehet a rendes időben utnak indítani.

A kocsiból előbb Ferencz Ferdinánd főherceg szállt ki s aztán lesegítte a feleségét.

Hohenberg Zsófia hercegnő, aki mióta a trónörökös felesége, ezuttal volt először Budapesten, nagyon megnyerő külsejű, barátságos tekintetű asszony, akinek karcu termete sokban emlékeztet néhai Erzsébet királynééra. A hercegnőn világos-szürke kabát és alj és fehér selyem blouse volt, míg a fején nagy, világoslila, szalaggal és orgonavirággal díszített kalap pompázott.

A trónörökös és felesége a pályaudvarra érkezve, végigmentek az udvari váróterem, és egyenesen a szalonkocsijukba szállottak. A szalonkocsi ajtajánál úgy a trónörökös, mint felesége barátságosan elbucsuztak a tiszteletükre megjelent uraktól, és aztán beszállottak a kocsiba.

Zelovits ekkor jelentette, hogy 2 óra 20 percz van s a vonat indulásra készen áll. A trónörökös ekkor még egyszer bucsut intett az egybegyűlteknek, akik lekesen éljeneztek, amikor a különvonat lassan kiindult a pályaudvar csarnokából.

A trónörökös kalapjával, a felesége pedig kezével integetve köszönték meg az egybegyűlt közönség ovációját.

A trónörökös-pár különvonatát Bruckig Gracner felügyelő, fűtőházi főnök és Schönfeld mérnök vezetik.

A forradalmárok Teheránban.

— A sah veszedelmében. —

Budapest, július 14.

Ma már bővebb tudósítások érkeznek a forradalmárok sikeréről, mely kezükbe juttatta Teheránt. Most már konstataálni lehet, hogy a felkelők tervszerűen nyomultak előre délről és északkeletről egyidőben a főváros ellen. Mind a két előnyomulási irányban könnyű dolguk volt, mert a vidéki lakosság és a befolyásos papság mellettük állott. Egyáltalán egész Perzsiában alig akadt híve az erőszakos és amellé csökönyös Mohamed Ali sahnak.

A gyorsaság, melylyel a felkelők Teheránt elfoglalták, arra enged következtetni, hogy a sah-t elhagyta hadserege is. Bár tulajdonképeni perzsa hadseregről alig lehet szó. Pápiron ugyan a perzsa hadsereg százezer emberből áll, de hádviselésre alkalmas csapatoknak csak a kozákokat lehet minősíteni.

A kozák dandár, mely egyuttal a sah testőrsége is, három lovas és két gyalogezredből áll, összesen háromezer ember. Ezenkívül Sel-es-Sultán hercegnek is van egy kozák ezrede Ispahánban. Béke idején e csapatokat rendőri szolgálatra is alkalmazták husz-harmincz emberből álló csoportokban. Fegyverzetük Manlicher és részben Berdan-puska. A hadsereg szervezet szerint az összhadsereget nyolczvan gyalogezred, tizennyolcz tüzérezred és két kozák üteg alkotja. E csapatok fegyverzete Werndl-puska és Uchatius-ágyú. Természetesen a perzsa hadseregnek ez az összeállítás csak papíron van meg. A kereteknek, melyek tényleg léteznek, semmiféle katonai jelentőségük sincs. A tisztikar minden kiképzést nélkülöz és az egyes tisztállások valóságos üzérkedés tárgyát képezik. Aki többet ad, az kapja meg. A vételért az illető katonai méltóság aztán a népből szilpolyozza ki.

Kivétel csak a kozák dandár tisztikara, mely orosz tisztiek vezetése alatt áll.

A forradalmi csapatok magva a bachtirok, az ó-perzsák legfőharciacabb törzse. Katonai fegyveremről és kiképzésről ezeknél sem lehet szó, de soraiknak erőt adott a szabadság iránti lelkesedés. A forradalmárok különben kijelentették, hogy a sah hűségese alattvalói és hogy csakis az alkotmány megvédése céljából vonultak Teherán ellen. Meglehet tehát, hogy Mohamed Ali megmarad továbbra is trónján, de hatáskörét alaposan megnyirbálják.

A további fejleményekre nagy befolyással lesz Oroszország magatartása. Az orosz csapatok ugyanis erőltetett menetben közelednek Teherán felé, állítólag nem hódítási szándékkal, hanem csakis az orosz alattvalók és a többi európai lakos megvédése céljából. E csapatok egy része Suarski tábornok vezénylete alatt Tebrizből vonul Teherán ellen, míg a másik csapat, mely néhány nap alatt Enselinél szállt partra, elővédjével már e hó 11-én Kasvinba ért, mely helység Teherántól százötven kilométernyire van. Mind e csapatok ereje körülbelül háromezer főnyi gyalogság és nyolczszáz lovas. Azt hiszik, hogy az orosz parancsnok, mielőtt Teherán elfoglalásáról hírt kapott, a lovasságot a gépfegyver-osztályjal előre küldte, úgy hogy e csapat már valószínűleg holnap rendelkezésére fog állani az orosz követnek.

A további események most már attól függenek, hogy a teheráni orosz követ minő instrukciókat kapott Pétervárról, hogy a csapatok milyen álláspontot foglaljanak el a két párttal szemben.

Mai hireink a következők:

A forradalmárok bevonulása.

Teheráni jelentések szerint a forradalmárok szombat és hétfő között gyors és sikeres mozdulatokat tettek, amelyeket a sah kozákjai még csak nem is sejtettek. A forradalmárok szombaton Teherántól nyugotra huszonkilencz kilométernyire a Keracs folyó nyugoti partján voltak, a perzsa kozákok pedig köztük és Teherán között az utóbbi-tól tizennyolcz kilométernyire Sahabád mellett állottak. Pénteken és szombaton apróbb harcok folytak. A sah csapatai azt mondják, hogy pénteken nagy kárt okoztak a forradalmárok balszárnyának. De a következő napon a forradalmárok körülzárták őket s a kozákok négy ágyúval igyekeztek helyzetüket megjavítani, végül azonban visszavetették őket régi hadállásukba, ahol tétlenül maradtak s megvárták a forradalmárok támadását. A forradalmárok iv formában nyomultak előre s azon a napon eljutottak Teherán északi kapujához, ahol este hat órakor benyomultak. A Sahabád mellett álló kozákok csak másnap reggel értesültek a forradalmárok benyomulásáról és Lidkov ezredes dandárjának maradékával a város nyugoti kapuján bevonult s a főteret megszállta. Csapatai egész nap lövöldöztek ugyan, de az ellenállás csekély volt s a veszteség jelentéktelen. Az északi kapunál, ahol a forradalmárok benyomultak, a rojalisták csak tizenkét halottat vesztek s a forradalmárok vesztesége sem volt nagyobb. A sah katonái ezután a szűk utcákat szállták meg, ahol mindenkire rálőttek, aki közelükbe merészkedett. Az orosz tisztiek este azt a parancsot kapták, hogy *semmi szín alatt se támadjanak, hanem a forradalmárok támadását várják be.* A forradalmárok vezérei is békés szándékuakat hangoztatják s azt mondják, hogy csak védekezésből harcolnak a kozákok ellen. Lidkov ezredes óvatosságból kitzette házában az orosz lohogót.

A sah hű alattvalói?

A forradalmárok vezérei arról biztosították az angol követet, hogy a sah hű alattvalói és hogy csak az alkotmány visszaállítása végett jöttek el, az idegen alattvalók vagyonáért és életéért jótállást vállalnak. A városba mindössze ezer-negyszáz forradalmár nyomult be, de Teheránban a számuk azonnal ötezerre szaporodott. Az egész lakosság lelkesedéssel üdvözli a forradalmár csapatokat. Későbbi táviratok jelentik, hogy a kozák kaszánya környékén komolyabb harc volt és még ágyúból is löttek. Kétszáz kozák egy kaszányába szorult, ahonnan egy ideig puskatüzeltést folytatott, de már egy óra múlva kénytelen volt a tüzelést megszüntetni. A forradalmárok felszólították őket, hogy adják meg magukat, de a kozákok még eddig nem feleltek. Más helyeken az ellenszegülőket a forradalmárok agyonlövők. A város egybéként nyugodt, a bazárokat újra megnyitották. A képviselőket meghívták a parlamentbe. A sah táborában nagy a remény s nem tudják, hogy milyen intézkedéseket tegyenek.

A sah Teherán körül ágyukat állítottatott föl, hogy a várost bombáztassa. Az összes követek tiltakoztak ez ellen és a sahot felelőssé tették az idegen alattvalók életéért és vagyonáért. A sah nagybátyja, Szah-esz-Szultane herceg gyermekeivel az orosz nagykövetségre menekült. Musirkán a török nagykövetségen van. Mind a ketten a válság békés elintézésére törekcsenek. A sah csapatai újabb erősítéseket várnak a kozákoktól.

Egy szemtanu elbeszélése.

A „Daily Telegraph“ teheráni levelezője következőkép írja le a forradalmárok bevonulását: Hétfőn délből mintegy háromezer forradalmár az Eburz-hegy közelében foglalt állást és ott befejezte a bevonulásra való előkészületeket. A sötétség beálltával a csapatok megindultak, reggel hét órakor elérték Teheránt és három északi kapuján át behatoltak a városba. A forradalmárok csaknem ellentállás nélkül lefegyverezték a kapuk őrségeit és híveikkel váltották fel azokat. Azután a parlamenthez és a szomszédos mecsethez nyomultak, melyeket ellentállás nélkül megszálltak. Ugy

bevonulása.
 forradalmárok
 eres mozdu-
 ai még csak
 mbaton Te-
 nényire a
 perzsa ko-
 az utóbbi-
 mellett ál-
 bb harczok
 hogy pénte-
 ok balszár-
 radalmárok
 yuval igye-
 il azonban
 hol féltlenül
 támadását
 tal előre s
 kapujához,
 Sahabád
 gel értesül-
 és Lidkov
 os nyugoti
 Csapatái
 ellenállás
 Az északi
 rultak, a
 k s a for-
 o. A sah
 meg, ahol
 részkedett,
 t kapták,
 k, hanem
 iák be.
 szándéku-
 sak véde-
 iákov ez-
 orosz lo-
 tvalói?
 otosították
 tvalól és
 égett jöt-
 s életéért
 ze ezer-
 herában
 Az egész
 már csa-
 hogy a
 b harcz
 száz ko-
 nan egy
 egy óra
 tetni. A
 ják meg
 feleltek
 almárok
 a bazá-
 meghiv-
 a ré-
 dedéseket
 tott föl,
 követek
 ették az
 A sah
 gyerme-
 Musir
 ketten
 A sah
 kóktól.
 élése.
 öje kö-
 ulását;
 imár az
 t befé-
 sötét-
 gel hét
 apuján
 csak-
 uk ör-
 után a
 yomul-
 Ugy

látszik, hogy Teheran e perczen a tüzéségi tér, a palota és a szomszédos disztér kivételével a forradalmárok kezében van. Reggel a forradalmárok csak egy embert vesztek. Este felé a forradalmárok a kozákok kaszárnyája körül összpontosultak. A kozákok ágyukból kezdtek tüzelni az eredmény még nem ismeretes. A sak csapatai bőségesen el vannak látva löszerekkel. A város összes kapui be vannak zárva és azokat a forradalmárok őrzik, de ezek bevonulásuknál visszavonulási vonalukat nem fedezték és a kozákok utját a sah kertjétől a városházhoz nyitva hagyták. A sah már fenyegetődzött is, hogy Teherant be fogja keríteni. Kasvinban mintegy 800 orosz van. Teheranban nagy az elkeseredés az oroszok ellen. A bachtiorok a medzsisz Teheranban lévő tagjaival a parlament azonnali újbóli megnyitására tárgyalnak. A sah teherani palotáját perzsa katonák tartják megszállva, de aligha van védhető állapotban. A déli egy óraker a tüzelésben beállott szünetet arra használtam fel, hogy a pillanatnyi helyzetről tájékozódjam. Az utcák olyanok, mintha ki volnának halva. A kozák-kaszárnya közelében torlaszokat állítottak. Liakov ezredes a kaszárnyába gyűjtötte az összes perzsa és orosz tisztet és várja a támadást. Épp e perczen a sahnak kívül maradt csapataiból erősítések érkeznek. Ezalatt tovább folyik az utcai harcz. A közlekedés ezen a helyeken életveszélyes. Az összes őrhelyeken perzsa katonák állanak és a falbevágásokból és lövésekből számos fegyver csöve nyulik ki és egy rövid kiáltás elég, hogy a puskák azonnal minden oldalról ropogjanak. Kerülő utakon igyekszem a táviróhivatalt elérni, de hiába. Végre az angol bank udvarán át, futva elérhettem. — A puskatüzelés megújul, közbe egyes ágyulövészek hallatszanak. A forradalmárok a tüzéségi térig nyomulnak előre, de kénytelenek meghátrálni, mert a védők ezt a hadállást jól választották meg. A közvetlen-közben kétségtelenül kétségbeesett harczok folynak.

Újabb harczok.

Teheránból táviratozzák, hogy mihelyt beeseteledt, a parlament körül újból megkezdődött az ütközet és mind a két részen sokan estek el. A parlament palotájára kitűzték a forradalmárok lobogóját, ellenben a kapu ormán még a kormány lobogója leng. A forradalmárok az európaiak irányában felette előzékenyek, a lakosság pedig lelkesedik a forradalmárokért. Ma hajnali 3 óra óta folyton dörögnek a puskák. A forradalmárok halálmegevetéssel harcolnak a kozákok ellen. Hol visszavonulnak, hol megint előnyomulnak és olyan a parlament előtt elterülő térség, akárcsak egy csatater. A kozákok a tüzéségi kaszárnyából ágyukkal lövöldöznek. A halottak száma igen nagy. Egész éjszaka tartott a küzdelem, csak hajnali 4 óraker állott be rövid szünet. A forradalmárok végső kétségbeeséssel tartották az éjjel megszerzett hadállásokat, a kaszárnyák és a táviróhivalt azonban nem sikerült elfoglalniok.

A forradalmárok megfenyegették az élelmiszerkereskedőket, hogy ha nem nyitják ki üzleteiket, akkor valamennyiöket föbelövik s erre a boltokat kinyitották. A tüzelés egész éjszaka tartott, csak hajnali 4 óraker hallgatott el a puskaropogás, aztán ismét megkezdődött a harcz. Az utcákon járni veszedelemes. A legelkeseredettebb az ütközet a kozákkaszárnya körül. A város közepén az ágyugolyók igen sok házat rombadöntöttek. Még bizonytalan, hogy melyik fél fog győzni.

Orosz vélemény.

Az orosz lapok igen részletesen foglalkoznak a perzsa eseményekkel. A *Novoje Vremja* élénken sajnálja, hogy Perzsiába csak kevés számú orosz katonaságot küldtek, amely nem elég az orosz tekintély fenntartására. A többi lap a legnagyobb óvatosságra int és kifejezi azt az aggodalmát, hogy nehéz lesz eleget tenni a pártatlanságra és a perzsa belügyekbe való be nem avatkozásra vonatkozó instrukcióknak, hogy az orosz csapatok csak az európaiak védelmére szorítkozzanak. A pétervári zöld asztalnál nem lehet minden eshetőséget kiszámítani. A helyzet általában igen komolynak tekintik és az orosz csapatokna

Teheránba való bevonulását elkerülhetetlennek tartják.

Anglia és az orosz intervenczió.

A londonikormány elveszettnek tartja Mohamed Ali sahót és sem az orosz, sem az angol kormány nem hajlandó őt támogatni, hogy megmenthesse trónját. Az oroszok előnyomulása Perzsiá északi részén az angol hivatalos köröket nem nyugtalanítja, mert érzésben a pétervári kormány kötelező ígéretet tett, hogy a megszállás csak időleges és az európai allitvalók védelmére szolgál, mihelyt pedig a veszedelem elmúlik, meg fog szünni. Angolország hajlandó segédkezet nyújtani a perzsa kormánynak, hogy gyökerestül átalakítsa a közigazgatást, mert enélkül Perzsiá konszolidálása lehetetlen.

Sipahdar sah (?).

A „Novoje Vremja”-nak táviratozzák Smyrnából, hogy Sipahdar sah há kiáltatta ki magát. Liakhov ezredes és az orosz tiszték hősiiesen harcolnak a tüzerkaszárnya körül. Perepinosov százados pedig csapataival Sultan Abodban, a sah nyaralóhelyén harczol. Egyre érkeznek orosz segédcapatok Ensvinba, mert az európaiak Teheránban veszedelemben iorognak. Eddig a sah serege előnyben van, mert védett állásból tüzel a forradalmárookra és többször visszaverte a nacionalistákat, akik különösen a sah palotája körül és a tüzéségi kaszárnya előtt halálmegevetéssel küzdenek. Az ágyuk a város közepén igen nagy károkat tettek. Sok helyütt tűz ütött ki.

Legújabb hírek.

A sah Sultan-Abadban lévő palotáját megerősítetté. Naib és Sultaneh herczeggel együtt Izzed Dauleh herczeg is az orosz követségre menekült. Sipahdar és Sardar Assad kijelentették az orosz követség hivatalnokai előtt, kit az orosz allitvalók védelmére Teheránba küldtek, hogy az orosz és angol eredménytelen intervenczió készítette őket arra, hogy Teheránban megjelenjenek és követeléseik teljesítését kérik. Mindenesetre készek azonban bevárni e két követség utasítását. Az utcákon plakáton jelentek meg, melyben a forradalmárok békés szándékaikat hangsúlyoztatják.

KÜLFÖLD.

Az európai Törökország új beosztása. Hilmi pasa nagyvezér javaslatot terjesztett a török parlament elé, melyben az európai Törökország drinápolyi, szalonikii és a koszovói vilajetek (tartományok) felosztandók és helyükbe az összes vilajetek szandzsákokra (megyékre) osztandók be. Az összes szandzsákok élére egy főszandzsák állítandó fel, melynek adminisztrátora egy főfelügyelő lenne; a többi szandzsákok vezetésére felügyelők nevezetnének ki. Az európai szandzsákok ügykezelésének ellenőrzésére Konstantinápolyban egy külön adminisztrációs ügyosztály állítandó fel. A parlament a nagyvezér javaslatát elutasította.

A krétai kérdés. Konstantinápolyból jelentik, hogy Hilmi pasa nagyvezér a nagyhatalmak képviselőinek azt mondta, hogy a krétai kérdés annyira kicsúszosodott, hogy a Görögország ellen való háboru alig lesz elkerülhető. A hivatalos lap megczáfolja a Neologusz görög lap híreit, hogy a porta plakátot talált, a mely a görögök bajkotilását hirdeti. A Krétára vonatkozó jegyzék, amely a portának átnyújtottak, az új-törökök körében kedvezőtlen hatást keltett. A komité már tegnap reggel foglalkozott a Kréta-kérdéssel és a Jémen autonómijára vonatkozó kormányjavaslattal, amelyet erősen elleneznek. Hír szerint a hadügyminiszter le akar mondani, másik verzió szerint a komité mindkét kérdést föl fogja használni a kormány megbuktatására. A török sajtó egyelőre tartózkodik a kommentároktól.

A Süddeutsche Reichskorrespondenz írja: Az a körülmény, hogy Goltz báró tábornok több hétre tervezett törökországi információs utját megteszi, annak bizonyítékául tekinthető, hogy a Keleten békés fejleményeket remélnek. Ha a krétai kérdésben a helyzetnek háborus kiélesedése bizo-

nyossággal várható volna, a tábornok most nem tette volna meg utját. Nincsenek ugyanis oly körülmények, amelyek arra mutatnának, hogy a négy védőhatalmat a krétai bonyodalmak nyugodt megoldására irányuló kísérletében kudarc fogja érni. Óvatos politikájuk eddig Törökország, valamint Görögország állandó érdekeivel nem kerül ellentétbe. Mindenesetre lehetséges, hogy a krétai probléma megoldási műveleteinek egyes részletei Athénben, Konstantinápolyban vagy Kréta szigetén lángra lobbanthatná a nemzeti szenvedélyeket. A veszélynek azonban a védőhatalmak tudatában vannak és tudni fognak azok fölött urrá lenni. Államférfiai meg akarják maguknak szerezni azt az érdemet, hogy a krétai kérdéssel kapcsolatban álló háboru kitörését megakadályozzák, éppen úgy, amint báró Aehrenthalnak Bülow herczeggel egyetértésben sikerült a boszniai kérdést kardcsapás nélkül megoldani.

A krétai védőhatalmak kollektív jegyzéke — mint Konstantinápolyból jelentik — nagyon kedvezőtlen benyomást tett a portára. Törökország el van szánva, hogy fentartja Kréta szigetén fenhatóságát és nem osztja a nagyhatalmak álláspontját, jöllehet a védőhatalmak kijelentették, hogy nem engedik megbontani a status quot a szigeten. Az ötörökök között olyan általános az elkeseredés, hogy a Balkánon Kréta miatt a helyzet ismét el fog mérgesedni.

Szalonikiból jelentik, hogy Smyrnából, Adrianopolisból és Anatolia sok vidékéről garmadával érkeznek a táviratok, amelyek felszólítják a komité, hogy erőszakolja ki a portától a krétai kérdés végleges megoldását, mert a török nép nem tűri a hatalogatót. A képviselőház ifju-török pártja tudatában van annak, hogy a nép hangulata veszedelmes.

Abdul Hamid kincsei. Neew, a német bank igazgatója, a német nagykövetségi dragomán, egy követségi futár, a német bank több főhivatalnokai kíséretében erős katonai fedezettel Abdul Hamid sultán lepecsételt letétjeivel Szalonikibe érkezett. A 14 súlyos pénzeszsákot és értéktárgyakkal megtöltött táskát katonai fedezet alatt a Banque Ottomane-be szállították. A pénzérték nagyságát még nem ismerik, amennyiben azt csakis a volt szultán beleegyezésével fogják felbontani. Mint-hogy a csomagok összsúlya 500 kilogramm, azoknak készpénzből, aranyból, értékpapirokból és ékszerekből álló tartalmát 8—9 millió frankra becsülik. A bizottság valószínűleg még ma megjelenik Abdul Hamid előtt.

Hadügyi vita az angol felsőházban. A felsőház Roberts lord javaslatát az általános védőkötelezettség dolgában 123 szavazattal 103 ellen elvetette, ezzel szemben elfogadta lord Nordhumbertland módosító javaslatát, amely általánosságban elismeri erős területiális hadsereg szükségességét. A vita folyamán Earl of Creve gyarmatügyi államtitkár és Lansdowne lord erélyesen szembeszálltak Roberts javaslatával, míg Curzon lord és Milner lord támogatták azt.

Muley Hafid veszedelme. Roghi hiveinek elén állítólag bevonult Fezbe. Muley Hafid sorsa és a harcz eredménye ismeretlen.

A spanyol külügyminisztérium eddig semmiféle hírt nem kapott Roghinak állítólag Fezbe való vonulásáról.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK

Kulturpalota Szentesen. Szentestről jelentik, hogy gróf Apponyi Albert leiratilag értesítette Csongrádvármegye közönségét, hogy a tervbe vett kulturpalota építésének költségeihez 60.000 korona állami segélyt engedélyezett. A kulturpalotában a közönség részére ingyenes könyvtár, valamint olvasó- és hangversenyterem lesz. Ugyancsak a kulturpalota épületében helyezik el Szentés városának híres történelmi muzeumát is. A kulturpalota építéséhez már augusztus elején hozzáfognak.

Nagykikinda város képviselőtestülete ma délelőtt Jankó Ágoston alispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a megüresedett tanácsnoki állást töltötték be. Erős küzdelem volt a szerbek s magyarok közt, mely a magyarok győzelmével végződött, amennyiben Kikindai Bélát, a magyarok jelöltjét választották meg.

A genfi Kálvin-ünnep.

Budapest, július 14.

A genfi ünnepek, melyeket Genfben Kálvin emlékeztére rendeztek, vasárnap befejeződtek. Szerdán a külföldi vendégek tiszteletére a genfi egyház sétahajózást rendezett.

A kirándulók *Bouteretben* villásregeliztek. Itt a külföldiek és a genfieliek kívánságára a magyarok elénekelték a Szózatot, a Kossuth-nótát és a Tavasz elmúlt... kezdetű Kossuth-dalt. A dalok nagy lelkesedést keltek.

Bouteretből Teritetbe hajózt át a társaság. A magyarok itt Erzsébet királyné szobrához mentek és elénekelték a Himnuszt és a Szózatot. Az előttük szokatlan dolog annyira meglepte a teriteti és montreuxi előkelő furdőző közönséget, hogy pár perc alatt ellepték a szobor környékét és a magyar kirándulók példájára a királyné fehér kararai márványszobrát teledobálták virággal. Ekkor előállott *Douchet* genfi lelkész és méltatta Erzsébet királyné emléket, kit a genfi fő egész környéke, mint jószágos anyagot ismert s soha el nem felejt. Ezt hirdeti a márványszobor. A magyarokat a beszéd mélyen meghatotta. A furdőző közönség és a genfieliek a jelenet hatása alatt zajosan megtapsolták és megéljenztek a magyar kirándulókat.

Míg ez a fő partján történt, az alatt megkezdődtek az egyetemi ünnepek. Délután öt órakor *Chodat* rektor fogadta az egyetemi tanács élén a külföldi egyetemek és főiskolák küldötteit. Este nyolc órakor a Saint Pierre templomban ünnepies istentisztelet volt. Csütörtökön az egyetem-kerből az egyetemi tanács, a külföldiek, az összes professzorok és a hatóságok óriási közönségtől kísérvé a város házához és onnan az egyetemi megnyitó ünnepre a St. Pierre székesegyházba vonultak. A menetben tizenkét magyar főiskola küldöttsége vett részt. A székesegyházban *Rosier* államtanácsos, közoktatásügyi miniszter mondott megnyitó beszédet és üdvözölte a világ minden tájáról összegyűlt vendégeket, majd *Chodat* rektor mondott ünnepi beszédet. Előadásában vázolta a genfi egyetem 350 éves történetét s megemlékezett azokról a tudósokról, akik a genfi egyetemen tanultak és neveiket megörökítették.

Nagy érdeklődés közben szólalt fel *Deucher* M. köztársasági elnök. A zsúfoltság megtelt székesegyházban egyszerre fölállott az egész közönség és mély csendben hallgatta meg az elnököt, aki nagy örömet fejezte ki, hogy a köztársasági kantonok gyöngye: Genf, a kultúrának áldozhat. Genf elől haladt már századokkal cselőtt, utat mutatott a svájci népnek kultúrában, szellemi, erkölcsi, anyagi fejlődésben, munkaszeretben s ezzel a köztársaságnak és az egész emberiségnek nagy szolgálatokat tett. Üdvözölte a genfi egyetem rektorát, tanácsát, professzorát, tanulóit, a külföldi főiskolák küldötteit.

Hosszas éljenzés fogadta az elnök beszédét. Ezután a svájci és külföldi iskolák küldöttei mondták el üdvözlőiket. Debreczenből dr. Erdős József, Sárospatakról dr. Finkey Ferencz, Máramaroszigetről dr. Gergely György, Eperjesről dr. Obetka, Pápáról Antal Géza, Budapestről *Bilkey* István, Kolozsvárról dr. *Kecskeméti* István beszéltek. A magyarokat igen szívesen fogadták és megtapsolták. Délben a magyarok megkoszorúzták a dr. *Máday* Andor buzgólkodására létesült Klapka-emléktáblát. Itt dr. *Máday* és *Kállay* Miklós elnök mondtak beszédet. Délután diákünnepet tartottak; este a genfi kanton államtanácsa adott ebédet az egyetem és a külföldiek tiszteletére. *Lachenal*, a genfi köztársaság és kanton elnöke meleg szavakkal mondott köszönetet az egyetem tanári karának a fényes ünnep rendezéséért és megköszönte a külföldi vendégeknek, hogy megjelentek. *Deucher* köztársasági elnök a genfi egyetem jövőjéért és Genf további fölvirágzásáért üritett poharat. *Chodat* elnök s a külföldiek felszólalásai után a társaság a svájci néphimnuszt énekelte.

Pénteken délután a volt diákok ünnepeltek és doktoravatás volt. Magyarország részéről *Erőss* Lajos, *Baksay* Sándor, *Kun* Bertalan, *Kenessy* Béla és *Antal* Gábor püspököket, továbbá *Balogh* Ferencz debreczeni teológiai akadémiai tanárt doktorokká promoveálták. Ezenkívül Német-, Angol-, Franciaország, Hollandia, Dánia, Svédország, az Egyesült-Államok, Skócia, Belgium részéről több hírneves püspököt, lelkészt és professzort avattak doktorrá. Délben az egyetemi tanárok villásregelizt adtak az egyetem volt hallgatói tiszteletére, este pedig az egyetem tanácsa a hatóságok, küldöttek és meghívottak tiszteletére adott ebédet.

Szombaton az egyetem által rendezett retrospektív kiállítások és az intézetek megtekintése után délután öt órakor volt az egyetem történelmi menete. A környékről több mint százezer ember sereglett össze, hogy megtekintse az egyetem jubileumi történelmi menetét. A föllobogózt város apraja-nagyja talpon volt. Az egyetem aulájából indult ki a menet a rektorral és a professzorokkal

az élén. 1559-től kezdve minden korszakot külön-külön csapat ifjú és tanár személyesített korhű jelmezekben. Minden nemzetbeli ifjuságnak, nemzeti viseletét is bemutatták, a magyarokét is. Este az ünnepség lezajlása után svájci nemzeti dalokat adott elő az ifjuság. Ezzel a tiznapos ünnep véget ért.

TÁVIRATOK.

Franczia csapatszemle.

Páris, július 14. Kedvező időjárás mellett folyt le ma a fényesen sikerült csapatszemle, amelyet nagy közönség nézett végig. Fallières elnök lépett a csapatok előtt, majd fölment a díszemlényre. Amidőn *Picard* tábornok hadügyminiszter odalovagolt az emlényhez, hogy az elnököt üdvözölje, lova oldalát ugrott és a miniszter kiesett a nyeregből, de semmi baja sem történt és mindjárt felszállt lovára. A csapatok elvonulása a legnagyobb precízióval történt. Eközben a Republique és Ville de Nancy kormányozható léghajó a gyakorlótérén a közönség élénk tetszése közben különböző mozdulatokat tettek.

A montenegrói kormány bocsánatkérése.

Cattaro, július 14. (Saját tudósítónktól.) Az osztrák-magyar követ felszólalása következtében a montenegrói kormány bocsánatot kért Hartmann bélyegkereskedőnek ok nélkül és jogtalanul történt letartóztatásáért.

Turin új polgármestere.

Róma, július 14. (Saját tudósítónktól.) Calissano képviselőt posta- és táviradaügyi alállamtikárrá nevezték ki Rossi helyébe, akit turini polgármesterré választottak meg.

A birodalmi léghajó.

Metz, július 14. (Saját tudósítónktól.) A birodalmi léghajó George kapitány vezetésével 8 óra 45 perczkor felszállt. Utiránya ismeretlen.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai toszdek zárlatai.

New-York.		jul. 11.	jul. 13.	jul. 12.
Buza	locobuza	123 ³ / ₄	—	121 ¹ / ₂
	juliusra	131	122	126 ⁷ / ₈
	szeptemberre	119 ³ / ₈	127 ¹ / ₄	118 ⁷ / ₈
	decemberre	—	118 ¹ / ₄	—
Tengeri	juliusra	80 ¹ / ₂	—	77 ¹ / ₂
	szeptemberre	75 ¹ / ₄	80	73 ¹ / ₄
	decemberre	67 ¹ / ₄	75	66 ¹ / ₂
	—	—	—	—
Chicago.				
Buza	juliusra	126 ³ / ₈	115 ¹ / ₈	119 ¹ / ₂
	szeptemberre	112 ³ / ₈	109 ¹ / ₄	110 ¹ / ₂
Tengeri	juliusra	72 ³ / ₈	69 ³ / ₈	72 ¹ / ₄
	—	—	—	—

Newyork július 14. Gyapot Newyorkban helyben 13.05 (13.15 tegnapi), gyapot aug.-ra 12.56 (12.51), gyapot októberre 12.62 (12.56), gyapot Neworleansban helyben 12.9¹/₈ (12.9¹/₈), petroleum Stand white Newyorkban 8.40 (8.40), petroleum Stand white Filadelfiában 8.35 (8.35), petroleum Refined in Cases 10.80 (10.80), petroleum Credit Blancs at Oil City 1.63 (1.63), zsír Western steam 12.10 (12.05). Zsír Rohe és Brothers 12.25 (12.30).

Chicago, július 14. (Zárlat.) Zsír júliusra 11.77 (tegnap 11.67), zsír szeptemberre 11.80 (11.67), szalonna short clear 11.81 (11.81), sertéshus júliusra 20.82 (20.62).

A német alumínium gyárak.

Berlin, július 14. (Saját tudósítónktól.) Az alumínium gyárak a szindikátus felbomlása után nagy erőfeszítést tesznek, hogy újból szindikátust létesítsenek. A fáradozások eddig nem vezettek eredményre. A gyárak képviselői legközelebb ismét tanácskozássra gyűlnek össze.

A belga gyapjuzó gyárak üzeme.

Brüsszel, július 14. (Saját tudósítónktól.) A gyapjuzó gyárakhoz körkérdés ment, vajjon kívánatosnak tartják-e az üzem leszállítását és másfél millió szövőszék képviselői közül 75% az üzemredukció mellett nyilatkozott.

UJDONSÁGOK.

Mihalovich százados szabadon.

Budapest, július 14.

Mihalovich Géza volt honvédkapitány, József főherceg gyermekeinek egykori katonai nevelője néhány hónap előtt a hadbíróóság elé került. Azzal vádolták, hogy fegyvelemsértést követett el és tiszteletlen magaviseletet tanusított József főherceg iránt. A hadbíróóság négy és fél havi fogházra és kapitányi rangjának elvesztésére ítélte. Mihalovich kitöltötte büntetését s ma reggel kiszabadult a honvédkerületi fogházból.

Reggel hét órakor a Konti-utcai börtön épületében megjelent Ruzitska Kálmánné Mihalovich nővére, aki a fivéréért jött.

Pontban hét óra tizenöt perczkor Mihalovich is megjelent a börtönépület ajtajában: középtermű, sovány, elegánsan öltözött, erősen sápadt, fáradtan látszó uriember. Zöldes színű, középen behajtott puhakalap a fején, hosszú, térdig érő szürke, angol felöltő, szürke ruha és sárga cipő van rajta. A balkezeiben egy imakönyvet, egynéhány más könyvet szorongat és öt szál szegfűt. A poszton álló katona nem tiszteleg a volt huszárkapitánynak.

A fákkerből Mihalovich nővére szól ki a kocsisnak:

— Hajtson az Adria szállodához!

A Conti-utczán, Népszínház-utczán és Csokonay-utczán keresztül hajtott a 360-as fiakkor az Adria elé. Itt lakik az 55-ös számú szobában Mihalovich Géza nővére, Ruzitska Kálmán királyi tanácsos, tanfelügyelő felesége. Innen a Rókus-kápolnához hajtottak Mihalovichék, ahol a jobb oldalon, az utolsóelőtti padisor szélén foglaltak helyet. Megható, végtelenül megindító, amint ott térdet hajtva, összekulcsolt kezekkel, imádkoznak.

A Rókus kápolnájából az Adria-szálló elé hajtottak Mihalovichék. A fiakkert kifizették, elküldték és kilenc órára rendelték vissza. Mihalovich Géza és nővére ezzel bementek a hotelbe, megmondották a portásnak, hogy még ma, legkésőbb holnap elutaznak és szigorúan meghagyták, hogy inkognitójukat őrizték meg. Ezután a kávéházba mentek, amelynek a Csokonai-utczai oldalán, a kávéház legmélyén, egy egészen egyedül álló és elhagyott asztalnál foglaltak helyet. Reggelit hoztak, azután élénken és hosszan beszélgettek.

Egy estilap tudósítója beszélt Mihalovich-csal aki így nyilatkozott a maga ügyéről:

— Egyelőre én magam sem tudom, hogy mit csinállok. Ma elintézem a dolgaimat itt Budapesten és azonnal hazautazom a szüleimhez, Zalaegerszegré. Ott kipihenem magamat. Hogy az ügyemben mit csinállok, egyáltalában hogy mihez fogok, azt még ebben a perczben nem tudom.

Az én ügyem: katonai. A hadbíróóság előtt sem nyitottam ki a számat!... Ezentul is néma maradok!... Ennyi a mondanivalóm...

NAPIREND. Naptár. Csüt., július 16. — Róm kath.: Apost. oszl. — Prot.: Apost. oszl. — Görög-orosz: jul. 29. Boldogassz. Zsidó: Tham. 26. — A nap két reggel 4 óra 18 perczkor. nyugszik este 7 óra 52 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 7 perczkor, nyugszik délután 6 óra 34 perczkor.

A miniszterelnök fogad d. u. 4 órakor.
Az igazságügyminiszter fogad délnben 12 órakor.
A honvédelmi miniszter fogad d. e. 10 órakor.
A pénzügyi államtitkár fogad 12—2-ig.
Az osztálysorsjáték húzása d. e. fél 9 órakor.
— A Magyarok bejövetele Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva reggel 8-tól este 11-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon kiállítása. Nyitva 9—6 óráig. Belépődíj 1 korona. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő muzeumok: A Nemzeti Múzeum állatára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—6-ig. — A Földtani Intézet muzeuma 10—1-ig. — A Széchényi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — A magyar kir. orsz. levéltár oklevél kiállítása 9—2-ig. A Rath

György Múzeum 10-4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3-4 óráig.
Nytivalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9-12-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9-12-ig és 2-6-ig.

Személyi hírek. De Fontenay főkonzul augusztus 15-én tér vissza Párisból Budapestre, amikor ismét átveszi a konzulátus vezetését. — Czajlik Alajos, a m. kir. határrendőrség országos főnöke megkezdte nyári szabadságát s Tirolba utazott. — József főherceg Kisjenőről ma Budapestre visszautazott. — Lónyay Elemér grófné, Stefánia főhercegnő, ma délután Oroszvárról Bécsbe utazott, honnan több heti kurára Karlsbadba megy. — Dr. Popovics Sándor, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója tegnap kezdte meg szabadságát. Szabadsága idején Tarkovich József, az Osztrák-Magyar Bank alkormányzója helyettesíti, augusztus hónapban pedig báró Winterstein Frigyes, a bank osztrák alkormányzója látja el a helyettesi teendőket.

A király Ischlben. A király ma reggel 8 órakor indult el ismételt elhalasztott ischli útjára. Az elutazás a penzinger pályaudvarról történt s a vonat indulása előtt néhány perccel érkezett meg a király nyitott udvari fogaton. A király kitűnő színben volt és az elutazás alkalmára a pályaudvaron összegyűlekedett közönség meggyőződhetett arról, hogy a gyengélkedéséről elterjesztett hírek mennyire valótlanok. — A kíséretében Ischlbe utaztak gróf Paar főhadsegéd, lovag Schiessel, a kabinetiroda főnöke, dr. Kerzl vezértörzsorvos, a király háziorvosa, báró Bronn Károly alezredes és gróf Hoyos Henrik őrnagy, szárnysegédek, Margutti Albert, a főhadsegéd szárnysegéde, a kabinetirodából Levitzky János osztálytanácsos, Kroma udvari titkár, Huber Frigyes, az utazási ügyek osztályának főnöke, a király katonai irodájából Grollmann Nándor titkár, továbbá Repolusk Ferencz expeditor, az udvari gazdasági hivatal tagjai Prileszky udvari gazdasági igazgató vezetésével már tegnapelőtt Ischlbe utaztak. Az udvari vonat pontban nyolcz órakor indult el a penzinger pályaudvarról és délután 1 óra 40 perczkor ért Ischlbe. Fogadására Salzburg gróf helytartósági tanácsos, Weinmayer prelátus stb. jelentek meg. A felség kezét nyújtotta Salzburg grófnak és azt, valamint a többi megjelenteket megszólítással tüntette ki. A nagy számmal egybegyűlt közönség, ugyszintén a akosság lelkes ovációkban részesítették a királyt. A király augusztus 27-éig megszakítás nélkül fog Ischlben időzni s ezen a napon a firioli száz éves évforduló ünnepére megy. A német trónörökös nem fogja meglátogatni Ferencz József királyt Ischlben.

Pozsony és Frigyes főherceg családja. Pozsony város mult havi közgyűléséből hódoló föliratot intézett Izabella főhercegeasszonyhoz, amelyben köszönetét fejezte ki azért, mert a pozsonyi Szent Erzsébet-gyermekotthon létesítése érdekében fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki és kieszközölte a királynak a gyermekotthon megnyitó ünnepén való személyes megjelenését. Izabella főhercegeasszony kamarai előljárójától a város föliratára Féltonyórból válasz érkezett Brolly Tivadar polgármesterhez. A válaszban a főhercegeasszonynak őszinte köszönetét, valamint a főhercegi családnak Pozsony városa iránt táplált igaz rokonszorgását tolmácsolja.

Kossuth Ferencz utazása. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter, mint a Pol. Ért. jelenti, dr. Müller Kálmán főrendiházi tag, egyetemi tanár, kezeltörzsorvos tanácsára csütörtökön délután 2 óra 30 perczkor a rendes bécsi gyorsvonattal a Frankfurt melletti Wiesbadenba utazik. A minisztert titkára, dr. Pallay Sándor kíséri. Kossuth termes kocsiját, amelyben az utat egyhuzamban megteszi, Bécsben a Staatsbahnhofból átviszik a Westbahnhofra, ahonnan Aschaffenburg és Frankfurton keresztül Wiesbadenbe utazik. Ide a miniszter pénteken délután érkezik meg. Szombaton kezdi meg négyhetes kuráját. Ma délelőtt Kossuthot, mint a függetlenségi és 48-as párt vezérét számos párhive kereste fel a kereskedelmi minisztériumban.

Angol iskolamester Budapesten. Yung angol iskolamester folyó évi szeptember hó elején Budapestre jön abból a célból, hogy itt kormány megbízásából iskolai oktatásunkat tanulmányozza. Yung több hetet fog a fővárosban tölteni.

Magyargyalázó román gyakornokok. A román kormány minden évben továbbképzés végett Magyarországra szokta küldeni a mezőgazdasági iskolák végzett növendékeit. Vannak köztük olyanok, akiket azért küldenek, hogy itt nálunk a dohányjövődeki kezelést és magát a dohánytermelést tanulmányozzák. Ezek a tanulmányutak rendszeresen néhány hónapig tartanak és a költségeket a román állam fedezi. Az idén is több növendéket bocsátottak utnak Bukarestből Magyarország felé és az ország különböző részében helyezték őket el. Aradnak is jutott belőlük. Az egyik Stanisuleszky Gyorgye, a másik pedig Peskary Demeter nevezetű. Ezek az urak az odaváló függetlenség szert ilyen kijelentéseket tesznek:

— A kutya magyarok előttünk nem számítanak. Ilyen undorító és piszkos nemzet nincs több a föld kerekén. Ha hatalmunkban állna, minden galyra két magyart akasztanánk föl.

Az aradi munkásokat úgy felháborította viselkedésük, hogy így nyilatkoznak: „Ennek véget kell vetni. Vagy megváltozik a viselkedésük, vagy dorongot ragadunk és úgy zavarjuk őket a határig.”

Ferencz Ida zászlóánya. A kecskeméti városi dalárda az augusztusban tartandó országos dalosünnepély keretében avatja fel új zászlaját. A dalárda elnöksége a zászlóanyai tisztségre Ferencz Ida csillagkeresztes hölgyet, a megboldogult Erzsébet királyasszonynak felolvasónőjét kérte fel s Ferencz Ida asszony kijelentette, hogy szülővárosában a legnagyobb örömmel vesz részt zászlóanyaként a zászlószentelésen. Az ünnepély négy napjára Kecsmét polgárai igazi magyaros vendégszeretettel várják a városba jövő dalosokat s szíves készséggel igyekeznek a rendező bizottságok munkáin könnyíteni, hogy ország-világ előtt beigazolják Kecsmét jó hírét. Kecsmét törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén harmincezer koronát szavazott meg a dalosünnepély költségeire. Az ünnepélyre eddig 51 dalárda jelentkezett s így az eddig már résztvevő dalosok száma 2200-ra ehető.

Harding. Harding berlini üzemleiről a „Berliner Tageblatt“ a következő érdekes részleteket közli: Harding Berlinben Hartwig mérnök név alatt lakott és az orosz kolónián gyanus szemmel néztek. A Berlinben élő oroszok messze elkerülték Harding nyaralóját, akiről hamarosan megtudták, hogy a berlini agent provokátorok vezetője. Érdekes volt a viszony Harding és Azew között. Azew hosszabb ideig tartózkodott Berlinben, ahol az oroszok szívesen fogadták, a kulisszák mögött azonban összeköttetésben állott Hardinggal és ő szolgáltatta neki az áruló adatokat a Berlinben élő oroszok felől. Azew Harding protektorátusa alatt üzte a terrorista propagandát az oroszok között, hogy ilymódon a berlini rendőrség szemében kompromittálja őket és kieszközölje kiutasításukat. Föltétlenül bizonyos, hogy Azew Berlinben Harding segítségével bombákat gyártott. Hogy mennyire szoros volt a viszony köztük, ezt az is bizonyítja, hogy azok a levelek, amelyek Oroszországból Azew címére jöttek, Harding kezébe jutottak. Kettőjüknek közvetlenül Azew lepleztetése előtt vakmerő tervük volt. Egy léghajót akartak szerelni, hogy azt Pétervárra vigyék és a magasságból merényleteket kövessenek el. Erre a célra a Berlinben élő orosz forradalmárok Azewnek 40.000 márkát bocsátottak rendelkezésére. Ilymódon akarták a legveszedelmesebb anarchistákat, akiket magukkal vittek volna, az orosz hatóságoknak kezére játszani. A terv már egészen kész volt és ki is szemelték a merényletekre az anarchistákat, mikor közbejött Burzew leplezése és a terv vízbe esett.

Tengerészeti akadémiánk növendékeinek tanulmányja. A fumei cs. és kir. tengerészeti akadémia növendékei, akik a Ferencz József hadihajón tett gyakorló utjuk folyamán Szmirnában időztek, Kail dr. az archeológiai intézet titkárának nevezetével kirándulást tettek Epehuszba és a környék több más nevezetességeihez. Mindenütt a hatóságok és a lakosság szíves fogadtatására találak.

Zeppelin hercegi rangot kap. Berlinből táviratozzák: A „Militärische Korrespondenz“ jelentése szerint gróf Zeppelint a „Zeppelin III.“ nevű léghajó berlini útja alkalmával hercegi rangra fogják emelni.

Szolgálati jubileum. Kósch Károly posta- és táviratfelügyelő, a posta központi anyagraktár-, távirat- és távbeszélő-osztály vezetője e hó 12-én töltötte be szolgálatának 40-ik évét. Ez alkalommal a hivatal egész személyzete, Siska Károly főnök, valamint a műszaki tanácsos vezetése alatt a hivatal tanácstermében gyűlt össze, hová a jubiláns küldöntség útján hivatott meg. Siska Károly a posta központi anyagraktár főnöke lelkes és szép beszédben méltatta a jubiláns érdemeit, beszédében kiemelve, hogy a jubiláns negyvenévi szolgálata alatt a postai intézetnek mindenkor díszére vált. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet. Este tárcasvacsora volt az ünnepelt tisztelőre. amelyen a vezérigazgatóság képviselőjében Duronelly Alajos tanácsos és Botár János főfelügyelő, azonkívül a posta központi anyagraktár és a műszaki javítóműhely tisztviselői főnökeikkel az élén voltak jelen. Az ünnepeltre Siska Károly főnök és Kallina István ellenőr, az ünnepelt családjára Balla Pál tanácsos, a vezérigazgatóság képviselőire és Balla tanácsosra Rosenbach Ferencz főtitizt mondott felköszöntőt. A társaság a legjobb hangulatban éjfélig maradt együtt.

Tizenhét bányász halála. Pétervárról jelentik, hogy a jusofkai Italianka-aknában robbanás történt, amely 17 embert megölt. Az áldozatok holttestét iszonyatosan összeroncsova találták meg. Hat súlyosan sebesült embert a felszínre hoztak ugyan, de ezek közül is egy már kiszenedett. A mentőmunkálatok közben egy ember megfuladt.

Hazaárulás? Irbikben a csendőrök elfogták a hetven éves Vucsetics János lelkészt. Még ágyban volt, mikor a csendőrök rátámadtak és elhurczolták. Az volt a büne, hogy egy nappal előbb az orthodox Péter Pál-napján a templomba menet látta, amint egy csendőr le akart tartóztatni egy szerbet, amiért szerb nemzeti színű zászlót vitt, amely tudvalevőleg a szerb orthodox egyház zászlaja is. A lelkész azt mondta a csendőrnek, hogy nem fog semmit elmulasztani, ha megvárja, míg elmúlik az ünnepnap. A csendőr följelentette a papot és erre tegnap felségsértés és hazaárulás miatt letaroltatták.

Gyémántmise. Szép ünnepség volt Pinczehely tolnamegyei községben, ahol Hangyali Mihály címzetes kanonok, plébános ülte meg gyémántmiséjét. Az agg lelképásztor példás életű, klasszikus tudományu férfit, akinek számos alapítványa hirdeti jótékonyágát. Gyémántmiséjén paptársain kívül az egész község lakossága Zsigmond Gyula főjegyző vezetésével jelent meg.

A hivatás mártirja. Szomorú és megrendítő eset történt Pollák Ármin dr. orvossal. Pollák dr., aki segédorvos a Poliklinikán, öt nappal ezelőtt operált és az operáló asztalnál közben vérmérgezést kapott. A szerencsétlen orvost Korányi és Genersich professzorok megoperálták, de életbenmaradásához kevés a remény.

Komlóssy prépost gondnokság alatt. Tonházy Gyula miniszteri tanácsos, a közalapítványi ügyigazgatóság főnöke ma befejezte tárgyalásait dr. Dohnal Rezső káptalani ügyészszel, Komlóssy Ferencz pozsonyi prépost ügygondnokával. Tonházy jelentést tesz a kultuszminiszternek, aki az ügyet a királynak mint legfőbb kegyuraságnak döntés végett előterjeszti. A prépost jövedelmeire a király előreláthatólag egyházi zárlatot fog elrendelni. A szekvesztrum a hitelezőkre a legkedvezőbb megoldás volna, mert csőd esetén egyrészt a prépost nem tarthatná meg hivatalát, másrészt a préposttal szemben fennálló követeléseket a csődeljárás felemésztené.

Nagy tengeri katasztrófa. Az Erről nevű norvég bárka Cowe szigetnél a Middleton-sziklára futott fel. 17 ember, köztük a kapitány nejevel és négy gyermekével valamint mindkét kormányos részben a tengerbe fult, részben sebesülés folytán halt meg. Öten túléltek a katasztrófát, ezeket a „Vofna“ nevű gőzös megtalálta és ma Sidneybe partraszállította.

Tanügyi kinevezések és áthelyezések. Gróf Apponyi Albert a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Vozáry Miksa mezőturi állami felsőbb leányiskolai rendes tanárt a trencsényi állami felsőbb leányiskolához, Kürtessy Rezső kapuvári állami polgári iskolai rendes tanítót a topolyai állami polgári fiúiskolához és ideiglenesen megbízta az igazgatói teendők végzésével, Györy Ignác nagyszombeni állami polgári leányiskolai r. tanítót a nagyszombeni állami polgári fiúiskolához és ideiglenesen megbízta az igazgatói teendők végzésével, Musza Mária salgótarjáni állami polgári leányiskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a székelyudvarhelyi állami polgári leányiskolához, és kinevezte Poór Gizella székelyudvarhelyi állami polgári iskolai helyettes tanítót a salgótarjáni állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Felmériné Szabó Gizella bánffyuhyadi állami felsőbb leányiskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a nagyenyedi állami polgári leányiskolához, Réti Mária zilahi és Váradai Ilona beregszászi állami polgári leányiskolai r. tanítónőket jelenlegi minőségükben kölcsönösen, Göttl Károly mezőberényi állami polgári iskolai r. tanítót jelenlegi minőségében a törökbecsei, Száva János szecsi állami polgári iskolai r. tanítót pedig jelenlegi minőségében a mezőberényi állami polgári iskolához, továbbá kinevezte Kun Aladár besztercebányai állami polgári fiúiskolai helyettes tanítót a szecsi állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, továbbá kinevezte Prodnáné Kádár Róza aradi állami felsőbb leányiskolai r. tanítót az erzsébetvári állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba rendes tanítónővé, és áthelyezte Ocskay János szekszárdi államilag segélyezett polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében az erzsébetfalvai állami polgári iskolához, áthelyezte Horváth Vilma kecskeméti és Ludvig Emma fogarasi állami, valamint Baitzné Forstner Stefánia somorjai államilag segélyezett községi polgári iskolai tanítónőket jelenlegi minőségükben a pozsonyi állami polgári leányiskolához, kinevezte Fazekas Sándor orsovai állami polgári iskolai helyettes tanítót a mátészalkai állami polgári fiúiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Domidé Antal hajdusoboszlói állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Kiss Ilona belényesi állami polgári leányiskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Király Ferencz paksi és Baitay János baróti állami polgári iskolai tanítókat a paksi állami polgári fiúiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Berényi Margit nagyszőlősi állami polgári leányiskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé; áthelyezte jelenlegi minőségükben Márton Irma csáktornyai állami polgári leányiskolai rendes tanítónő a nagybányai, Hajas Eszter nagyikindai állami polgári leányiskolai r. tanítót a csáktornyai, Molnár Margit abonyi állami polgári leányiskolai rendes tanítónő a nagyikindai és Zerdahelyi Izabella nagyszőlősi állami polgári leányiskolai r. tanítónő az abonyi állami polgári leányiskolához, Lévai Mária és Lendvai Vilma ungvári állami polgári leányiskolai helyettes tanítókat ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké, Ehrlich János késmárki állami polgári iskolai helyettes-tanítót az orosházi és Beke Brunó orosházi állami polgári iskolai helyettes-tanítót a késmárki állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké, Arendassy Mária szilágysomlyói állami polgári leányiskolai tanítónőt ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, áthelyezte Weichhart Olga alsókubini állami polgári iskolai segéd-tanítónő jelenlegi minőségében a beregszászi állami polgári leányiskolához és kinevezte Lőrinczy Anna besztercei állami polgári leányiskolai helyettes tanítót az alsókubini állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, kinevezte Bedő Zsigmond galgóczi állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Posvitz Vilmos nagyördői állami polgári fiúiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Novák József Lajos okleveles középiskolai rajztanárt a nagykarolyi állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé áthelyezte, Walzer Vilma mohácsi állami polgári leányiskolai segéd-tanítónő jelenlegi minőségében a bánffyuhyadi állami felsőbb leányiskolához kinevezte; kinevezte Kormos Etel pápai állami polgári leányiskolai helyettes-tanítót a hosszafalusi és Zayon Erzsébet hosszafalusi állami polgári leányiskolai helyettes-tanítót a zólyomi állami polg. leányiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké, kinevezte Sztrokay Lajos győri állami polgári fiúiskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Brengl Matild gyöngyösi állami polgári leányiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Zagonyi János felsővisi állami polgári iskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Ivánovich Viktor orosházi állami polgári iskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Mihi Ferencz békéscsabai állami polgári fiúiskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Kigyósi Margit szászvárosi állami polgári iskolai helyettes-tanítót a sepi-szentgyörgyi és Jászty Blanka mohácsi állami polgári leányiskolai helyettes tanítót a szászvárosi állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké, Besztercezné Kiszely Irma lipótszentmiklósi állami polgári leányiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Popity Károly korponai állami polgári iskolai helyettes-tanítót a nagykarolyi és Sas Sándor bánffyuhyadi állami polgári iskolai helyettes tanítót a korponai állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké, Farkas Klórid dicsőszentmártoni állami polgári leányiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Hannig Gizella czeplédi állami polgári iskolai helyettes-tanítót a mohácsi állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Voith Margit dési államilag segélyezett községi polgári leányiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Zaccara Mária fiúmei állami polgári leányiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Szeifert Vilmos brádi állami polgári fiúiskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Szentkóczy László orsovai állami polgári iskolai helyettes tanítót és Wayán Károly kapuvári állami polgári iskolai helyettes-tanítót az orsovai állami polgári fiúiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké, Krompaszky Ede turóczenmártoni állami polgári iskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Hörömpő János titeli állami polg. iskolai helyettes-tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, Znojemszky Ferencz és Tóth Ilona dobosai állami polgári iskolai helyettes-tanítót, illetve tanítónőket ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé, illetve segéd-tanítónővé, végül kölcsönösen áthelyezte Dobos Sándor feketegyörösi és Faluvégi Dénes sergesi állami elemi iskolai tanítókat.

Letartóztatott bankigazgató. Az aradi rendőrség ma este letartóztatta Szántó Szidort, az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár vezérigazgatóját és Ujházy Andort, a bank főkönyvelőjét. Egy feljelentés alapján a bank ellen két hete vizsgálatot indítottak, a könyveket lefoglalták és a törvényszéki szakértők véleménye alapján kiderült, hogy azokban a tételeket hamisan könyvelték el a czéltől, hogy a részvényesek megtévesztése végett nagyobb üzlelforgalmat mutathassanak ki. A bank ellen azóta több feljelentés érkezett család és okirathamisításért. Ujházy tettét beismerte, azonban azt állítja, hogy tettét az igazgató utasítására követte el, Szántó tagadásban van. A letartóztatásban a főkönyvelő megnyugodott, míg Szántó felebbezést jelentett be. A bank sok kis embert károsított meg.

Bestiális asszony. Paksról jelentik: Toldy István 64 éves cseresyépusztai kisbirtokost a vele vadházasságban élő Bán Julia 46 éves özvegy-asszony bestiális módon meggyilkolta. Négy év előtt vette Bán Juliát Toldy házához és ez időtől fogva folyton civődtek. És az asszony miatt Toldy 18 éves fiának is el kellett hagynia a házat. A fiu távozása után az asszony mind rosszból bánt Toldyval, aki azért ehatározta, hogy fiát visszaveszi. Amint ezt az asszony megtudta, a fiúért éjnek idején menő öreg Toldyt az erdőben megleste, idegyékkel szíven szúrta s midőn látta, hogy áldozata nem halt meg, baltával addig vágta fejét, míg az kiadta lelkét. Az asszony ezután elmenekült. Az esetet 12-én éjjel jelentették be a paksi rendőrségnek, amelynek sikerült a szörnyeteg asszonyt elfogni és a paksi járásbíróság börtönébe kisérti.

Kalandos vőlegény. Mikor Amato képviselő ma családjával Romából visszatért Palermóba s a kikötőhidről jövet kocsi szállott, egy automobil olyan erővel ütközött a bérkocsiba, hogy az felborult és Amato képviselő nejével és leányával együtt kizuhant. Ebben a pillanatban az automobilról négy férfi ugrott le s megragadta Amato szonhárom éves leányát. Mindez néhány szempillantás múve volt. A leány kétségbeesetten védekezett, segítségért kiáltott és egyik támadóját úgy mellbelökte, hogy hátrátántorgott. Szerencsére rendőrök jöttek. A támadók közül hárman megugrottak, a negyedik azonban, aki a leányt az automobilba akarta vonszolni, kézrekerült. A rendőrség megállapította, hogy Domenicziné hívják, jogszerű, aki jegyben járt Amato képviselő leányával, de féltékenykedése miatt a leány visszaküldte a jeggyűrűt. Domeniczi letartóztatták.

Karmeliták ünnepe. A karmelita atyák angyalföldi templomában július 16-án, pénteken és július 18-án, vasárnap ülik meg a Karmelhegyi Boldogasszony ünnepét. Mind a két napon zenés nagymise, ünnepi beszéd és litánia lesz a templomban. Az ajátosságokon résztvevők teljes bucsut nyernek.

Jóeső. A csanádmezei Lellen óriási jégvihar pusztított, amely a csanádi püspökség több ezer holdnyi birtokán a még lábba álló gabonát egészen tönkretette. A püspökség gyönyörű szőlője is elpusztult. A jég még órák mulva is három ujnyi vastagon borította a földet. A Csernoch János püspök vezetése alatt álló egyházmegye kára az első becslés szerint meghaladja a negyedmillió koronát.

Mért vált meg Vojtha a katonaságtól? Vojtha András, a szabadkai bűnpör egyik főszereplője tudvalevőleg valamikor — nem is nagyon régen — katonatiszt volt. Életének ebből az idejéből, azaz, hogy katonai pályájának a végéről most derült ki a következő: Piliscsabán táboroztak. Ekkor történt, hogy a sátrakból, amelyekre a napi gyakorlatozás fáradoalmaitól kimerült emberek nem tudtak kellőképpen vigyázni, nap-nap után eltűnt valami. A tettest sohasem tudták rajtaérni, de annyit megállapítottak róla, hogy különösen a pénzes tárczákat szereti. A tolvaj a bőrbu-gyellárist mindig otthagya a tett színhelyén: az nem kellett ne i, de a benne levő pénzt mindig magával vitte. Egy alkalommal annak a tisztnek tűnt el több száz koronányi pénze, aki Vojthával egy sátorban lakott. A pénzzel együtt lába halt a hadnagy ezüst cigarettatartójának is, amelyik ott hevert az asztalon. A sátorban aznap nem járt senki idegen, csakis Vojtha, aki rövid pár percig tartózkodott odabenn. A tiszt nyomban jelentette az esetet az ezredesnek, aki megindította a vizsgálatot és a saját jó hírnevük érdekében felkérte az ezred tisztjeit, hogy vessék alá magukat a megmotozásnak. Mindenki beleegyezett a motozásba, Vojtha is. Mikor Vojtha zsebeit kikutatták, nadrágja hátsó zsebében megtalálták a cigarettatárczát és benne a hadnagy pénzét is, hiánytalanul, az utolsó krajczárig. Vojtha hidegvérrel vallotta be a bűnét. Azzal védekezett, hogy vesztett a kártyán, kellett neki a pénz. Persze nyomban le kellett mondani az állásáról.

Analfabétaság a katonákban. A hadvezetőség már jó ideje gondoskodik arról, hogy a hadseregbe bevonuló irni-olvasni nem tanult újonczok az írást és az olvasást szolgálatauk ideje alatt lehetőleg tökéletesen megtanulják. Ennek a fáradozásnak a legtöbb esetben teljes az eredménye, amennyiben a szolgálataikat végzett katonák közül irni-olvasni tudás nélkül egy sem hagyja ott a hadsereget. A hadvezetőség most statisztikát állított össze, mely feltünteti a hadseregbe bevonuló újonczok irni és olvasni tudásának számárányát s feltünteti egy-uttal ezt az arányt a többi állam hadseregében. A kimutatás szerint Ausztria és Magyarország újonczainak 25.7 százaléka nem ír és nem olvas a bevonulásnál. Az analfabéták száma a legkisebb Németországban, ahol mindössze 0.05%, utána következnek Svédország, Norvégia és Svájc 0.11%-kal, azután Dánia (0.2%), Nagybritannia (1%), Hollandia (2.1%), Franciaország (4%) és Finnország (5%). Az ezután következő országok az analfabéták számának már erősebb megnövekedését mutatják, amennyiben Belgiumban 10.2%, Görögországban 30%, Olaszországban pedig 31.3% az analfabéta. Az újonczoknak több mint fele nem tud sem olvasni, sem írni Bulgáriában (52%), Szerbiában és Oroszországban (62%), továbbá Portugáliában és Spanyolországban (70%). Sorban a legutolsó Románia, ahol az újonczok 75%-a analfabéta.

Bejtélyes holttest. A borsodszini határban Bognár Antal gazda rétjén egy kazal tövében osz-lásnak indult holttestet találtak, amelynek nyaka át volt metszve, mellette éles borotva feküdt. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a holttest Lükő István körtvélyesi gazdát, akit 9—10 nap előtt gyilkoltak meg. Öngyilkosság esete kizártnak látszik, mert a nyomok szerint előbb az áldozatot megfojtották. A csendőrség nyomozza a tettest.

Véres merénylet az apa ellen. Máriatelepen vérlázító kegyetlenséggel szurkálta össze egy husz esztendőss suhanc az édesapját. Idősb Móritz István ötvenöt esztendőss szőlősgazdának szőlővárosa támadt legényfiával, ifjabb Móritz Istvánnal. A pörlekedés hevében ifjabb Móritz István kést ragadott, reáronant az apjára és tizenhat késszurást ejtett az öreg emberen. Idősb Móritz István vérbeborulva esett össze, az orvos, aki helyszínére érkeve, bekötözte életveszélyes sebeit, reménytelennek mondja állapotát. Az apagyilkos legény megszökött Máriatelepről, a csendőrök nyomozzák.

Nászajándékok. jeggyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerelőpén, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. l. em. szerzethetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

Viharos időjárás a tengerparton. Az e hó 3-án bekövetkezett holdtölte óta az egész Adria tenger partvidéken állandóan hol zugó záporosó, hol erős szél váltogatják föl egymást. A zord idők miatt a fűrdőzés csaknem teljesen szünetel, csakis a merészebbek kísérik meg a fűrdést, de azoknak száma az utóbbi napokban igen megcsappant. A nyaralók nagyrésze megúván a télies időjárás kellemetlenségeit, lassan otthagyja a tengerpartot, hol mostanában drága pénzen a szobát kénytelen őrzeni.

Letartóztatott szerkesztő. Kopenhágából jelentik: Heimant, a Middagen szerkesztőjét a dán királyról és az orosz czárról szóló cikkek közléte miatt letartóztatták.

A rabló huszár. Kiss József munkást, ki Amerikába készült, egy miskolci kocsmában Fekete János nyiregyházi közhuszár és Csikó Mária napszámosnő leittatták, majd azután mikor a kocsmából távoztak és Kiss teljesen részeg állapotban egy árokba zuhant, Fekete kivette Kiss zsebéből ennek egy zsebkendőbe kötött 1200 koronáját. Fekete ezután 30 koronát adott a társaságában levő Csikó Máriának, míg a többi pénzzel megszökött. A csendőrség és a rendőrség erőlyesen nyomoz, ugyszintén felkérték nyomozásra a kassai és nyiregyházi rendőrséget is, továbbá jelentést tettek a nyiregyházi huszárezrednél.

A muzulmán hölgyek fátyola. Eddig főbenjáró bűn volt Törökországban, ha egy nő fátyol nélkül jelent meg az utcán. Most, hogy a modern szemlélet bevonult oda is, már megvan engedve a nőknek a fátyol letévése. Konstantinápolyi levelek elmondják, hogy a török nők alaposan kihasználják a szabadságukat. Már alig lehet az utcán lefátyolozott nőt látni és a hatóságok azt a rendelést, amely a fátyol viselését szigorúan elrendeli, semmibe sem veszik. „Kevés szép asszonyt látni”, — mondja egyik levél írója.

„Minden pénteken kirándulnak az „édes vizekhez”. Ez Konstantinápoly Városligetje, amely a régi regime alatt zárva volt, most pedig a lefátyolozatlan szerelmes nők és udvarlók találkozóhelye. A török nők típusa meglehetősen azonos: sötét szem, halvány arc. Megvallom, nekem jobban tetszettek lefátyolozva, mert szemérmes tekintetük tüze a fátyol alól titokzatosabban világított ki. Az asszonyt a titokzatos, a talányszerű teszi elragadóvá s ha arczáról lehuul a fátyol s a nő a titokzatos nimbuszától meg van fosztva, akkor nem marad belőle egyéb, mint az a darab agyag, amelyből Hephaisztos formálta őt s amely formába Hermes lelkét helyezett. Ezért az asszony ne felejtse el magát egy kissé elfátyolozni.”

Aki a halállal játszott akart. Makón történt az alábbi szerencsétlenség. Szervák János 21 éves kelemenhídi munkás hétfőn reggel a gépész kíséretében bement Teltsch Adolf fűrészgárába s míg a gépész mással foglalkozott, Szervák felvett egy nehéz vasrudat és avval a forgó lendítőkereket piszkálgatta. A gépész figyelmeztette, hogy ne dugdossa a rudat a kerekhez, de a figyelmeztetés mit sem használt. Alig fordult félre a gépész, Szervák a rudat a kerék fogai közé dugta; a gyorsan forgó kerék a rudat elkapva, Szervák fejéhez vágta iszonyu erővel Szervák elterült a földön s elvesztette eszméletét. Az orvosok nem bíznak felgyógyulásában.

Tűzoltógyakorlat a Lujza-gőzmalomban. Ma a kora reggeli órákban harsogó tűzoltó-kürt riasztotta föl a főváros lakosságát. A tűzoltók minden kerületből teljes felszereléssel robbantak a budai Lujza-gőzmalom felé. A tűzoltók maguk sem tudták, hogy nincs tűz. A főparancsnokság jelezte a tüzet, hogy lássa, malomtűz esetén milyen gyorsan történik a kivonulás és hogyan működnek a tűzoltók. Alarmirozták az első, harmadik, negyedik, ötödik kerületi és központi tűzrészegeket, a mentőket és a mosony-utcai rendőrlaktányt. A tűzoltók toblétrával, gőzfecskendővel vonultak ki, a mentők két kocsival siettek a jelzett veszedelem színhelyére és a rendőrlaktányból egy szakasz lovasrendőr vágatott Budára. Az egész felvonulás pár percig tartott. A malomban kipróbálták a gőzfecskendőket és sugarak nyomását, gyakorlatot tartottak a toblétrákkal is. Az érdekes tűzoltógyakorlat reggel félhét órától háromnegyed kilenczig tartott és kitünően sikerült.

Életuntak. Vorschweiger János kertészegéd Váczi-ut 102. számú lakásán marólugot ivott. — Hajdu István postaszólgá felesége, Szerényi Mária Nefelejts-utca 21. számú lakásán lúgkoldatot ivott. Mindkét életuntat a Rókus-kórházban ápolják.

Sikkasztó állomásfőnök. Tegnap délben megjelent a főkapitányságon dr. Kovács László ügyvéd, a magyar államvasutak ügyésze és az igazgatóság nevében feljelentést tett Roboz (Rosenberg) Lipót jankováczi születésű, 47 éves máv. ellenőr ellen sikkasztás miatt. Roboz (Rosenberg) Lipót Szőreghen volt állomásfőnök. E hónap 9-én azzal távozott el állomáshelyéről, hogy sürgős családi ügyei intézi el és két nap múlva visszatér, Roboz azonban azóta nem jelentkezett. Atvizsgálták a hivatalát s a rovacsolás során megállapították, hogy Roboz tizenkétezer koronát elsikkasztott. Nyomban jelentették az esetet a szegedi rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. A szegedi rendőrség megállapította, hogy Roboz még 9-én táviratot küldött Budapesten tartózkodó feleségének, akit értesít, hogy Budapestre érkezik és várja őt a pályaudvaron. A budapesti főkapitányság nyomban megindította a vizsgálatot, de sem Robozt, sem a feleségét nem találta meg. Valószínű, hogy a sikkasztó állomásfőnök a táviratot csak a nyomozó hatóságok felrevezetésére adta fel. A rendőrség nyomozza a sikkasztót.

Hét száz tifuzos beteg. A tatabányai tifuzjárványra vonatkozólag most állították össze a statisztikai adatokat, amelyek szerint a járvány tartama alatt hétszáz ember betegedett meg tifuzban, kik közül negyvenegyen meghaltak. Tata város előjárósága elhatározta, hogy modern víz-műtelepet építtet, amely Tatát és Tóvárost volna hivatva ivóvízzel ellátni. A helyszíni szemlét a vizitáló medence és a víztorony építésére alkalmas hely megválasztására megtartották.

Hajókatasztrófa. Montreálból jelentik, hogy a kanadai öt tó egyikén, a Felső-tavon, a 8000 tonna vasércszel megrakott „Cowle” gőzös a sűrű ködben összetűközött az üresen haladó „Scott” nevű gőzessel. A „Cowle” három perc alatt elsüllyedt s vele együtt negyven főnyi személyzete is a víz alá merült.

Borzalmas meglepetés egy lakodalmon. Fedorovics Andrej, egy idősebb gazdag magánzó a minap tartotta esküvőjét Pétervárott egy nagyon szép, de szegény leánynyal. A leány nem szerette a vőlegényét s csak szülei parancsára ment hozzá feleségül. A szive egy fiatal orvostanhallgatóé volt, akiről azonban a szülők hallani sem akartak. Az orvostanhallgató nagyon lesújtotta, amikor meglátta, hogy szive választottja mashoz megy feleségül s meg is fenyegette levélben holdog versenytársát, hogy olyan meglepetést tartogat a lakodalma napjára, amelyről egész Pétervár beszélni fog. Fenyegetést be is váltotta, mert amikor a násznép vacsorához ült, bomba füstöltött a szoba egyik sötétebb sarkában. Csak véletlenül bukkantak a bombára, amely puskaporral volt megtöltve s a gyújtó-zsinórja már öt milliméterig el volt égve. Néhány perc múlva fölrobbantotta volna az egész házat s a lakadalmas nép közül alig maradt volna egy is életben. Az új menyecske elájult s a vendégek eszeveszetten menekültek. Az orvostanhallgató megszökött.

Halalos pálinkázás a halotti toron. Megint egy halotti tor, amelyen annyi pálinkát ittak, hogy egy ember meghalt és többen megbetegedtek. Fazekasvársánd aradmegyei községben történt, hogy Rogán Péter családjával együtt halotti toron sok pálinkát ivott, amittől hírtelen összeesett és szörnyethalt. Többen a vendégek közül megbetegedtek. Az a gyanu, hogy a pálinkában mérég volt.

Öngyilkos szakaszvezető. A kaposvári Baross-utcai kaszárnyában kedden hajnalban öngyilkosságot követett el a 23. közös gyalogezred 12. századjának manipuláns szakaszvezetője, Gundics György, aki néhány nap óta a manipuláns őrmestert helyettesítette, aki szabadságon van. A szakaszvezető kedden éjjel szíven lölte magát s rögtön meghalt. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra s így egyelőre nem tudják, mi vitte rá végzetes tetteire.

Eltűntek. A rendőrségen ma a következők eltűnését jelentették be: **Friedmann** (Farágó) Sándor miskolci születésű 24 éves színész-növendék (lakott Király-utca 42.), **Harcza** Julianna komlódnánási születésű 17 éves virágkötő és varrónő (Kalvária-utca 21.), **Óri** János nagydorogi születésű 15 éves polgári iskolai növendék (Rákospöti V. utca 12.), **Klincsik** József budapesti születésű 33 éves munkás (Gölya-utca 5.), **Howola** Mihály 30 éves napszámos (Átra-utca 10.), **Berkes** József 13 éves szabó-tanoncz (Népszínház-utca 28.), **Páfi** János kereszturi születésű 26 éves gyári munkás (Felsőerdősor 52.), **Hegedűs** József kecskeméti születésű 30 éves bognárségéd (Baross-utca 120.), **Mórocz** Gyula várpalotai születésű 17 éves pék-tanoncz (Krisztina-körút 137.). Az eltűnteket keresi a rendőrség.

A paraszt don Juan halála. Rév községben Zolcsi Péter nevű jómódu gazdálkodó, néhány hónap előtt házasodott. Idegenből hozta a feleségét: egy gyönyörű szép erdélyi oláh leányt. A legények irigyelték tőle a szép menyecskét. Különösen egy híres verekedő legény, Daszkál Péter velette magát az asszony után s a kocsmában sokszor emlegette a legények előtt, hogy nem nyugszik addig, míg a Zolcsi Péter felesége az övé nem lesz. Hetek óta leste a kedvező alkalmat. Vasárnap éjszaka a kocsmában azt hallotta, hogy egyedül van otthon az asszony, mire elszaladt Zolcsiék házához. Az utcáját nyitva volt. A pitvaron keresztül besuhant a háza s a szép asszony ajtaját is nyitva találta. A férj azonban otthon volt s ellenfelét észrevéve, fejét kapott elő és teljesen szétverte a fejét. Mikor aztán látta, hogy mozdulatlan halott, kivonszolta az utcára és hajnalban maga jelentkezett a csendőrségnek, hogy megölte Daszkál Jánost, aki saját házában meg akarta rabolni a becstületét. A csendőrség letartóztatta s megindította a vizsgálatot.

Retörés. Székesfehérvárról az éjjel betörték Raics Demeter gör. kath. lelkész lakásába és mintegy 4000 korona értékű értéktárgyat vittek el. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

Gyors- és teherárúk hához szállítása. A magyar kir. államvasutak a vasúti üzletszabályzat 68. §-a alapján már évekkkel ezelőtt rendszeresítette azon intézményt, hogy a budapesti-nyugati, budapest-nyugati és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárúkat a címzettnek saját szerződött fuvarosával hához szállíttatja, ha a címzett a Duna balpartján a IV-IX. kerületben, továbbá a Mexikói-, Egressy-, Hajtsár ut., Komocsy-utca, Rákospatak, Csömöri-ut., Öv-utca és Erzsébet királyné-ut által határolt városrészben, vagy a tisztviselő telepen lakik. Ugyancsak ezen szerződött fuvarosával vámmoltatja el a Budapestén átmenő és azon Budapestre helyben rendelt vámárúkat is, melyeknek elvámolása a vasútra bízott; egyúttal a külföldről érkező — hához szállított — szállítmányok után kiállítandó árnyilatkozatokat s ezen megbízottja által állíttatja ki. Utánvéttel terhelte, Budapestén a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, továbbá terjedelmes, tűzveszélyes és oly árúk, melyeknek összszülya az egy tonnát meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyesség alapján szállíttatnak hához. Jogában áll ezenkívül mindenkinek, hogy a magyar kir. államvasutak igazgatósága által e ezéliből szerződött fuvarozónak közbenjárását kizáró utasítást adhasson. Ezen utasítás az illető állomáson még az áru megérkezése előtt írásban nyújtandó be. A hához való elszállítás díjak a következők: a) gyorsárúkért: 10 kg. sulyig 40 fillér, 10 kg.-ig 25 kg.-ig 60 fillér, 25 kg.-on felül 50 kg.-ig 70 fillér, 50 kg.-on felül minden megkezdett további 50 kg. 60 fillér; b) teherárúkért: 50 kg. sulyig 60 fillér, 50 kg.-on felül minden megkezdett további 50 kg. 50 fillér; c) Adóköteles tárgyak megadóztatásáért: 50 kg. sulyig terjedő árúknál fuvarlevelenként 30 fillér, 50 kg.-on felül 50 fillér. A statisztikai árnyilatkozatok kiállításáért a vállalkozó nyilatkozatonként 10 fillért számíthat. Az árúk hához szállítása esetén, ha az áru fogyasztási vagy vámmilletékek alávetve nincs, s ha a címzett a fuvarlevelében kijelölt helyen feltehető, s az árut ott át is veszi, csak a fuvarlevelében felszámított összeg szedetik be. Ha az áru vámmilletékek vagy fogyasztási adónak van alávetve, még a címzetinek kézbesítendő vámmnyugta, illetve adóbárca szerint fizetett vámmilleték, fogyasztási adó és vámközvetítési illetékek is megfizetendők. A szállítmányozó az árut a lakás vagy üzlethelyiség azon részébe tartozik állítani, mely e célra neki kijelöltetett. Ha címzett az áru befuvároazása idején lakásán nincs, a másodsor, esetleg többször is megkísérelt kézbesítésért külön illeték nem számítható fel. Ha címzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevelében megjelölt helyére küldi, a visszavétel, újra való elhozatal, vagy más helyre való szállításáért a díjazabásszerű illeték újból felszámítható. Esetleges panaszok a budapest-jobbparti üzletvezetőséghez juttatandók.

Bucsunállások és bemutatók. A Bektow-cirkuszban újra megváltozik a műsor, 15-én csütörtökön bucsuznak el a Roder-Rainats légtornászcsoporthoz és Trilby-Svengali. Az igazgatóság a távozó két szám helyett négy új számot mutat be. Felépnek miss **Fillis** és miss **Spring-Charin** a világ legjobb kutyaidomítási száma, 3 **Toronto** modern gladiátorok, a kitűnő iskolalovár lovag **Renroff** és miss **Fiore**, „A ló és ballerina” című jelenettel és végül a nagy **Amazon-táncoskar**. — Csütörtökön délután családi előadás fél helyárok mellett teljes esti műsorral.

A villamos. Csermák Lajos berkocsissegéd tegnap a Rákóczi-ut 57. számú ház előtt leszállított a 702. számú közuti villamos kocsiról, közben a kocsi megindult és a hozzá kapcsolt pótkocsi elkapta Csermákot. A szerencsétlen ember a kerekek alá került és súlyos zúzódásokat szenvedett.

Parkünnepély Pöstyén-fürdőn. Vasárnap, folyó hó tizenegyedikén nagyszabású bohémestélyt és parkünnepélyt rendeztek egy e célra alakult bizottság Pöstyén-fürdőn a Rónai-parkban, mely a gyermekvédő liga javára 1400 korona összebevételt eredményezett. A rendezés munkájában *Rosenauer Ottó dr., Bór és Vihnyédy főhadnagyok és Kubiss Rezső* osztozkodtak.

Halálosok. Dr. simándi *Kállay Miklósné*, született ocskói *Ocskay Blanka*, a budapesti büntető törvényszék bírójának felesége, ocskói *Ocskay Gusztáv nyug. Máv. főfelügyelő* lánya huszonnyolc éves korában, házassága ötödik évében Budapesten meghalt.

Hám József kegyes-tanítórendi áldozópap, érdemesült házfőnök és igazgató, gimn. rendes tanár életének 63-ik évében elhunyt Szegeden.

Kutassy József, Bács vármegye árvaszéki ülnöke, Zomborban meghalt.

Kóffy Ferencz, gróf *Zichy Agoston* uradalmi főtitkárja, Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, 62 éves korában Pocsajon meghalt.

Rendőri hírek. A *pajkos gyermek balesete.* *Schmidt Gyula* tizenöt éves iskolástanuló ma délelőtti játék közben felmászott a Karpfenstein-utca 10. számú földszintes ház tetejére s ott játszott. Közben megcsuszott és lezuhant a tetőről. Súlyos sérülésekkel a Rökus-kó házba vitték. — *Eltűnt a gyermekével együtt.* Bejelentették a rendőrségen, hogy *Winkelmayer Józsefné*, londoni születésű 28 éves angol nyelvtanítónő hathetes leányával e hónap ötödikén a Liszt-Ferencz-tér 18. számú lakásáról eltávozott s azóta nyoma veszett. Hozzá tartozói attól félnek, hogy valami baleset érte. A rendőrség keresi. — *Halál a pályaudvaron.* Ma délelőtti a déli vasút érkezési oldalán *Puchte Kázmér* 49 éves telekkönyvezető, aki Perakra akart utazni, hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Valószínűleg szívroham támadt. Holtestét a boncznanti intézetbe vitték.

— *Páy Géza uriszabócséget*, aki üzletének áthelyezése folytán áruát lényegesen redukálta, olvasóink figyelmébe ajánljuk. Budapest, IV., Szervita-tér 5.

x *Bob* hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.
x *Fodor-féle vívőterem* a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.

x *Kéz- és lábizzadás* sok embernek óriási kellemetlenségeket okoz. Dr. *Hönig Izsó* Villanygyógyító Intézetében (Károly-körút 24) a Röntgen sugarak segítségével teljesen fájdalommentesen tüntethető el e kellemetlen baj, még ha évek óta is dacolt minden orvosi kezeléssel.

x *Meglepes készül az Apolló közönségének.* Az Apolló is betelejezi az évadot és f. hó 15-én bezárja kapuit. A jövő hó 18-ig tartó szünetet az igazgatóság arra használja fel, hogy a helyiséget külsőleg és belsőleg renoválja. A leleményes igazgatóság gondoskodik arról is, hogy a helyiség előkelő közönsége az új évad megnyitásával kellemes meglepetésben részesüljön.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **Góthék körútja.** A Góth-pár, *Góth Sándor* és neje, *Kertész Ella*, a Vigszínház kitűnő művészei vendégszereplési körútjukban most Aradon játszanak óriási sikerrel. Egy csapásra meghódították az aradi közönséget is. Eddig a „Visszatérés Jeruzsálemből” és „A király” főszerepeit játszották.

(*) **Szirmai Imre vendégjátéka.** Nagyváradon, a Szigligeti-színházban *Szirmai Imre*, a Király-színház művésze fog vendégszerepelni három estén, a „Szókimondó asszonyság”, a „Lili” és az „Elvált asszony” főférfiszerepeiben.

(*) **A magyar művészek a Mikszáth-jubileumon.** A Magyar Képzőművészek Egyesülete *Benczur Gyula* indítványára tudvalevőleg elhatározta, hogy *Mikszáth Kálmán* írói jubileumán méltóképen részt vesz s minden magyar művész (a nem egyesületi tagok is) egy-egy grafikai művét ajánlja fel az illusztris magyar írónak. A művek papíroson készülnek 30 cm. magasságban és 40 cm. szélességben. Ezeket a bizottság díszes kazettába helyezi s úgy fogja eljuttatni a jubiléumhoz. A művészek nagy része már eddig is jelentkezett, hogy részt vesz a szép ünnepségen. A részvétel *Déry Béla* festőművésznél jelentendő be, aki a Nemzeti Szalonban készítséggel ad felvilágosítást is. A jubileumra szánt műveket szeptember 15-éig kell beküldeni ugyancsak a Nemzeti Szalonba.

(*) **Változások a Nemzeti Színház nézőterén.** A Népszínházi bizottság a Nemzeti Színház igazgatóságának kérésére megengedte, hogy a földszint első sorai elé 13 székből álló új sort tegyenek, továbbá, hogy a földszinten ugy a bal-, mint a jobboldalon az egyes sorok hat-hat széke mellé még egy új széket tessenek. Fentartja azonban a bizottság, hogy ezen változásokat az esetben, ha a szerződés a főváros és a kormány között felbomlanak, helyezték vissza az előbbi állapotba. Figyelmeztette továbbá a bizottság a Nemzeti Színház igazgatóságát arra, hogy az előírt változtatásokat is eszközölje.

(*) **Új vonósnegyes társulat.** A jövő évi zenei szezonban a Leszpedik koncertéletünk keretében az az új vonósnegyes-társulat, melyet *Baré Emil* és *Földesy Arnold*, az Opera zenekarának ez a két oszlopa alakított a nyár folyamán. A két középű szóló a *Kemény-kvartett*-ből kiváló *Kladvikó Vilmost* és *Balassa Kálmánt*, az Opera zenekarának jeles tagját nyerték meg az alapító művészek, akik a nyári szünetet máris szorgalmasan összehozták és gondos programcsinálásra használják fel. A *Baré-Földesy-kvartett* immár három vonósnegyes-társulat kultiválja majd fővárosunkban a kamarazenét és ha ezekhez még hozzávesszük *Hubay* és *Popper* trióvállalatát, a nálunk minden évben vendégszereplő cseh vonósokat és a Brüsszeli négyes-t, úgy már előre megállapíthatjuk, hogy kamarazene-alkotásokban a jövő idényben épenséggel nem szenvedünk majd hiányt. *Grünfeld* társulata továbbra is a vasárnapi közönség zenei igényeinek a kielégítésén fog buzgólni népszerű produkcióival, *Kemény-Schuffer* vonósnegyese a *Zeneakadémia* tanári karát, *Baré* társulata pedig a *Nemzeti Zenede* tanári karát fogja képviselni a koncertterem pódiumán, a kamarazene kultuszában. Szó van továbbá egy vokális-kvartett alapításáról is, amely *Lichtenberg* karmester kezdeményezéséből alakulna fővárosunkban s amely a nálunk elhanyagolt négyes-zólamu capella és zongorakíséretes énekek művelését tűzné ki művészi feladatául. Ugy érte-szülünk, hogy *Lichtenberg* erre a célra már meg is nyerte *Medek Anna*, *Marschalkó Rózsá*, *Kertész Vilmos* és *Szemere Árpád* hajlandóságát.

(*) **A milleniumi emlékmű.** *Zala György* szobrász, az ezredévi emlékmű tervezője, bejelentette a miniszterelnökségnek, hogy *Szent László* király emlékszobra, mely az oszlopsorok közé jön, bronzba öntve teljesen elkészült. A miniszterelnökség felhívására az Országos Képzőművészeti Tanács július 16-án, pénteken ülést tart a Szabó József-utcai ércöntőben, ahol megtekinti és átveszi az elkészült szoborművet.

(*) **Gyermekbaré.** Zebegényben a Szünidei Gyermektelep-Egyesület javára nagyszerű gyermekbaréelőadást rendeztek. Az előadás szereplői voltak *Külley Lajos*, *Déri Lajos*, *Külley Juliska*, *Lukács Elemér*, *István*, *Lenke* és *Margit* és *Zilzer László*. Az előadáson a fővárosi nyaralók legnagyobb része jelen volt.

FŐVÁROS.

(*) **Személyi hír.** *Devecsis Ferencz* kir. tanácsos ma kezdte meg 4 hétre terjedő szabadságát.

(*) **A soroksári Dunaág rendezése.** A soroksári Dunaág rendezésének ügyében tegnap volt a földművelésügyi minisztérium kebelébe tartozó országos vízépítési igazgatóságnál *Kvassay Jenő* miniszteri tanácsos elnöklésével értekezlet, amelyen a főváros hatósága részéről *Heuffel Adolf* középítési igazgató, *Martin Ottó* helyettes középítési igazgató és dr. *Buzáth János* tanácsjegyző vettek részt.

Az elnök bejelentette, hogy az országos vízépítési igazgatóság véglegesen elkészült a soroksári Dunaág rendezésére vonatkozó általános tervekkel és most már csak azoknak a munkálatoknak megtervezése van hátra, amelyek arra szükségesek, hogy a főváros a soroksári Dunaágban rendelkezésre álló vízi erőt kihasználhassa. Amenny-

nyben a főváros ennek a vízi erőnek megszerzésére, illetőleg kiaknázására igényt tart, a minisztérium az e czímen felmerülő többletkiadásnak, mintegy 6 millió koronának megtérítésére igényt tart. Egyébként a fővárostól a rendezés munkálatainak költségeihez két millió koronányi hozzájárulást kíván a miniszter, kívánja továbbá, hogy a feltöltendő Dunaparton a szükséges építési munkálatokat a főváros végezze. Ezeknek a munkálatoknak a végrehajtása után a főváros nemcsak minden tekintetben megfelelő modern kikötőhöz fog jutni, hanem a feltöltés folytán eddig teljesen értéktelen, ingoványos területből értékes telkeket is nyer. A főváros kiküldöttjei az elnök bejelentését tudomásul vették és fentartották a főváros szabad rendelkezési jogát.

(*) **Széna- és jégszállítás.** A főváros közbiztonsági és marhavásártéri bizottsága ma délelőtti dr. *Melly Béla* tanácsos elnöklésével tartott ülésében megtartotta az árlejtést a közbiztonsági hidakon és vásártéren szükséges széna, illetőleg jég szállítására. A szénapára 7 ajánlat érkezett be. A legolcsóbb a *Bálszéna mm.-jáért* 9 kor. 78 fillért, az 5 kgr.-os adagszéna mm.-jáért 10 kor. 76 fillért kér. A jég-szükséglet fedezésére vonatkozólag 4 ajánlat érkezett be, amelyek közül a legolcsóbb 16500 kor.-ról szól. A bizottság ezeknek az ajánlatoknak elfogadását ajánlja a tanácsnak, amely holnapi ülésében dönt.

EGYESÜLETEK.

(-) **Előadás a Galilei Körben.** A Galilei Kör szünidei kurzusán tegnap *Zigány Zoltán* tanár nagy hallgatóság előtt előadást tartott „Az emberi lét fizikai feltételeiről.” A teologikus világszemlélettel szembeállítva a matematikai és természettudományi vizsgálatok pozitív eredményeit, azt fejtegette, hogy egyfelől az anyagnak világegyetemi elhelyezkedése, másfelől az energiák folyamatos átalakulásánál adják azokat a tényezőket, amelyek az emberi élet jövődől alakulását megszabják és majd amikor a világegyetem összes energia-különbségei kiegyenlítődnek, akkor következnek el az emberre nézve a világ-vége. Ezt a beláthatatlanul messze jövődől azonban a technika új meg új vívmányai még szerfelett meg-hosszabbíthatják. Az előadó szerint az ember igen hosszú fejlődési folyamatnak még nagyon fiatal eredménye; élete a további fejlődésnek emelkedő sorozata előtt áll és a leszálló sorozathoz vezető fordulat még elképzelhetetlenül távol van tőlünk. Az előadást a nagyszámú hallgatóság zajos tetszéssel honorálta.

(-) **A Szerajevói Magyar-Egyesület** most tartott közgyűlésén *Gerő Móri*, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság szerajevói fiókjának igazgatóját egyhangulag elnökké és dr. *Török Pált* második alelnökké választotta. Elhatározta a közgyűlés, hogy amennyiben az egyesület a remélt támogatásban részesül, első sorban ingyenes tanfolyamokat fog nyitni külön felnőttek és külön gyermekek részére a magyar nyelv oktatása és a magyar történelem és irodalom ismertetése céljából, mert az ott született magyar gyermekek túlnyomó része a magyar nyelvet alig bírja, a magyar történelemről és irodalomról pedig fogalma sincsen. Az egyesület indokolt előterjesztéssel fog fordulni a kormányhoz, hogy a középiskolákat az annektált tartományokban végzett ifjúság a magyar főiskolákba külön vizsga nélkül felvétessék. A boszniai magyar egyesület most már sorra tárgyalás alá akarja venni mindazokat a magyarság érdekeit sértő berendezéseket, amelyeknek megváltoztatása és oroslása késedelmet már nem szenvedhet.

(-) **A Buttkai „Polgári Társaskör”** saját könyvtára javára július hó tizenhatodikán a *Kálmán-kertben* jótékonycélú nyári mulatságot rendez.

(-) **Délvidéki Rákóczi-asztaltársaság.** A zombori Rákóczi-asztaltársaság négy tagú küldöttséggel meglátogatta a fiumei Rákóczi-asztaltársaságot s ott időzött július tiz és tizenkettedik napjain. A küldöttség tagjai voltak: *Véteszi Károly* diszelnök, *Buday Gerő* elnök, *Bagó Géza* főjegyző és *Omelka Gusztáv* ellenőr. Mindkét asztaltársaság tagjai a Hungária-szálló éttermében gyűltek össze társasvacsorára. A két asztaltársaság, vegyes ajku honpolgárok között Rákóczi emlékének a tisztelésén kívül hazafias és jótékonyági dolgokkal foglalkozik, terjeszti a magyarság eszméjét azokon az ekszponált helyeken, ahol arra leginkább szükség van. Több alkalmi és hazafias beszéd hangzott el az együttléti alkalmával. *Véteszi* a fiumei Rákóczi-asztaltársaságot köszöntöttel, *Baltási* a fiumei

30

frt-ért készit csakis mérték szerint prima öltönyt elsőrangú kivitelben

Angol készpénzrendszerű uri-szabó termék.

ZELINGER SAMU IV., Belváros, Magyar-utca 3. Kossuth Lajos-utca mellett.

Minták kivanatra díjmentes

Telefon 116-59.

megszerzések a minisztériumnak, mint-
ievnvt tart.
nkálatainak
járulást ki-
y a feltöl-
murkálóto-
nkáknak a
minden te-
fog jutni,
értékelen,
s nyer. A
tudomá-
bad rendel-

közvágóhídi
tt dr. Melly
ében meg-
és vásár-
szállítására.
ngolcsóbb a
z 5 kgr.-os
zér. A jég-
ánlat érke-
5500 kor-
atoknak el-
olnapütlé-

EK.

Galilei kor
oltán tanár
Az emberi
ilágszemlé-
természet-
éneveit, azt
világegye-
nergiaik fo-
a tényező-
alakulását
tem összes
kor követ-
ége. Ezt a
an a tech-
felet meg-
ember igen
yon fiatal
emelkedő
hoz vezető
an tőlünk
zajos tet-

ost tartott
reskedelmi
igazgatóját
második
közgyűlés,
t támoga-
s tanfolya-
n gyerme-
és a ma-
czéljából,
tulnyomó
agyar tör-
na sincsen.
og fordulni
z annektált
ar főisko-
A boszniai
gyalás alá
g érdekeit
áltoztatása
edhet.

ját könyv-
Kálmán-
rendez.
A zombori
ggel meg-
ágot s ott
in. A kül-
diszelnők,
jegyző és
áltársaság
ltek össze
gyes ajku
a tisztel-
okkal fog-
azokon az
b szükség
angzott el
Rákóczi-
a fiumei

Dr. mentve

116-59.

Rákóczi-asztaltársaság történetét ismertette, fiemei magyar gyermekek felruházásáról, kenyértelenek segélyezéséről s az ajkai szerencsétlenek javára történt gyűjtésükről szólt. *Buday* ékesen beszélt a magyarság eszméjéről. Hazafias szellemben felkötöttöket mondtak még: *Boros, Soós, Dinczer* és *Kelemen*, valamint *Denk* révkapitány.

(—) **Keresztyén diákgyűlés.** A magyar keresztyén diákmozgalom Sárospatakon tartotta meg évi rendes összejövetelét, mely egy hétig tartott. Képviselve volt Budapest, Kolozsvár, Pápa, Sopron, Sárospatak és Komárom diáksága. A gyűlés ifj. *Viktor* János budapesti ref. theologust utazó titkárnak, *Pongrácz* József dunántúli ref. püspöki titkárt pénztárosnak választotta meg és elhatározta, hogy szeptemberben a diákság érdekeinek szolgálására havi folyóiratot fog megindítani. A keresztyén diákok világ-szövetségének július 14—19-én tartandó oxfordi nagygyűlésére a magyar diákmozgalom képviselőjéül ifj. *Viktor* Jánost küldötték ki.

(—) **A P. M. K. E. szepesmegyei választmánya** ma Iglón dr. *Hajnóczy* József kir. tanfelügyelő elnökletével közgyűlést tartott, amelyen a magyar nyelv sikeres terjesztéséért 100 100 korona jutalommal tüntette ki *Vargay* Irma javniki tanitónőt. *Sármán* Róbert majorkai, *Mihalics* Antal tarcazi, *Késmárszky* Gyula illésházi tanítókat, *Konczvárd* Irén feketeterebesi tanitónőt és *Döncz* Mária poprádi óvónőt.

( ) **A kézdívasárhelyi városi Erzsébet-árvaház** gróf *Mikes* Arminné szül. gróf *Bethlen* Klementina palotahölgy elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy öt vasúts-árvát vesz gondozásba ez év augusztus 24-én, továbbá hogy a 12-ik életévét betöltött leányárvát vez. át az állami gyermekmenhelyről, abból a czélból, hogy különféle háziiparra, konyhagazdaságra és gépiparra őket kiképezze. Az árvaház vezetősége elhatározta, hogy köszönetet szavaznak *Kossuth*, *Apponyi* és *Darányi* minisztereknek azért a több ezer koronára rugó államsegélyért, amelyet az árvaház javára engedélyeztek.

SPORT.

Megsemmisített világrekord.

Budapest, július 14.

Baronyi András, a MAC. tagja, mint ismeretes, a MAC. június 27-iki uszóversenyén a 100 méteres melluszásban elért 1 p. 19 mp.-es idejével országos és világrekordot állított fel. Hosszu, szorgalmas és lelkiismeretes tréning megérdemelt eredménye e rekord, melyre nemcsak tulajdonosa, de egész uszósportunk büszke lehet. Mit tett azonban a Magyar Uszó Szövetség? E hó 13-án megtartott tanácsülésén, az intéző-bizottságnak, illetve a MUSz. kiküldött képviselőjének, *Kugler* Sándornak indítványára kimondta, miszerint *Baronyi* rekordját, nemkülönbön *Hendl* Kornélnak az ugyanazon versenyen a 100 méteres hátuszásban elért 1 p. 25:2 mp.-es idejét nem hitelesíti, mert a MUSz. képviselőjének előadása szerint annyi szabálytalanság merült volna fel a versenyek körül, hogy azok a rekordok valódiságát és reális voltát nagyon kétségessé teszik. A tanács ezen elhamarkodott, felületes ítélete sérelmes nemcsak *Baronyi*ra, de egész uszósportunkra.

Sérelmes pedig különösen a MAC. verseny-juryjére, melynek köztiszteletben álló tagjainak jóhiszeműségét és pártatlanságát vonja kétségbe ez az ítélet akkor, mikor egy ember téves előadása alapján a jury által korrektnek elismert és az ő hozzájárulásával kihirdetett rekordokat hamis okok alapján megsemmisíti. Különösen furcsának és tendenciózusnak tartjuk ezt a jelen esetben, mikor a tanács épen annak az indítványára hozta meg téves ítéletét, aki MUSz. kiküldötti minőségében szintén tagja volt a versenybírósnak, annak minden ténykedéséhez hozzá járult és sem a versenyek, sem pedig a rekord kihirdetése ellen egyetlen kifogást nem emelt, sőt czélbírói, nemkülönbön időmérői minőségében való közreműködésével biztosította a versenyeknek e tekintetben való realitását. Különösnek tartjuk tehát a MUSz. képviselőjének ez ügyben tanusított magatartását is, melynek indító okát valóban nem tudjuk, de hogy nem sportszerű — az bizonyos!

A MUSz. pedig, amely a lefolyt évben annyi viszálykodás és egyleti gyűlölködés színhelye és

részben felidézője volt, még jobban aláásta jelen ítéletével amúgy is szűk körre szorított tekintélyét és valóban kétségessé tette sporttudását, sportszeretét és pártatlanságát.

Előzetes vizsgálat megejtése, a versenybírósnak tagjainak és a közreműködőknek megkérdezése és azok vallomásainak figyelembevétele és mérlegelése nélkül, egyetlen embernek teljesen téves és lehetetlen állításai alapján hozott ítélete, a legszelidebb szóval is önkényesnek és rosszakaratunak volna mondható, ha nem tudnók, hogy a tanács tagjainak legnagyobb része — a komoly, pártatlan elem — a versenyen jelen sem volt s elhamarkodott ítéletét a szabályok ismerete nélkül, minden méltányossági szempont figyelmen kívül hagyásával, csakis egyesek rosszakaratu és minden jó izlést kihívó információi alapján hozta meg.

Sajnálattal értesültünk arról, hogy dr. *Virava* János, a MUSz. elnöke, ki a versenyen szintén jelen volt s sporttudásával annak minden fázisában részt vett, elutazása miatt a tanácsülésen részt nem vehetett, mert bizony tudjuk, hogy pártatlan, szókimondó egyénisége csirájában előjött volna az alacsony helyekről jövő vádak és felvilágosítva a tanácsot, elejét vette volna annak, hogy ilyen ítéletet hozzanak.

( ) **Békessy** győzelme Velenczében. *Békessy* Béla, a legjobb kardvívó, a velencei nemzetközi vívóversenyen fényes győzelmet aratott a kardfőversenyben. A kardverseny résztvevőit két csoportba osztották. Az első csoportban első lett *Békessy*, második *Nadi*, harmadik *Sambo*, negyedik *Caudane*. A második csoportban *Cesarano* győzött, második itt *Königsgarten* lett, harmadik *Rossato*, negyedik *Levi*. Nagy érdeklődés és izgalom előzte meg a verseny döntőjét, amely *Békessy* Béla, a MAC tagja, többszörös magyar és osztrák bajnok értékes győzelmével végződött, míg a második helyet a kitűnő olasz vívó, *Cesarano* foglalta el, a harmadik hely pedig *Sambo* birokába jutott; negyedik *Nadi*, ötödik *Königsgarten*, hatodik *Caudane* lett.

( ) **Galambblövő verseny.** A pöstyéni vigalmi bizottság július hó 17. és 18-án gróf *Erdődy* Imre és neje szül. *Migazzy* Irma grófnő védnöksége alatt galambblövő versenyeket rendez a következő programmal:

I. nap, július hó 17. 1. **Megnyitó verseny.** A vigalmi bizottság tiszteletdíja és a tétekből 40 százalék az elsőnek, 20 százalék a másodiknak, 10 százalék a harmadiknak. 5 galamb. Távolság 27 méter. Tét 15 korona. 2. **Galgóczi díj.** Gróf *Erdődy* Imre tiszteletdíja és a tétekből 50 százalék az elsőnek, 30 százalék a másodiknak, 10 százalék a harmadiknak. 3 galamb. Távolság 28 méter. Tét 40 korona. 3. **Pöstyéni handicap.** Fűrődigazgatóság tiszteletdíja és a tétekből 40 százalék az elsőnek, 20 százalék a másodiknak, 10 százalék a harmadiknak. 1 galamb. Tét 20 korona.

II. nap, július hó 18. 1. **Nyitrai díj.** Tiszteletdíj és a tétekből 40 százalék az elsőnek, 20 százalék a másodiknak, 10 százalék a harmadiknak. Handicap. 1 galamb. Tét 30 korona. 2. **Pöstyéni nagy díj.** A fűrődbizottság tiszteletdíja és 60 korona az elsőnek, 250 korona a másodiknak, 150 kor. a harmadiknak. 3 galamb. 26 méter, 9 galamb 28 méterről. Tét 60 korona. 3. **Vigaszdíj.** Nyitva azok részére, akik a jelen versenyen I. díjat nem nyertek. Gróf *Erdődy* Imréné tiszteletdíja és 40 százalék a tétekből az elsőnek, 20 százalék a másodiknak, 10 százalék a harmadiknak. 5 galamb. Távolság 24 méter. Tét 20 kor.

( ) **A Pannónia nyolcvezezős megsemmisült.** A hamburgi regattának a *Császárdíj* mellett legértékesebb száma lesz a nyolcvezezős verseny, melyben a legjobb német csapatok mellett a *Pannónia* is benevezett. A derék Pannónok startolása azonban most bizonytalanná vált, mert versenyhajójuk utközben *Oderbergnél* megsemmisült.

( ) **Nemzetközi vadászati kiállítás.** Gyors tempóban halad előre az építkezés a bécsi vadászati kiállítás területén. Hova-tovább tető alatt áll már majdnem minden épület. Igen érdekesnek ígérkezik *Hohenlohe-Oehringen* Keresztély, *Ujest* hercegének külön kiállítása. Egy a kárpáti vadász-lakok mintájára épült papavilomban állítják ki a herceg magyarországi hírneves vadász-diadaljeleit. Az épület tetőjét egy tornyocska díszíti, kapuján *Szent Hubertus*, a vadászok patronusának festett képe látható. A gerendákból épített házíró külső dísz a belső magyar stílusnak mindenben

meg fog felelni. An. a lak belsejét illeti, ott öt terem áll majd a voltaképeni kiállítás rendelkezésére. A hercegi vadászlak a magyar osztálynak épp úgy, mint az egész kiállításnak díszére fog válni.

( ) **Totalizátor Angliában.** Az angol versenytereken eddig tudvalevőleg csak bookmakerek bonyolították le a fogadási forgalmat. Legutóbb azonban próbát tettek a totalizátorral is, amely Newmarketben nagyon jól be is vált. Erre azután *Salisbury*ban is életbeléptették, de itt az üzletüket féltő bookmakerek sztrájkolni kezdtek, mire az intézőség kénytelen volt a totalizátort újból be-
szüntetni.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltöktől nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

TÖRVÉNYSZÉK.

A zágrábi pör.

— Nasztics vallomása. —

Budapest, július 14.

Nasztics mai folytatólagos vallomásában a forradalmi statutummal foglalkozott és kijelentette, hogy az nem *Pribicevics* Milán műve, aki még ellene is volt a forradalmi harcznak, hanem a *Szlovenszki Jug vezető embereinek műve*, akik e harczot a legnyomatékosabban javasolták. Hogy ez így van, azt a délszláv egységes nemzetről szóló passzus is bizonyítja, amely a Szlovenszki Jug programjából van kivéve.

A tanu ezután annak bizonyításával foglalkozik, hogy a hivatalos szerb körök intenzíve támogatták a forradalmi szervezet törekvéseit. A Szerbián kívül álló szerb sajtó is ez akciók élén állott, különösen a *Szrbobran*, a *Szrboszka Kolo zágrábi*, a *Narod* mosztári és a *Szrboszka Rjecz szerajevói* lapok. A statutum stratégiai természetű pontokat és más katonai vonatkozásokat is tartalmaz, amit e celtinjei bombaügy fejlődése világosan mutat. Az, hogy a külföldi sajtóban is akciókat akartak indítani a forradalmi mozgalom érdekében és hogy *Jovanovics* Ljuba és *Nezics* külföldre mentek, hogy evez a talajt előkészítsék, mutatja, hogy a statutum tartalmát pontosan végrehajtották és pedig titokban, amit a titkos álcizmek rendszerének bevezetése is mutat. Az az állítás, hogy a forradalmi mozgalom nem irányult Ausztria és Magyarország integritása ellen, valótlán, mert a statutum egy passzus tartalmaz, amely szerint a mozgalom legfőbb ellensége Ausztria és Magyarország katonai ereje, amelyet alapos figyelemmel kell kísérni, Amerikában is fiókiintézményt akartak létesíteni a forradalmi szervezet érdekében és *Pribicevics* Ádám, mint levelezéséből kitudni, kétszék nyilatkozott, hogy odamenjen. *Pribicevics* Ádám egész magatartásából azt a következtetést lehet vonni, hogy a szervezetben élénken közreműködött. Vajjon *Orescsanin* vádolt, akit *Pribicevics* Ádám mint álcizmet jelentelt be, a mozgalomban résztvevő-e, a tanu nem tudja.

Nasztics röviden összefoglalta vallomását és végül azt mondta, hogy az egész akció a szerb nemzet érdekében leplezte le, mert nem engedhette, hogy a szerb nép energiáját idegen, piszkos spekulációk számára használják fel.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakaosabb migráint és fejfájást elmulasztja. Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész Kispesten.

Ára 1 korona 20 fillér. Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszerelőárban. Három doboznál ingyen postai szállítás.

Az elnök kérdésére kijelentette a tanu, hogy a Szlovenszki Jug forradalmi tevékenységét mindjárt Péter király trónralépése után, 1903-ban kezdte meg. Nem jegyzett föl mindent pontosan a tanu, de tudja, hogy 1907. februárban ülés volt, amelyen Pribicevics Milán és Pribicevics Valérián jelentették, hogy Budiszavljevics képviselőt és Ádám testvérüket megnyerték a mozgalom számára. 1907. április havában második ülés volt, amelyen már mind a három testvér részt vett. Mindhárman a Szlovenszki Jug horvátországi tagjait képviselték. Az egyik ülésben Pribicevics Ádám megemlítette, hogy Horvátországban nagyszámú ember van, aki azonnal akcióba akar lépni. Az önálló szerb párt szervezői a legszorosabb összeköttetésben voltak a belgrádi centrummal. A Szlovenszki Jug-ban Budiszavljevics és Banjanin képviselőket nagyon jól ismerték és Pribicevics Szvetozár is nagy tekintélynek örvendett Szerbiában és ismerte az összes szerb politikusokat. A radikális szerb párt is bele van keverve az ügybe, mert a Szlovenszki Jug-nak és a belgrádi udvarnak mindegy, hogy kitől jön a segítség. Ma talán tagadni akarják a Szlovenszki Jug létezését, az azonban a szerb sajtóiroda minden czáfolata ellenére is létezik.

Azután az elnök déli szünetet rendel el.

Szünet után Nasztics folytatja vallomását a forradalmi statutumra vonatkozólag. Ezek az alapszabályok — mondja — nem tüntetik fel a forradalmi mozgalom igazi célját. Az egész valami republikánus egyesület statutumának látszik, de a republikánizmus hangoztatása csak arra való, hogy elleplezzék vele az egyesület igaz mivoltát. Elképzelhetetlen, hogy a belgrádi udvar egy republikánus egyesületet támogasson, amint ez a Szlovenszki Juggal történt.

Az elnök megmutatja a tanuak azoknak a tiszteknek a fényképét, akik Lipiken és Ógradiskán jártak s akikről e per folyamán már nagyon sokszor beszéltek.

Nasztics sohasem látta a fényképen ábrázolt tisztet. Arról sem hallott, hogy Lipikre vagy Ógradiskára szerb tisztet küldtek volna. Azt azonban tudja, hogy szerb tisztet jártak Boszniában, Dalmáciában és Horvátországban, akik a szerb kormánynak bizonyos szolgálatokat teljesítettek.

Friedjung dr. — folytatja a tanu — leleplezéseiben többek közt azt írja, hogy a szerbek a legutóbbi választások alkalmával Horvátországban 15,000 koronát kaptak a szerb kormánytól. Neki az a meggyőződése, hogy ezt az összeget Damjanovics Damján őrnagy juttatta el rendeltetési helyére.

Elnök: Mit tud ön arról, hogy Péter királynak valamennyi szerb egyesítése volt a politikája?

Tanu: E kérdésre nem merek válaszolni, mert félek, hogy az illendőséget megsértem.

Elnök: A választ lehet olyan formába önteni, hogy nem sérti az etikettet.

Tanu: Igen, válaszolok majd úgy, hogy mindenki meg lesz elégedve. — A szerb kormány — mondja a tanu — rendkívül sokat áldozott a propagandára. A kormány működését ismernie kell az uralkodónak, ennél fogva a szerb korona is részes a propagandában. Már régi igazság, hogy azok a királyok, kiknek inog a trónjuk, a külföldön igyekeznek maguk iránt bizalmat kelteni. Ilyen Péter király is. Péter a boszniai felkelés idején járt Boszniában száz puskával és kétszáz loval. A dolgok megértése végett ő szükségesnek tartja e tény hangsúlyozását.

Az elnök a szerb eszme mivoltára vonatkozólag intéz kérdést a tanuhoz.

Nasztics kijelenti, hogy a „szerb nemzeti eszme”-nek sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítanak, mint az megérdemelné. Mi szerbek — mondja — nagy friseurök vagyunk. A szerbek énekelnek

Dusán czár birodalmáról anélkül, hogy egy olyan birodalom megteremtéséről szó is lehetne. Hogy Horvátországban mikor kezdett az eszme hódítani, azt az ügyész ur tudja legjobban.

A tárgyalást holnap folytatják.

S A gödöllői családirto. Pár hónappal ezelőtt rémes kegyetlenséggel verte agyon Gödöllőn Salkovszky István ácssegéd három kis gyermekét egy mángorlófával. Az elvetemült apát a csendőrség csak nagy nehezen tudta megvédeni a feldühödött lakók boszujától. A pestvidéki kir. ügyészség három rendbeli gyilkosság büntette miatt indítványozta a letartóztatott Salkovszky ellen a vizsgálat elrendelését. A vizsgálat folyamán több olyan gyanus momentum merült fel, melyek arra engedtek következtetni, hogy Salkovszky elmebeteg. Dr. Aczél Nándor vizsgálóbíró elrendelte a letartóztatott ácssegéd elmeállapotának törvényszéki elmeorvosi megvizsgálását. Ez a vizsgálat most ért véget és konstatálta, hogy Salkovszky István deliriosus elmezavarban szenved s mint közveszélyes őrlőnek nem a börtönben, hanem a tébolydában van a helye. A pestvidéki kir. ügyészség ezen orvosi szakvélemény alapján a további eljárás megszüntetését indítványozta. A vizsgálóbíró meg is szüntette az eljárást és Salkovszkyt már átadták a rendőrségnek tébolydai elhelyezés céljából.

S Rágalmazás. Gruber Ferencz molnárlegény, aki ez idő szerint a Kann és Heller czég utazója, 1907 július 20-án a „Magyar Molnár”-ban cikket írt, amelyben durva támadást intézett Jutassy Ödön ellen. Jutassy a cikket miatt rágalmazási sajtópert indított Gruber ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszéknek dr. Makutz bíró elnöklésével ítélkező tanácsa és Gruber Ferenczet rágalmazás sajtóvétségéért 80 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. A főmagánvádló felebbezett, ugyszintén a vádlótt.

S A megriadt kávé. Nagy botrány történt a múlt év szeptember 11-én este az angyalföldi Árbóc-utca 4. számú házában. Loidl János kávémérő felesége összeveszett az ugyanabban a házban lakó Karsai Lajosnéval. A két asszony civódásába beavatkozott Karsainé férje is, aki kérdőre vonta Loidlné. Loidlné elutasította Karsait, mire heves szóváltás támadt közöttük és Loidlné, hogy megmeneküljön a tettesleges inzultusoktól, lakásába ment. A lakás ajtajában bekiáltott a szobában alvó férjének, hogy hozza ki a revolvert és löjje a támadókra. Loidl János a nagy lármára fölugrott az ágyból, revolveréből rálőtt az ajtóban álló Karsaira, de nem Karsait találta, hanem Junker Ádámot sebezte meg alsó lábaszárán. A királyi ügyészség indítványára szándékos emberölés kísérletének büntetése miatt meg Loidl ellen az eljárás. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék. A vádlott azzal védekezett, hogy felesége kiabálására fölébredvén, azt hitte, hogy rablók törtek rá és ijedtében süttötte el a fegyvert. A kihallgatott tanu vallomása után a bíróság Loidl János vádlottat csupán a súlyos testi sértésben mondta ki bűnösnek s ezért az enyhítő körülmények figyelembe vételével 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a felek felebbeztek.

S A harmadik felvonás. A budapesti büntetőjársbíroságnál dr. Polányi Aladár járásbíró ma tárgyalta megint a fővárosi trafikosoknak ügyét, amelyet a királyi ügyészség indított ellenük a Fidi-busz című lap terjesztése miatt szemérem elleni vétség címén. A mai harmadik ilyen monstre-tárgyalásra a bíró mintegy 150 trafikost idézett be, akik közül ma százán jelentek meg. A megjelent és vádlottként szereplő trafikosokat a bíró dr. Gál Jenő védelme után szintén felmentette. A felmentő ítélet miatt az ügyészi megbízott felebbezéssel élt. Holnap lesz a trafikosok pörének utolsó, negyedik felvonása. A holnapi nappal aztán a büntető járásbíroság letárgyalta a perbe fogott 400 trafikos ügyét, amely most már a büntető törvényszék fölébbiteli tanácsa elé kerül másodfoku elbírálás céljából.

S Meghínsult lakodalom. Feldmann Henrik nagyvázsonyi származású szabósegéd ez év elején eljegyezte K. Matild magánhivatalnoknőt. Már az esküvő napját is kitűzték, de az esküvő váratlan körülmény következtében meghiusult. Feldmann, akiről megállapították, hogy megrögzött tolvaj, az Almássy-tér 9. sz. alatt lévő házában egy lakást felnyitott és a szekrényeket felőrvé, több száz ko-

rona értékű holmit lopott el. A károsult nő feljelentésére a rendőrség letartóztatta Feldmann, akiről megállapították, hogy megrögzött tolvaj, akit lopásért már hatszor büntettek és akit Németország egész területéről kitiltottak. A büntető törvényszék ma vonta felelősségre Feldmann, akit lopás büntetéseért hat évi fegyházra ítélte. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, a vádlott főlebbezett.

KÖZGAZDASÁG.

Bosznia hitelügye.

Budapest, július 14.

Most, hogy az annexió által Bosznia és Hercegovina szorosabb és végleges kapcsolatba került egyelőre a közös vánterülethez, és az Ausztriában oly nagy port fölvert boszniai agrárbank által a magyar pénzügyhoz is, nem lesz érdektelen, ha néhány szó esik az anektált tartományok hitelügyéről is. Boszniában és Hercegovinában minden lényegesebb gazdasági haladás azon szenvedett eddig hajóörést, hogy munkásnépe intenzív dologtevésre nem igen volt kapható. Ennek a jelenségnek az okai az ottani agrárviszonyokban rejlenek. A bosnyák paraszt, a kmet, saját szerű jobbágyi létben tengeli sorsát és semmi érdeke többet dolgozni a nélkülözhetetlen szükségletek termelésére szükséges mértéknél. Az intenzív munkától való ez a mesterséges elszokás aztán megboszulja magát természetesen a kulturális és gazdasági haladásra, amelyet nemzedékekön át alakított. Ebbe a jogi és nem etnológiai vagy fajsajátlagossági strukturába kell belenyulni, ha Boszniát valóban a kulturális közösségbe akarják belevonni. Ez a magas hivatás a kmetválság műveletére vár. Ezt az agrárjogi átalakulást a bosnyák tartományi kormány — megfelelő töke hiányában és egyéb okokból — nem vállalhatván magára, ezt a feladatot átruházta a nemrég alakult „szab. bosnyák-hercegovinai kereskedelmi és agrárbank”-ra. Erre a bankra vár — a bosnyák tartománygyűlés remélhető jóváhagyása esetén — az a nagyjelentőségű gazdasági kulturmisszió, hogy a bosnyák kmetet jobbágyi sorsából megváltsa és földtulajdonhoz juttassa.

A kmetváltáshoz szükséges hitel kérdése így nemsokára végleges megoldást nyervén, a legelső feladatok egyike volna most Boszniában a paraszthitel egyéb problémáinak a megoldása. És pedig a jelenlegi váltótörvény oly reformjával, amely a parasztokat is váltóképessé ruházza föl. A bosnyák kormány amaz álláspontja, amely szerint a parasztnak váltóképessé tétele azt kiszákmányolásoknak, csalásoknak és hátrányosításnak tenné ki, helytelennek bizonyult. A paraszt, akinek gazdálkodása körében egyre fokozott mértékben hitelre van szüksége, váltóképessége hiányában egyéb eszközökkel kénytelen magának a nélkülözhetetlen pénzeszközöket megszerzeni. Ez egyéb eszközök révén azonban rengeteg károsodásnak van kitéve. A falvak s a kisvárosok kis takarékpénztárai nyújtják a parasztnak a legitim hitelt és más kistőkések is nyújtanak neki kölcsönöket, csakhogy uszoras feltételek mellett. Kötelezvény ellenében kapják a parasztnak a kis pénzügyintézetektől a kölcsönöket, amelyet ugy nekik, mint jótál óiknak alá kell írniok s amelyet sokszor még be is kebeleznek. A kamatláb igen magas és a bekebelezési költségek is roppantul megrágitják ezt a hitelt. Amellett az olyan jótálló, akinek aláírása alapján a kölcsönt nyújtó a kötelezvényt leszámíthatatná, még pénzt is kér a paraszttól aláírása fejében, úgy, hogy a paraszthitel ez idő szerint 18-20 százalékra becsülhető, ami több, mint 2-ese annak a kamatlábnak, amely mellett hitelhez juthatna a paraszt, ha váltó útján szerezhetne kölcsönt. Hiszen a kötelezvényes hitelnél a pénzügyintézet csak a maga saját tőkáját és a

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 90 fillér.

nála levő betéteket adhatja kölcsön, amivel ugy-
szólván immobilizálja a maga tőkéjét s a betét-
állományát, ami csak magas kamatok mellett fi-
zetheti ki magát. Egészen másképp állana azonban
a dolog a váltóhitel esetén. Váltókat továbbadhat
az intézet és megelégedhetik a neki számított ka-
matokon felül néhány százaléki haszonnal. Jót-
állókra a parasztnak így is, ugyis szüksége van,
csak hogy míg ez idő szerint a váltókezes jótálló,
aki csak bejegyzett céggel bíró kereskedő lehet,
megfizetett a jótállást, addig általános váltóké-
peség mellett egyik paraszt kisegíthetné a más-
ikat, úgy, hogy végeredményben mindkettő jól
járna. A váltóképességből való kizárás tehát egye-
nesen belekergeti a bosnyák parasztot az uzsorá-
sok kezébe s így a váltóképességből való
kirekesztéstől várt parasztvédelem egyenes pa-
rasztnyúzásnak bizonyul. Ezt úgy társzik be-
látta már a bosnyák kormány is, amennyi-
nyiben köztudomásból másfél évvel ezelőtt a tar-
tományi kormány igazságügyi osztálya szakvéle-
mények közlésére kérte fel ez ügyben a bosnyák
érdekköröket. Miután ezek a vélemények a váltó-
képesség kiterjesztését javasolták, remélhető, hogy
nemsokára lényeges javulás fog a bosnyák hitel-
szervezetben beállani.

Ennek a siettetése magyar érdekből is kíván-
atos volna. Nemcsak az ottani magyar pénzügy-
zetek érdekében, hanem a parasztok különböző
szükségleteinek emelkedése és realisabb kielégít-
hetése érdekében is állana ez. Ha a paraszt ol-
csón és könnyen szerezhet pénzt, akkor könnyeb-
ben és realisabban szánhatja rá magát mezőgaz-
dasági gépek, eszközök és szerszámok vásárlására
stb., ami a hazai kivittl oda lényegesen emel-
hetné.

A hitelügygel kapcsolatban meg kell emlé-
keztünk arról is, hogy az Osztrák-Magyar Bank
nemsokára fiókot fog nyitni Szerajevóban s akár
meglesz a kötelező készfizetés, akár megmarad a
fakultatív aranybevitel, szükséges lesz szabá-
lyozni az aranycirkuláció ügyét Boszniá-
ban. A törökhitű bosnyákok ugyanis ab-
ban a fatális bajban szenvednek, hogy a
kezüik ügyébe kerülő aranypénzt otthon a la-
kásukon rhezaurálják. A Korán tiltván a kamat-
vételt, törökhitű ember a pénzt nem helyezi el
pénzügyintézetnél, hanem otthon halmozza föl és
főképp aranyat szeret így otthon gyűjteni. Ez —
nem is nagy — de mégis veszedelmeket rejt
magában az aranyban a forgalomból való kivo-
nása szempontjából. Addig is tehát, amíg az ál-
talanos iskoláztatás (esetleg az iskolatakarékpénz-
tárak intézményének meghonosítása) révén a török-
szokásokban lényeges változás nem áll be, óva-
tosnak kellene lennie az Osztrák-Magyar Banknak
abban, hogy Boszniában ennél kevesebb arany-
pénzt hozzon forgalomba. Ellenben a magyar
pénzügyintézetek és ipari vállalatok végrehalára
szakítanak tartózkodó álláspontjukkal s igyekez-
zenek gazdasági téren minél szorosabbá fűzni a
régii történelmi jogon alapuló közjogi köte-
lékeket.

As új buza. Az aratás lassan halad ország-
szerte s csak itt-ott volt egy kis cséplés még.
Mindazonáltal lassanként megindul az új buzában
is az üzlet és a készáru piac szilárd irányzata
azokban a magas árakban nyer kifejezést, ame-
lyeket új buzáért a tőzsdén fizetnek. Így ma új
romániai buzáért júliusi szállításra 15 korona 65
fillért, 78 kilogrammos tiszavidéki buzáért 16 ko-
rona 77 és fél fillért, 79 kgos bánági buzáért pe-
dig 16:67 fillért fizettek.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegy-
let a következő fizetéseképtelenségeket közli: Vajda
Ármin cipőárkereskedő, Budapest. — Brieger
Kálmán fűszerkereskedő, Budapest. — Weisz Jó-
zsef kereskedő, Miskolcz. — Nyári Rezső keres-
kedő, Budapest.

A Központi Jelzálogbank jelzálog-állománya. A
Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja
mint részvénytársaság ma tette közzé 1900 június
30-án fenálló jelzálogforgalmi kimutatását. E szerint
1. Jelzálogkölcsonszámja egyenlege 131,083,044:23
kor., 2. Forgalomban levő záloglevelek 134,838,700
kor., 3. Záloglevelek biztosítására szolgáló ingat-

lanok becserítke 369,047,291 kor., 4. A 6,750,000
koronányi záloglevél biztosító alap értékpapirjai:

4 $\frac{1}{2}$ %-os Pesti hazai első takarékpénztár közszégi
kötvény 100,000 kor., 4 $\frac{1}{2}$ %-os Belvárosi taka-
rékpénztár záloglevél 60,000 kor., 4%-os Buda-
pesti fővárosi kölcsönkötvény 70,000 kor.,
4 $\frac{1}{2}$ %-os Magyar agrár- és járadékbank zálog-
levél 182,200 kor., 4%-os Magyar leszá-
mitoló- és pénzváltóbank záloglevel 490,000 kor.,
4%-os Magyar jelzáloghitelbank kor. záloglevel
250,000 kor., 4%-os Pesti hazai első takarékpénz-
tár záloglevel 1,452,000 kor., 4%-os Pesti hazai
első takarékpénztár közszégi kötvény 1,473,000 kor.,
4%-os Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár
záloglevel 500,000 kor., 4 $\frac{1}{2}$ %-os Belvárosi taka-
rékpénztár záloglevel 50,000 kor., 4 $\frac{1}{2}$ %-os Kis-
birtokosok orsz. földhitelintézete záloglevel 62,000
kor., 4 $\frac{1}{2}$ %-os Hazai bank kamatozó kötvény
1,000,000 kor., 4 $\frac{1}{2}$ %-os Magyar agrár- és jára-
dékbank járadékjegye 61,000 kor., 4%-os Ma-
gyar koronajáradék 1,143,300 kor., 4 $\frac{1}{2}$ %-os
Magyar királyi állami pénztárjegye 500,000 kor.,

Közszégi kölcsön üzlet forgalmának kimutatása
pedig ez: 1. Közszégi kölcsön egyenlege
26,068,190:52 korona. 2. Forgalomban levő köz-
szégi kötelezők és közszégi kötvények 26,062,600—
korona. 3. A 3,000,000— koronányi közszégi kötvé-
nybiztosító alap értékpapirjai: 4 százalékos Ma-
gyar földtehermentesítési kötvény 39,400— ko-
rona, 4 százalékos Magyar aranyjáradék frt
46,000— 92,000— korona, 4 százalékos magyar
koronajáradék 3,125,200— korona.

Borászati kongresszus Verseczen. Versecz város
törvényhatósági bizottsága legutóbbi rendkívüli köz-
gyűlésén elhatározta, hogy az őszel Verseczen
nemzetközi borászati kongresszust rendeznek. A
város polgármesterének elnöke alatt nagy bi-
zottság alakult az előmunkálatok foganatosítására
és egyszersmind kimondták, hogy felterjesztést
intéznék a kereskedelmi és földművelési miniszter-
ekhez a kongresszus erkölcsi és anyagi felkarolá-
sára iránt és felkéri a város főispánját és Szilassy
Zoltán képviselőt is a kongresszus sikere érdeké-
ben való közreműködésre.

A tudomány és az élet. Emlékeztet az a nagy-
hatású beszéd, amelyben a Tudományos Akadé-
mia ez évi közgyűlésén az akadémia tudós elnöke,
dr. Wartha Vincze műegyetemi rektor arra hívta
fő a tudományos világ figyelmét, hogy a műszaki
tudomány járjon karöltve a gyakorlati élettel,
vagyis amit a tudomány ma elméletben megállapít,
azt holnap igyekezzék megvalósítani az élet
praktikus céljainak számára. Az Akadémia hiva-
tása, hogy ez irányt támogassa. A m. kir. szaba-
dalmi hivatal elnöke e gondolatot fölkarolva, a
következő levelet intézte most az Akadémiához:

„A magyar tudományos Akadémia f. évi köz-
gyűlésén elhangzott elnöki megnyitó beszéd, mely
a tudomány és gyakorlat közt főleg az ipari
életre hasznos, nagyfontosságú találmányok kivi-
tele iránti nagyobb kapcsolatot kívánja előmozdi-
tani, — a tisztelettel aláírott szabadalmi hivatal-
nak is alkalmat nyújtott, sőt kötelességévé tette,
hogy szabadalmi ügyünk fejlesztése érdekében az
eziránti módokat a saját hatáskörében is ke-
resse, mert teljes tudatában van annak, hogy ha-
zánk legelső legelőkelőbb tudományos egyesületé-
nek s így közvetve a hasonczélú és törekvésű kö-
röknek a gyakorlati-ipar működése iránti ily hatalmas
érdeklődése hazai ipari intell. genziáknak nemcsak
önérzetét, hanem buvá kodását, továbbképzését fej-
leszteni s hasznos találmányokra serkenteni fogják.
Nagyon természetes, hogy a szabadalmi hivatal
ezen eszme megvalósításának szolgálatába áll s
készséggel fölajánlja közreműködését e célra,
mert a hivatal műszaki tagjai évek hosszú során
a szabadalmazásra bejelentett találmányok ezrei-
nek beható bírálatával foglalkoznak; sőt az ipari
technikai világban előforduló mozzanatokat is fi-
gyelemmel kísérik tartoznak. Az említett gondolat
által vezéreltetve, olyképp intézkedném, hogy a
szabadalmi hivatal műszaki tagjai évenként leg-
alább kétszer tartandó ülésén számot adnának a
kiválóan fontos szabadalmi bejelentésekről, ezek-
nek előrelátható kiválóan fontos hatásáról, ezzel
kapcsolatos egyéb fontos mozzanatokról, a fölta-
lálói tevékenység általános irányáról, mert
tapasztalati tény, hogy a bizonyos ipar-
ágak föllendülésével karöltve jár bizonyos pro-
blémák fölmerülése s azok megoldására irányuló
főtalálói tevékenység. Az ülésen megvitatottakról
egy jel nés készítenék, melyet bátor volnék a
nagyérdemi Elnökséghez jutatni. Nem kell isme-
teten hangsúlyoznom, hogy a további fejlemények
tekintetében a nagyérdemi Elnökség fölhívása
folytán — a szabadalmi hivatal kötelességszerűen,
sőt buzgón és készséggel fog közreműködni.”

A szabadalmi hivatal e kezdeményezése arra
vall, hogy Wartha Vincze gondolatának mégis

van hatása. Reméljük, a szabadalmi hivatal a
fölvett gondolatot valóra is váltja.

**A magyar horvát hajóstársaság szolgálati prag-
matikája.** A magyar-horvát hajóstársaság igazgató-
sága tavaly nyáron a sztrájkoló kapitányok és gé-
pészek követelésével szemben a kormányzó elnök-
léccével értekezletet tartottak, amelyen a társaság
kötelezettségét vállalt, hogy a szolgálati pragmatikát
mielőbb életbelépteti. A tengerészeti hatóság-
hoz benyújtott szolgálati pragmatikát felülvizsgál-
ták és ma érkezett vissza az igazgatósághoz,
amely közzé teszi ma azt, a megjegyzéssel,
hogy a pragmatikát holnap életbeléptetik. Az al-
kalmazottak már értesültek a szolgálati pragma-
tika pontozatairól, amelyvel egyáltalában nin-
csenek megelégedve.

Emelkedik a Dunahajózás. Junius hava a Duna-
hajózásba is lendületet hozott, amennyiben a
Duna Gőzhajózási Társaság hajóin szállított áruk
után 245,408 koronával többet vett be 1909. jú-
niusban mint 1908. hasonló időszakában; míg
ugyanis 1908-ban 1,278,387 kor. volt a bevétel,
addig 1909-ben az 1,543,795 koronára emelkedett.
Sajnos ez az emelkedés nem egyenlítette meg ki-
a múlt évi kedvezőtlen évnél is rosszabb év eleji
eredményeket, mert az év elejétől csak 5,540,777
korona volt a bevétel az 1908. évi 5,649,790 ko-
ronával szemben. Ugyancsak kedvezőbbek az ered-
mények a társaság kezelésében levő mohács —
pécsi vasutnál, hol júniusban 136,100 korona volt
a bevétel, ami az 1908. évi 58,290 korona bevé-
telével szemben 77,800 korona emelkedést mutat,
míg januártól kezdve az összbevétel csak 67,045
koronával több, mint 1908-ban, mert a múlt évi
640,260 koronával szemben csak 707,305 korona
az eredmény.

Új gyufagyár. Kecskeméten a napokban új
gyufagyár alakult „Első Kecskeméti Gyufagyár
Részvénytársaság” czim alatt. Vezérigazgatónak
Francsek József kereskedőt, műszaki igazgatónak
Pető Jánost, kereskedelmi igazgatónak pedig Ber-
kovic Hermann konyakgyári főkönyvelőt választ-
ták meg. A részvénytársaság elnöke lett id.
Szappanos Elck, alelnökök Hazai Lajos és Za-
boretzky Ferencz.

Sőrárpavásár Pozsonyban. A nyugatmagyaror-
szági gazdasági egyesületek sőrárpavásárjának
előmunkálatai serényen folynak. Legújabbban a
nógrád- és trencseny megyei gazdasági egyesület
jelentette be megbízottjait a rendező-bizottságba.
Az idei vásáron a Bácska is megjelenik kom-
lójával.

Romániai petroleumgyárak. A Vega romániai
petroleumfinomító gyár r.-t. mérlege kilencz hónap-
ról brutto nyereség gyanánt 550,100 lei eredményt
tüntet föl, amelyből a társaság 200,000 leit és
tisztá nyereségül 228,000 leit jelent be a közgyű-
lésnek. A Concordia romániai petroleumfinomító-
gyár r.-t. mérlege 3 millió 426,000 bruttó nyere-
séggel zárul és 1,911,000 lei leírása után a mara-
dék 877,000 leit új számlára írja elő.

Gyümölcs-vásár. Kecskemétről írják: A gyü-
mölcsiermelést nagy mértékben hordják piacra.
Hétfőn és kedden 35,000 tót kosár 2450 mm.
súlyban került eladásra. Naponként átlag 100—100
vagon gyümölcs kerül elszállításra mintegy 7—
8000 mm. súlyban. A szállítványok tulnyomó
része barackból áll, amit a kül- és belföldi ke-
reskedők vásárolnak.

**Az osztályosorsjáték mai húzásán a következő
nagyobb nyereményeket sorsolták ki:**

20,000 koronát nyert: 70180.
5000 koronát nyertek: 89290 81064.
2000 koronát nyertek: 13454 81881 88853.
1000 koronát nyertek: 26000 59120 63273
108988.

500 koronát nyertek: 1995 5172 6666 9558
10396 17483 19798 21933 22957 31399 32836
34929 37378 37912 48329 44572 47337 47902
50385 51436 53385 53779 55654 58450 66526
70620 71915 78108 80855 81988 85982 86664
88772 94274 94533 96860 97277 100700.

A ma megtartott XXIV. osztályosorsjáték III.
osztályu húzásában a 70,180. számú sorsjegyre
esett a 20,000 koronás főnyeremény, mely sorsjegy
Bogdány S. bankház (Budapest, Károly-körút 20.)
által lett eladva. A most folyó sorsjátékban ez
már a harmadik főnyeremény, melyet ezen sze-
rencsés bankház vevői nyertek.

Nagy a víz. A m. kir. Folyam- és Tenger-
hajózási részvénytársaság a felső Duna rohamos
áradására és a budapesti alsó rakpartoknak eset-
leges elöntésére való tekintettel érdekelte feleit fel-
hívja, hogy itt tároló küldeményeik sürgős elszál-
lításáról gondoskodjanak, mivel azokat különben
a czimzettek veszélyére és költségeire kellene biz-
tonságba helyezni.

TÖZSDÉK.

BUDAPESTI ARU- és ERTEKTOZSDE.

Gabonatözsde.

Budapest, július 14.

A készáruipiaczon ma is csendes volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak ugyan, jobb árakat azonban nem voltak hajlandók fizetni. A forgalom kisarányu maradt, mindössze mintegy 13 000 q. óbuza és mintegy 4000 q. új buza kelt el, utóbbi júliusi és augusztusi szállításra, szilárdan tartott tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 33.60 korona volt 79 kilós tiszavidéki óbuzáért, a legolcsóbb pedig 31.40 korona 76 kilós pestvidéki, úszkös buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs szilárd, a zab 30 fillérrel, a tengeri 5 fillérrel drágább. Forgalomba került 2300 q. rozs 20.50-21 koronás áron, 500 q. zab 18.90-19.30 koronás áron és 200 q. káposztarepcze 27.80 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg, eleinte élénk keresleire mérsékelten még tovább emelkedtek az árfolyamok, amelyek később aztán csendesebb irányzat és gyöngült forgalom mellett pár fillér keretén belül ingadoztak. Az októberi buza 8 fillérrel a tegnapi zárlaton felül, 27.60 koronán indult, 27.72-ig tovább javult, aztán 27.58-ig gyöngült és zárlatkor 27.60 koronán maradt. A tegnapi zárlatkor viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza 8 fillérrel az áprilisi buza 8 fillérrel, az októberi rozs 10 fillérrel, az októberi zab 14 fillérrel az új tengeri 6 fillérrel javult, a júliusi tengeri változatlan maradt.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	33.60	79	32.45-33.45
"	76	31.00-32.20	80	32.75-33.45
"	77	32.00-32.40	81	32.85-33.55
"	78	32.20-32.35	82	32.85-33.55
Fejérmegyei	75	31.00-31.20	79	31.30-32.30
"	76	30.65-31.20	80	32.95-33.55
"	77	30.55-31.65	81	32.95-33.55
"	78	30.60-31.65	82	32.95-33.55
Pestvidéki	74	31.70-32.40	78	32.15-32.25
"	75	31.70-32.40	79	32.45-33.80
"	76	31.45-31.35	80	32.50-33.55
"	77	31.45-31.35	81	32.50-33.55
Bánsági	74	31.45-31.60	78	32.60-33.55
"	75	31.45-31.60	79	32.85-33.85
"	76	31.10-31.65	80	33.45-32.75
"	77	31.10-31.65	81	33.90-33.65
Bácskai	74	32.65-32.10	78	31.70-33.65
"	75	31.65-32.20	79	32.85-32.85
"	76	31.65-32.20	80	31.50-32.25
"	77	31.65-32.20	81	31.50-32.25
Rozs I-rendű új középminőségű új		20.85-20.65		
Arpa takarmány I-rendű		20.05-20.05		
" II-rendű		17.40-18.40		
Köles		16.90-16.80		
Zab I-rendű		18.90-19.90		
" II-rendű		20.80-19.65		
Tengeri belföldi új		15.90-16.10		
Korpa		12.40-12.70		

Az ideggyengeség tartós megszüntetése

el nem képezhető az egész szervezet egyidejű általános erősítése nélkül.

Az idegek a test igazgató szervei és gyengeségük ezáltal az egész közérzetet támadja meg. Vissza ezen benső összefüggés mellett az idegek egyoldalú erősítése az egész test kezelése nélkül kizártnak tekinthető.

Az idegekre való behatás a testben mindig előbb különböző más szervek és folyamatok útján lehetséges. Ezért nem szólhatunk közvetlen idegtáplálásról, hanem csak az általános viszonyok javítása után való idegerősítésről.

Oly szer alkalmazása, mint a Somatose, mely étvágygerjesztő és erősítő sajátosságokkal bír, különösen ajánlatos és pedig azért, mert az ideggyengeség oka kevésbé a túlerőtetésben, mint a nem higiénikus életmódban, főleg pedig a célszerűtlen táplálkozásban rejlik.

Ideges egyének többnyire hiányosan választják el az emésztőnedveket, gyakran ez maga is okozza az idegességet.

A gyomornedvkiválasztás kedvező befolyásolása a közölt tudományos dolgozatok szerint éppen főjellegűsége a Somatosenak.

Eladatott:

Buza: Tiszavidéki: 100 q 78 k 33.40 K, 100 q 78 k 33.20 K, 100 q 78 k 32.70 K úszkővégi, 180 q 77 k 33.20 K, 100 q 76 k, 32.60 K.

Pestvidéki: 150 q 78.05 k 33.10 K, 250 q 78 k 82. K úszkös, 100 q 77 k 31.40 K úszkővégi, 100 q 76 k 31.40 úszkös.

Bánsági: 150 q 77.5 k 32.90 K.

Fejérmegyei: 200 q 78 k 32. K hibás.

Újbuza. Román: 1000 q 80 k 31.30 K, jul. aug. 5.

Bánsági: 100 q 79 k 31.35 K.

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1900-re:

Buza októberre	27.60-27.56-27.72-27.58
Buza áprilsra	28.04-28.02-28.24-28.12
Rozs októberre	20.20-20.38-20.26
Tengeri júliusra	15.80-15.84
Újtengeri májusra	13.88-13.80-13.90
Zab októberre	15.80-15.42-15.40

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	27.60-27.62
Buza áprilsra	28.12-28.15
Rozs októberre	20.26-20.28
Tengeri júliusra	15.76-15.80
Újtengeri májusra	13.88-13.90
Zab októberre	15.42-15.44
Repcze augusztusra	28.40-28.60

Budapesti gabonaforgalom.

1909 július 12-16-1 1909 július 12-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	16214	—
Rozs	—	—
Arpa	—	—
Zab	3087	1032
Tengeri	5209	5692
Liszt	1898	7826
Korpa	—	2192

Ertéktözsde.

A mai tőzsdén főképp a Jelzálogbank-részvényeket vásárolták bécsi számlára is, minek folytán árfolyamuk a tegnapi kurzushoz képest 3/4-4 koronával emelkedett. Nagyobb üzlet volt a Rimamurányi vasmű-részvényekben is, amelyek a folytatlagos eladások következtében ma is 4 koronával csökkentek. Államvasut-részvényt szintén vásároltak bécsi számlára, ami az árfolyamban 2/3 koronás emelkedést eredményezett. Járadék 5 fillérrel gyöngébb.

Forgalomba került a mai üzlet folyamán: Osztrák hitel 636.75-637-636.75 koronán, Magyar hitel 751 kor. Államvasut 721-722.50 kor. Leszámitolóbank 477 kor. Jelzálog 440-442.50 kor. Rimamurányi 583.50-584.25-582-582.50 kor. Városi villamos vasut 266.50 kor. Salgótarjáni 570 kor. Magyar aszfalt 164 koronán.

A déltőzsdén előfordult kötések: Osztr. hitel 636.75-637-636.75 Magy. hitel 751-751. Osztrák-magyar államvasut 721-721.50-721.50, Jelzálogbank 440-442-441, Rimamurányi 583.50-584.25-583-583.50 koronán.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 636.75-637-636.75, Magyar hitel 751-751. Osztrák-magyar államvasut 721-722.50, Leszámitolóbank 477-477, Jelzálogbank r. 441.50-442.50.

Rimamurányi r. 583-582-582.50, Közuti vaspálya - Városi villamosvasut 266.50, Magyar koronajáradék - koronán.

Díjbiztosítások Osztrák hitelrészvényre: holnapra 3-4 korona, nyolcz napra 5-6 korona, július hónap végére 14-16 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor.

Osztrák hitel 637.-, Magyar hitel 751., Államv. 723.50. Leszámitoló 477.50-, Jelzálog 444.50, Rimamurányi 583.50, Közuti vasut 568.-, Városi 266.50, Koronajáradék -.-

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, július 14. (Saját tudósítónktól.) Az az aggodalom, hogy az aratás elkészik, a mai piacon a konzumot nagy tartózkodásra készítette. Buza ára tartott, rozs még 10 fillérrel megszilárdult kereslet következtében, tengeri is javult, zab ellenben változatlan maradt. A külföldi mértékadó termény-tözsdek valamivel szilárdabb irányzatot jelentettek.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 17.20-17.60, mosoni 16.40-16.80, tótfelvidéki, 16.40-16.80, déliavasuti 16.50-16.80, marchfeldi 16.40-16.65, 76-78 kg. romániai 16.60-16.95.

Rozs: tótfelvidéki 10.65-10.85, csepeli 10.50-10.65, pestmegyei 10.55-10.80, déliavasuti 10.60-10.80, külföntele magyar 10.50-10.65, osztrák 10.60-10.80.

Arpa: maláta 9-9.30, takarmány 8.75-9.10. Magyar tengeri 8.30-8.50. Cinquantin 10.50-10.90. Magyar zab 9.90-10.50, válogatott 10.30-10.50.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, július 14. Az aggodalmak az aratási munkák miatt csökkentek és ez a körülmény az előtőzsde irányzatára megszilárdító hatást gyakorolt, az üzlet azonban csekély volt. Államvasuti részvény némileg javult, Rimamurányi ellenben ismét hanyatlott. Korlátértékek közül érdeklődés mutatkozott fegyvergyári részvény iránt. A déli tőzsde megnyitáskor általános üzletlenség uralkodott a piacon és az árfolyamok alig változtak. Később államvasuti részvény lényegesen javult, egyébként a piac nyugodt volt. Berlin gyöngült irányzatot jelentett.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 636.50, Laenderbank 450.-, Union -.-, Bankegyesület -.-, Államvasutr. 720.05, Déli vasut 108.60, Alpési 641.50, Rimamurányi 584.50, Galicziai Kárpát -.-, Nyugatcsehországi kőszénbánya -.-, Fegyvergyár 661, Poldi kohó -.-, Török sorsjegy 186.-, 3 száz. déli vasuti elsőbbség -.-, Trifaili 299.50 K.

1 óra 30 perczkor jegyeztek:

Osztrák hitel 637.75, Magyar hitel 751.-, Anglo 297.-, Bankegyesület 526.50, Földhitel -.-, Laenderbank 451.-, Union 549.50, Államvasut 723.-, Déli vasut 108.60, Dunagőzhajózás -.-, Alpési 641.-, Rimamurányi 582.50, Brüxi kőszénbánya -.-, Osztr. aranyjárdék -.-, Török sorsjegy 185.78, osztrák koronajárdék -.-, magyar aranyjárdék -.-, magyar koronajárdék 93.10, Márka 117.33, rimamurányi 586.50 Poldi-kohó 466.-, 3 százalékos déli-vasuti elsőbbség r. -.- K.

Bécs, július 14. (Magyar értékek zárata). 4 százalékos arany-járdék 113.75, Tiszai és szegedi kőleson sorsjegy 142.75, Magyar hitelbank részvény 752.-, Magyar leszámitoló és váltó részvény 477.-, Osztr. aranyjárdék -.-, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság -.-, Magyar koronajárdék 93.05, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 92.95

gyomortól kisebb és rövidebb munkát igényelnek, hanem az étvágy természetes fokozódását is képesek előmozdítani.

Ha tehát a Somatose, mint hozzátételt az ételekhez a szokásos takarékos adagokban nyújtjuk, rendszerint az emésztési zavarok fokozatos javulása áll be jobb vérképződéssel és az egész test jobb táplálkozásával karöltve. Mint további következmény az idegek újbóli megerősödése és felírissülése észlelhető.

Ezért ideggyengeségnél, emésztési zavaroknál, égyengülésnél, egyáltalán a közérzet összes zavarainál, melyek célszerűtlen táplálkozásból erednek, sem alkoholféltéket, sem „idegfluidumokat”, vagy hasonló csodaszereket nem kellene használni, hanem Somatose-t.

A Somatose, mely 15 év óta vált be, az összes kulturállamokban ismert és az orvosi világ részéről alaposabban van kipróbálva, mint bármely más hasonló készítmény, a leginkább biztosítja alkalmazásának sikeres voltát.

A Somatose az összes gyógyszertárakban és drogeriákban kapható, az ismert poralakon kívül az új folyékony alakban is. Kétféle: „édes” és „fanyar” ízzel; ezen alak kényelmes adagolása folytán igen ajánlatos.

lása a közölt tudományos dolgozatok szerint éppen főjellegűsége a Somatosenak.

Figyelembe kell venni azt is, hogy az emésztés gyengeségénél a gyorsaság is, melylyel a gyomor kiürül, szerepet látzik. Minél tovább maradnak a gyomorban az ételek, annál nagyobb működést, nedvelvasztást és motilitást igényelnek.

Ezért téves dolog, ha azt hisszük, hogy beafsteakkal, tojással stb. gyorsan lehet az idegrendszert befolyásolni. Sőt, a legerősebb táplálék sem használ, ha a gyöngült emésztőrendszer nem tudja feldolgozni, hanem azt csak mint megterhelést érz. A gyomor megtöltése még nem mondható táplálásnak, mert nem az a fontos, hogy az ember mit eszik, hanem az, hogy mit emészt meg.

A legcélszerűbb gyógyszer tehát gyöngült emésztőrendszerrel bíró egyének részére az, mely az emésztőnedvek elválasztását természetes uton előmozdítja és ugy a gyomor, mint általában az emésztőrendszernek munkáját megkönnyíti.

Ha ezen álláspontról indulunk ki azt találjuk, hogy a Somatoseben meglevő albumosok - feltárt, könnyen emészthető fehérjefélék - a rendszer táplálékok többi, fent megemlített fehérjeivel szemben határozott előnyvel bírnak. Nemcsak, hogy a

Magyar nyeregi-köv. sorsjegy 195.50, Kassa-Oderbergi Vasutársaság 363.—, Magyar Jelzőbank 413.— Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, július 14. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 96.—, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.55, 1860-as sorsjegy 160.75, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 297.50, Pécsi Bankvein 526.25, Osztrák magyar bank 1774, Déli vasút 108.40, Dunagőzhajózási társ. 930.—, Dohány részv. 376.— Cs. k. arany (vert) 11.34, Német bankv. 117.38, Osztr. Lloyd 480.—, 4.2 sz. ezüst jár. 96.05, Osztr. koronajáradék 95.95, 1864-es sorsj. 292.—, Osztrák hitelintézet részvény 637.—, Union-Bank 548.50, Osztrák Länderbank 449.60, Osztrák-magyar államvasút 723.25, Elbevolgyi vasút —, Alpesi részvény 641.10, 20 frankos 19.07, Londoni váltóár 239.90, Lipótkohó 464, Török sorsjegyek 185.75 K. Szilárdult.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 14. (Értéktőzsde.) Megnyitáskor épp úgy, mint tegnap a forgalom túlnyomólag gyöngébb s majdnem teljesen kedvetlen. Ennek folytán a változások is szerény határok között ingadoztak. Nagyobb árcsökkenés tapasztalható, főleg a vezető kohóértékekben annál is inkább, mert a londoni ércpiacról és a new-yorki rézpiacról érkező jelentések további eladásokra adtak okot. Az árcsökkenések egész 10-15% emelkedtek. Bányáértékek ellenben nagyobb ellentálló képességet tüntettek fel, határozottan gyöngék káliértékek és az általános villamosági társaság részvényei, mely utóbbiak első árfolyamu kínálatra 1-13%-kal csökkentek. Bankok 1% fört részeivel olcsóbbak. Járadékok, hajózási értékek és Baltimore-részvények eléggé tartottak. A további folyamatban az összstatus tartós üzletelenség mellett változatlan. Az utótőzsde folyamán hazai kölcsön szilárd. A készpénzpiac ipari értékei nyugodtak vagy szabálytalanok. Napi pénz 3%, magánleszámitolási kamatláb 2 1/2%.

4 százalékos aranyjáradék 100.—, Osztrák hitelrészvény 200.10, Osztrák-magyar államvasút 154.50, Olasz járadék 104.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.80, Nyugodt.

London, július 14. Angol consol 84.1/2

Üzleti tudósítások.

Sertéskonsumvársári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatósága.) Július 14-én. Előző napi eladatlán maradvány 320 drb sertés, 21 drb süldő, — drb malacz, Pótfelhajtás 30 drb. sertés, — drb süldő, — drb malacz. Mai felhajtás 758 drb sertés, — drb süldő, — drb malacz, összesen 1108 drb sertés, 21 drb süldő, — drb malacz. Eladatott 807 drb sertés, 4 drb süldő, — drb malacz. Mai maradvány 301 drb sertés, 17 drb süldő, — drb malacz.

Következő árak jegyzetelték: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül életsúlyban 112—116 fill., életsúlylevonással — fillér. II-örendű 280—350 kilogramm 106— fill., életsúlylevonással — fillér, súly — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül éős. — fillérig, életsúlylevonással 130—148 fillérig, fiatal közep 220—300 klg.-ig — fill. életsúlylevonással 136—150 fill.-ig, fiatal könnyű 220 kilogramm — fillérig, levonással 138—150. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fillérig, életsúlylevonással — fillérig, belföldi süldő 120— fill.-ig, külföldi süldő — fillér, malacz — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, életsúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kőbányai sertés piac.

Budapest, július 14. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű: Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felül) 142—143 fillér, fiatal közep (páronként 251—320 klg.) 143—144 fillér. Magyar szedett: Közep (páronként 240—280 klg.) 143—144 fillér, könnyű (páronként 240 klg.) 144—145 fillér. Sertésleltár: 1909. július 11. napján volt készlet 30327 darab sertés, 12-én elszállított 407 darab sertés, július 13. napjára marad készlet 30266 darab sertés. A hizott sertésüzlet irányzata nyugodt.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

Finsen-féle lümpa fürdők szívbj és veredényelmeszedés ellen.

Elektromágneses gyógyítás

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezeles (Arsonvalisatio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos masszage (Vibratio).

Galván. Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. — Kezelés egész napon át.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).

Ideggyengeségi állapotok.

Álmatlanság, Fejfájás.

Hűdésok (Paralysis).

Idegfájdalmak, idegzésbáb (Neuralgiák, ischiás).

Gerincvelősrörvadás (Tuberculosis).

Szívbetegségek.

Veredényelmeszedés.

Köszvény és esz, reuma, izületi és esztbajok.

Székrekedés. Daganatok.

Anyagcserebajok (Elhízás, cukorbetegség, vérértelenség).

Bőrbajok. Bőrviszketeg.

Lupus.

Hajhullás, kopaszág.

Sztrókelítés (nőknel az arcon).

Aranyeres esomók.

Kívánatra prospektus.

Berlin; (Zárlat) július 14. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyzetelték: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.10, osztrák hitelrészvény 200.—, Déli vasút —, orosz bankjegyek 216.15, 4 százalékos új orosz kölcsön 84.20, Disconto Commandit 166.60, Dinamitruszt 191.—, Harpeni 190.90, Unikált török járadék 92.50 4.2 százalékos ezüst jár. 96.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.70, Magyar koronajáradék 93.80, Osztrák-magyar államvasút 154.90, Bécsi váltóár 85.10, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 221.70, Gelsenkircheni 179.—, Laurakohó 183.—, Remyh.

Frankfurt, (Zárlat) július 14. 4.2 sz. osz. papírjáradék 99.65, 4 sz. osz. osztrák ar.-jár. 100.—, Magy. ar.-jár. 95.65, Osztrák hitelint. részv. 200.—, Osztrák-magyar államvasút 154.30, Eszaki nyugati vasút —, Bustiér-radi vasút —, Londoni váltóár 204.16, Bécsi Bankvein 133.65, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.80, 4.2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék 96.50, Magyar koronajáradék 93.35, Osztrák-magyar bank 126.80, Déli vasút részvény 21.—, Elbevolgyi vasút —, Bécsi váltóár 85.10, Párisi váltóár 811.25, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Az irányzat nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) július 14. 4.2 százalékos ezüst járadék 99.40, 1860. sorsjegy 162.—, Déli vasút 20.75,

Table with columns: Buzs, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára, Egyéb gabonaneműk, Burgonya, Különféle termények. Lists various agricultural products and their prices.

Allamodósság közkölcsönök

Table listing government bonds and loans with columns for amount and interest rate.

Záloglevelek. Elsőbbeségek.

Table listing mortgage loans and other securities.

Biztosító társaságok.

Table listing insurance companies and their financial details.

Gőzmalmok.

Table listing steam mills and their locations.

Különféle vállalatok.

Table listing various other companies and their details.

Main table listing various financial instruments, bank shares, and exchange rates.

Main table listing various financial instruments, bank shares, and exchange rates.

KÜLÖNFÉLÉK.

Éjféli vers.

Lesz-e valamikor puha, fehér ágyam,
A hová pihenni lehajtsam fejem,
Lesz-e ifjú asszony e bús vándorlásban,
Tiszta, fehér vágygyal, aki haza várjon,
Hűn, szerelmesen?

Lesz-e valamikor, lesz-e boldogságom,
Pihenésem, álomom, nőm és gyermekem?
— Az éjféli szélvész kaczag az utcákon,
Mögötte egy árnyék, olyan, mint az arcom...
Sir keservesen.

Vischer János.

(„Pataud király” tervei.) Az elektrikusok szindikátusának titkára, írják Párisból, kiverte a meg-hiusult tömegsztrájk izgalmait és új erőt gyűjtött arra, hogy kellemetlenkedjen a gyűlölt burzso-áziának. Ha a mindenható Pataud ötleteitől már kevéssé is félnek, azért még mindig nem lehet elvitatni a megrögzött forradalmártól ezt a képességet, hogy tud friss bosszúságokat okozni. Elégé bebizonyította ezt Auteuilben az istállófiúk sztrájkja. Ez a megzavart verseny, a neheztelő párisi polgároké! — akik vasárnapon-kint utolsó garasait is rááldozzák a totalizátorra, sokkal súlyosabb katasztrófát jelentett az utóbbi hónapok minden sztrájkjánál. Pataud tehát új eszközt eszelt ki. Azt, hogy megzavarja a burzsoá szórakozását. A rettegett békerontó egy pár csinos részletet árult el a programjáról. A már megkezdett uton tovább fog kellemetlenkedni. Egy kis változatosság kell ehhez is. Például megzavarni egy operai diszeloádást, amelyen jelen van egy király és Fallières ott ül mellette. A nézőtér megtelt irakkos urakkal és ragyogó esti öltözékekben pompázó hölgyekkel. A kar és a ballet megjelenik a színen. Egy jelre, amit ez egyszer nem a karmester ad meg, a kóristák teljes hangon az kezdik énekelni, hogy: „Ah, Ca ira, ca ira, ca ira, tous les bourgeois a la lanterne.” A ballet vad táncot jár hozzá. De vannak más módok is. Lehet válogatni bőven. „Hallom a kiáltásokat — mondja Pataud — hogy kardvágásokat és ne tüszarásokat! Legyetek nyugton, eljön mindennek az ideje. Egyszer beérjük a guerilla-harcz-czal. Azon leszünk, hogy életetek egyhanguságát

megzavarjuk. Akár le is mondhatunk a tömegsztrájkokról. Hogy a mi legutolsó mozgalmunk balsikerü volt, az azért történt, mert olyan személyiségek is beavatkoztak a játékba, akiknek a jellemét csak most látjuk világosan. Elkezdjük a munkát elülről.”

(Ahol nincs vizikigyó.) Egy newyorki bankár Florida félszigetén nyaral. Nagy barátja a fürdés kellemes sportjának, de nem mer messzire bemenni a folyóba, mely, amint neki mondták, csak úgy nyúzsóg a vizikigyótól. Egy napon kiment halászni és ekkor szóba elegyedett erről a tárgyról egy benszülöttel, a vezetőjével.

— Szolgálhatok szívesen jó tanácsal — mondotta a benszülött. — Tudok olyan helyet, ahol egy szál vizikigyó nincs.

Nagy örömmel kapott a bankár az ötletet és rögtön odavezette magát arra a helyre. Egy szép kis tavauskánál állapodtak meg, mely jó messze feküdt a folyó felsőbb része mellett.

— Itt nincs kigyó — jelentette ki a benszülött, a csendes tóra mutatva. A bankár egy-kettőre ledobta magáról a ruháját, belevetette magát a vízbe és uszott keresztül-kasul akkora gyönyörűséggel a minőben az idein, a vizikigyótól való félelme miatt, még nem volt része. Majdnem félóra hosszat lubicz-kolt a tóban, aztán megelégedetten kezdett öltöz-ködni. Öltözködés közben megjegyezte, hogy a vízen uszkáló több fatörzs, mikre lühdés közben ügyet se vetett, most mozgolódnak kezd.

— Vajon mi oka lehet annak, — kérdezte — hogy ezek a fatörzsek egyszerre csak megmozdulnak?

— Nem fatörzsek ezek — felelte a benszülött — hanem krokodilusok. Azért is nincs egy szál vizikigyó se a tóban, mert a krokodilusok valamennyit fölfalják.

... A bankár ur se fog többet Floridában fürödni!

(Kutya-krematórium.) A kutyakedvelők gyakran röbb tiszteletet tanúsítanak kedvenc állataikkal, mint környezetükké szemben. Tulhajtott eleganciával öltöztetik ebeiket, külön hálókosztümökkel látják el őket. A rövidlátó kutyának már szemüveget is vettek. Klinikákat és szanatóriumokat építettek a négylábú jószágok számára. Most már az emberiség legújabb jogában is részesíteni akarják őket. Párisban ugyanis elhatározták, hogy krematóriumokat fognak építeni kutyák számára. Állatok részére szolgáló temető már eddig is volt minden nagyobb városban. Itt a kis állatok tetemeit ingyen eltemették s az egyetlen követelmény az, hogy a teteme-

ket kis ládában gondosan el kell zárni. De a párisiak ezzel nem érik be. Ők kedvenc állataik sírját olykor-olykor meg is szeretnék látogatni s ez úgy történhetik meg, ha a hamvakat egy urnában elteszik. Az új krematóriumot, amely kizárólag állatok hamvasztására szolgál, Faubourg St. Germainban fogják berendezni és pedig közközléségen. Az erre a célra megindított gyűjtés teljes eredményre jutott.

(Az orgia vége.) Páris Saint-Avoye nevű külvárosában véres büntetnek jutottak tegnapelőtt a nyomára. A rue Chapon egyik házában élt évek óta egy Gaillot nevű jómódu földbirtokos. Bár öreg ember volt már, a hatvanban járt, változatlan szenvedélyvel szerette a bort s a nőt. Tegnapelőtt este hét óra tájban heves vitakozás zaját hallották a szomszédok Gaillott lakásában. Az ilyenféle zajos jelenetek ott nem mentek ritkaság-számba, a szomszédok megszokták őket s ez-uttal se vetették rá ügyet. A nagy zaj után azonban nagy csöndesség támadt. A szomszédok egyikének feltűnt ez a körülmény. Kinyitotta ajtóját és kinézett a lépcsőházba. Egy vad külsejű, duzzadt és vörös foltos arcú nőt látott ott, aki épp akkor lépett ki Gaillott lakásából s véres kezét megmosta az esőeresz vízében. A szomszéd ekkor belökte Gaillott ajtaját, amely csak félig volt betéve. Irtozatos látvány tárult eléje. Az öreg föld-birtokos, a hirhedt nők hirhedt barátja, vérbe bo-lulva, élettelenül feküdt a padlón. A szomszéd a véres kezű nő után eredt, de ez akkor már messze járhatott. A rendőrség azután megállapította Gaillott halálát. A boldogtalan félig meztelenül hevert szobájában; a gyilkos nő borospalacczal ütötte agyon.

(Kalap, nyakkendő és gomblyuk.) Az angol ele-gáns világ minden esztendőben nagy érdeklődés-sel várja a newmarketi versenyeket, amelyeken Edvárd király részvesz és személyes példájával elődnti, hogy milyen legyen a jövő évad divatja. Ezuttal a király kerek kemény kalapot viselt, amelynek széles, kissé ívelt volt a karimája. A kalap színe a pörkölt kakaóéra emlékeztetett. A király nyakkendője kármínvörös volt, a walesi hercege pedig magentakék. Nagy fellüdnést keltett, hogy a király ezuttal virágot nem viselt gomb-lyukában és azok a sportifriúk, akik nem így cselekedtek, sietve jóvátették ezt a megbocsátha-tatlan hibájukat.

A RENEGÁT

— EREDETI REGÉNY. —

IRTA: DÉRI GYULA.

19

Bizony, meddig betegen feküdt, kevés nyugalmas napot látott Páris, a munkásnegyedek akkor is fölkelésben voltak — mi természetesebb, minthogy az egyetem üresen maradt? Kit szülői haza nem vittek a hallgatóság közül, ki tudná megmondani, merre bolyong most? Él-e még vagy meghalt? Hiszen, ha igaz az a hír, mit egy féllábu nemzetőr mondott neki, csak a chaussé d'Antin torlaszán kétszázötvenen estek el.

Du Charras beteg volt és szegény. Ismerősökre nem talált, keresetforrás után nem nézhetett, mert a felbomlott társadalmi rend szünetelésre kárhoztatta a munkát, melyhez különben egyelőre ereje sem lett volna.

Kamillnak ekkor cszébe jutott, hogy van még a világon valahol egy csendes hajlék, hol szeretettel fogják fogadni, megbocsátják neki, hogy éveken át keveset gondolt rájuk, hol nyugodtan hajthatja le fejét pihenésre s új erőt gyűjthet szenvedésektől megviselt tagjaiba.

Nem egészen érdektelen, de talán mégis fölösleges volna részletesen elbeszélünk itt hősnök ifjúkorának történetét, melynek csak két fejezete áll némi összefüggésben azokkal, amelyek e könyvben el fognak mondani. E két fejezettel röviden is számolunk; az egyik bizonyos Juliáról szól, ki szépség volt s hősnök fejét legjobb akarata ellenére elforgatta; — a másik fejezetben, ha több helyünk volna rá, részletesen elmondhatnók, hogy a szerelmében csalódott gyermekifjú, egy keserű órában megvált az édes otthonától, az atyai háztól, szülőföldjétől s nya-

kába véve a világot, Párisig bizony meg sem állt.

Ami Juliát illeti, e nő emléke Du Charrast a fél életén át kísérte s mint gyermekkorában a természet, ifjúságában e szerelem volt az, mi lelki fejlődésének irányt szabott.

S e pontnál nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy idősb Du Charras urnak hajdan egy falusi birtoka is volt. Kamill az iskolaszünetek és birtokon tölté s kedélyére a korlátlan szabadság, melyet ott élvezett, áldó hatást gyakorolt.

Mi előttünk a virágos rétek, a kalászos földek, az árnyas erdők, néma jelenségei a természetnek; szemünk örömeit elmereng rajtok rövid időre, de bensőnkét ezalatt is a világ tarka képei töltik be.

És nekünk nincs elég fenkölt érzésünk hozzá, hogy a végtelen erő fönséges alkotásaiban több gyönyört találjunk, mint a művészet és tudomány törekény műveiben, melyeket a gyöngy ember véges elméje hozott létre.

A gyermek lelki szemének fényét azonban nem vette még el az élet hiu csillogása, füleit nem sikkítte meg az a durva hangzavar, mely minket a sírig kísér. Ő látja a természetben a mindenható kezek rejtett működését, és hallja a szellemhangokat, melyek a teremtés titkairól mondanak csodás regét. S lelke megnépesül bűvös képzetekkel, szíve megtelik az átértett összhang gyönyörével; a gyermeket boldoggá, s ezért jóvá, nemessé tudja tenni a természet.

Du Charras Kamill sokszor megvallotta életében, hogy amíg benne fenkölt, nem az ismeretek, de az érzés szülte, azt nem emberek-től tanulta, de mikor még fogékony volt a lelke, künn, Isten szabad ege alatt, a léggel együtt szívta magába.

A kép, mit Juliáról nyújthatnánk, csak vázlatos lehetne; ő történetünkben nem szerepel, tehát hosszasan nem időzhetünk emlé-kénél.

Nem válhatunk azonban el tőle anélkül, hogy néhány sort ne szenteljünk nőies jelleme ama fényoldalainak, melyek öntudatlanul a legmélyebb s legmaradandóbb benyomást gyakorolták hősnökre.

Juliát ne tartsa senki kacérnak; ő Kamillal nem üzött kétérteimű játékot. A mi köztük történt, természetes következmény volt annak a ritka helyzetnek, melybe a gyorsan fejlődött ifjú hozta a nála idősb leányt, ki eszes s mivel volt bár, a lánglelkű s elméjű ifjú által messze tul-szárnyalva látta magát. A szellemi fönség varázsa nem volt egykönnyen leküzd-hető; Julia ép oly csodálattal hajlott meg előtte, mint bárki más s vajjon tehetett-e másképp? Hiszen Kamill senki előtt sem kívánt vele ragyogni úgy, mint ő előtte, senki-nek sem tárta úgy föl a szívét, mint neki.

A leány nem tudott teljesen menekülni a hatás alól, mit Kamill rá gyakorolt, de a hatás nem volt olyan, hogy egész lelkét lebilincselhette volna. A kifejtett nő csodálta bár Kamillt, nem láthatott benne egész férfit — s ez a magyarázata, hogy sem elutasítani nem tudta, sem szeretni nem volt képes.

S hogy Kamill szenvedése teljes legyen, ő átértette ezt és szemében ez volt Julia legfőbb erénye. A tartózkodó, komoly nőies-ség ez önmagával való vívódása, a büszkeségnek e nemes harcza az érzelmmé ki nem fejtelt vonzalommal, nem tévesztették el hatá-sukat Kamillra, ki egyideig remélve várt és bizott, később vérző szívvel mondott le reményeiről, midőn sorsa a korán vá-lást elkerülhetlenné tevő. Ugyde egy meg-maradt e viszonyból akkor is, midőn Kamill azt hitte, hogy minden elveszett; egy ra-gyogó fényes kép a női eszményről, ennek legnemesebb, legtisztább fogalma.

(Folyt. köv.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 14. —

Kinevezések. A király dr. Preindsberger József főorvost a szarajevói bosnyák-hercegovinai országos kórház sebészet szemészeti osztályának főnökét, továbbá dr. Wodynski Román ugyanezen intézet prosektoát, valamint dr. Bayer Károly főorvost, a «Vakufkórház» nevű szarajevói elmebeteg-állomás jelenlegi vezetőjét a VI. fizetési osztályba s a rendszeresített illetményekkel kormánytanácsosokká nevezte ki, ns. dr. Curinaldi Bruno egészségügyi felügyelőnek pedig a kormánytanácsosi címet és jellegét adományozta;

a közös pénzügyminiszter Knotz Ignác dr. abbaizai gyakorló orvost a szarajevói országos kormány egészségügyi osztályához járási főorvossá s egyben a bosnyák-hercegovinai országos kórház ideiglenes vezetésével megbízta;

a földművelésügyi miniszter a vezetése alatt álló minisztériumhoz Tomcsányi Gyula dr. budapesti lakot ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká;

a kereskedelemügyi miniszter Csendes Kornél, Petri Mór, Molter Frigyes, Kozel Antal és Vidám János igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott altitesteket ideiglenes minőségű kir. utmesterekké nevezte ki.

Pályázatok. A nagyváradi pénzügyigazgatóság pénzügyi titkári, esetleg segédtitkári és fogalmazói, továbbá számtisztai állásra 15 nap alatt; a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság Frátfalva községben (Udvarhely vm.) betöltendő postai ügynöki állásra augusztus hó 6-áig; a nagyváradi posta- és táviratigazgatóság Nadabon (Arad vm.) és Botpaládon (Szatmár vm.) betöltendő postai ügynöki állásokra augusztus hó 6-áig; a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság a keszthelyi adóhivatalnál betöltendő hivatal-szolgalai állásra négy hét alatt; a temesvári törvényszék elnökéhez az ottani járásbírósnál betöltendő jegyzői állásra két hét alatt; a löcsei pénzügyigazgatóság az olublói adóhivatalnál betöltendő gyakor-noki állásra két hét alatt; Debreczen sz. kir. város polgármesteréhez két gyaloghajdú, egy lovasrendőri, öt gyalogrendőri, egy mezőrendőri és két erdőri állásra mielőbb; az eperjesi törvényszék elnökéhez a gráti járásbírósnál betöltendő albirói állásra két hét alatt; a szabadkai törvényszék elnökéhez jegyzői állásra két hét alatt; a trencsényi törvényszék elnökéhez az ottani járásbírósnál betöltendő egy-egy jegyzői állásra két hét alatt; a nagybecskereki pénzügyigazgatóság a pan-csovai fővármivatalnál betöltendő vámgyakornokjelölti állásra két hét alatt; a nagyváradi ügyészséghez irnoki állásra négy hét alatt nyújtandók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap is az ország túlnyomó részén volt eső és mennyisége legtöbb volt Baranyában meg a szomszédos alföldi részeken (20 mm. körül), továbbá az Alföld északi vidékein, főleg a Bodrogtörvény vidékén (49 mm.) még helyenkint az északi hegyes vidékeken (Mezőlaborczon 43, Huszton 30, Oradnán 53 mm.) Helyenkint az élénk eső még tartott. A hőmérséklet országsszerte átlag 5 C°-kal alacsonyabb volt a normálnál, a nappali hőmérséklet is számos helyen 20 C°-on alul maradt, a maximum Rozsnyón 26 C° és a minimum ugyancsak Rozsnyón 6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős, melegebb idő várható, elvélve — inkább csak az ország keleti felében — zivataros esőkkel.

Sürgöny prognózis: Melegebb, elvélve csapadékok. Zivatarok.

Table with columns: Állomás, Hőmérséklet, Szélirány és ereje, etc. Lists weather data for various locations like A-Szlátina, Ungvár, Késmark, etc.

VIZÁLLÁS.

Jul. 18. Jul. 14. Jul. 18. Jul. 14.

Table with columns: Inn, méter, Tisza, méter. Lists water levels for various locations like Scháring, Pasu, Linz, etc.

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Lekéselt!

mert minos jó órája, pedig megbízható, pontos járású órá!

POLGÁR KÁLMÁN

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. szám részletfizetésre is visárolhat szigorúan szabott áron. Javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem! Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetük!

Meghívó.

A Dévaványai Önszegélyző Egylet, mint Szövetkezet

XI. évi rendes közgyűlése

folyó évi augusztus hó 1-én d. e. 10 órakor a Dévaványai Takarékpénztár Részvénytársaság pénztárhelyiségében fog megtartatni, melyre t. ez. mint szövetkezeti tag tisztelettel meghívatik.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

- 1. Igazgató-bizottság választása alapszab. 31. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése és a megvizsgált zárszámadás beterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és véleményezése a nyereség felosztása és az igazgatóság felmentvénye tárgyában.

Dévaványa, 1909. július 8.

Szentgyörgyi Gerő m. k. elnök

ELŐPATAKIE FORRÁS

KIVÁLÓ VASAS SAVANYUVIZ: GYOMORBÁJOK ÉS SÁRGASÁGELLEN. TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FŐLEAKATI: MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI RT. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

Házlerombolás

miatt

az üzlet teljesen feloszlik.

**

Perzsa és keleti szőnyegek

mélyen leszállított árban.

Polgár Hugó

V., Dorottya-utca 5. sz.

AZ ATHENAEUM IROD. ÉS NYOMDAI R-T. KIADÁSÁBAN MOST JELENT MEG

A szemérem elleni bűncselekmények

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜNTETŐJOG KÖRÉBŐL Irta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN budapesti ügyvéd.

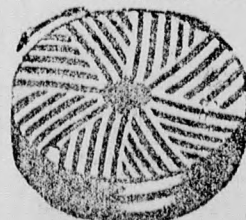
Halász Zoltán dr., a kiváló krimin-alista, ebben a munkájában ebűncselekmények jogi szabályozásának történeti fejlődése és összehasonlító jogtudományi fejtegetése után Büntető törvénykönyvünk vonatkozó fejezetének módosítása tekintetében kiváló gyakorlati érzéssel és nagy elméleti tudással megkon-struált reformjavaslatokat tesz. Rendkívül érdekes és felette hasznos utóó munka ez nemcsak a szakemberek, hanem a laikusok számára is, akik a nem élet körébe tartozó cselekmények jogi elbírálása felől kimerítő tá-jékozást óhajtanak nyerni.

A KÖZEL 450 OLDALRA TERJEDŐ KÖTET ÁRA 10 KOR.

Megrendelhető ugy a kiadóhivatal-ban (VII., Rákóczi-ut 54. sz.), mint minden hazai könyvkereskedésben.

A sárospataki malomkő-gyár egylet ajánlja:

Ritűnő hírnevű sárospataki kovamalom-köveit,

Megrendelések elfogadnak: A sárospataki kovamalomkő-gyárban Sárospatakon. (Posta- és vasuti állomás.) Ugyan-nagyon sok más csekélyebb értékű malomkő is sárospataki néven kerül forgalomb., ezélszerű vagy közvetlenül a gyár-ban, vagy megbízható üzleg útján tenni a megrendeléseket. Előfőnsön kiemeltek, hogy kovamalomköveink „Sárospa-taki kovamalomkőgyár”, illetve „Sárospataki malomkőgyár egylet” jelzéssel vannak ellátva.

SZÍNHÁZAK

Csütörtökön, 1909 július 15-én

Föv. Nyári színház

Akisboszorkány

Operett három felvonásban.

Kezdeté 1/3 órákor

Műsor:
Péntek: Rip van Winkle.
Szombat: A kis boszorkány.
Vasárnap d. u.: A cigány.
Este: A kis boszorkány.

Föv. Városligeti Színház

Az erdőszleány.

Operett három felvonásban.

Kezdeté 1/3 órákor

Műsor:
Péntek: Az erdőszleány.
Szombat: Az erdőszleány.
Vasárnap d. u.: Az erdőszleány.
Este: Az erdőszleány.

CIRKUSZ

BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.

Ma, csütörtökön 1909. júl. 15-én

2 Nagy Előadás 2

d. u. 4 órákor Külön Csálád Matiné. Fél helyretek. Felnőtteknek és gyermekeknek este 8 órákor rendez helyretek. Mindkét előadásban egyenlő nagy műsor.

AMERIKAI PARK

Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 4-49.

Nyitva délután 6 órától reggel 4 óráig.

Ma a nagy varieté színpadon

Csodás új műsor!!! fellépnek: Csodás új műsor!!!

Wilson csoport világhírű tornászok.

Smit and Smote amerikai excentrikusok.

és még 18 nagyszabású, európai híru attrakció.

A Tabarin Moulin Rougeban

Művészet a mez-**ADRIAN** Művészet a mez-
!! telenségben!! !! telenségben!!

Négy csodaszép nő görög és római áldozati táncra.

Négy operett-társulat és még 20 elsőrendű táncmulató.

A havvézenekar hangversenye Bach karmester vezetésével.

A területre szóló belépőjegy ára 60 fillér, 9 óra után 1 korona. Kedvezményes jegyek az összes dohányüzletben kaphatók.

A Tabarin Moulin Rougeba és a Nagy Varietétébe váltott jegyek a területre is érvényesek.

JARDIN de PARIS

(Városliget. Erzsébet királyné-ut 1.) Telefon 167-25

Kezdeté 9 órákor.

Nemzetközi vig művészestélyek.

KORNAI BÉRTA a Vigszínház tagja.

Sajó Géza, Szász Ilona, Varias Antal, Csatali Janka, Schaffer József, Mascha Dignam, Rita Raoul, Bork Hildegard, Kaiser György stb.

A Tabarin Bal-Mabilleben

Sachoff-csoport.

Miss Hytha, meztelen táncosnő. Maurice & la belle Leona.

3 Aquilera's. Miss Nelly and Taylor. Mille Rosalda és Montanara, ezenkívül még 20 elsőrendű táncmulató.

Jegyek elővételben Zipser és Köznél Andrassy-ut 4 sz. alajt válthatók. Telefon: 27-68.

Baros Gábor és Fia

vegyészeti gyára

létező és létesítendő kisebb-nagyobb

likőr-, rum- és palinkagyárakat

(vendéglőket)

italméréseket berendez, az eszköz-
iratokat beszerzi leg hozzá szükséges
továbbá szállít

szeszszelést, kompozíciókat, aether-olajokat

stb. igen előnyös hitelintézési feltételek mellett.

Költségvetést, árjegyzéket, épp egy vidékre

vegyésmérnökünket díjtalanul elküldjük.

Központi iroda: Budapest, I., Városmajor-u. 42.

Városi üzlet: Budapest, VII., Dohány-utca 1.

Telefon 45-45. Telefon 8-72.

ÖNBÉRETEL

egy ócska zongorát vagy pianót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsönját, végre pénzét

kiadta, zongorája nincsen.

HAFIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, leg-

modernebb ércpánccal ellátott keresztúros új zongorát

vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem

lehetővé teszi bankszövetkezetnek és idővel mégis tulaj-

dona lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon

kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepén.

Ezen telepénélküli legfőbbkétesebb gramofon- és művész-

lemezek főelárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1/a.

(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)
Telefon 4-31.

Zongorák becserélése, javítása, hangolása legújulvaiban.
Fentí rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

Urak és hölgyek
könnyű és jól jövedelmező mellékkeresetre lehetnek szert, ha sorsjegyek részleltetésre való eladásával foglalkozni hajlandók. Hasznavehetőség esetén **fixfizetés.**
Fleissig Sándor bankház Bpest, Erzsébet-körút 2.

RÉPÁTI VIZ
AZ ÉGVÉNYES ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE
MURUTOS BANTALMAK ELLEN.
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK.
FÜLEKAKAT:
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI RT.
BÁTHORY-ÚJ. = TELEFON: 162-84

Alkalmi Butoráruház
Legolcsóbb bevásárlási forrás butorok, garnitúrák és szőnyegekben!
BALASSA és RÓNA
:: butoráruháza ::
Budapest, VI., Eötvös-utca 17. sz.
:: (Andrássy-ut sarok) ::

FŐVÁROSI SZÍNHÁZAK
F MŰSORA 235 SZÁM
Minden füzet külön is kapható.
221-22. Kerülő út. Színmű 3 felv. Irtá Bernstein Henry. Fordította Salgó Ernő. 60 fillér.
223-24. Falusi idill. 3 felv. Irtá Lengyel Menyhért. 60 fillér.
225-27. Hivatalnok urak. Színmű 3 felv. Irtá Földes Imre. 90 fillér.
228-29. A mama. Vigjáték 3 felv. Irtá Szigligeti Ede. 60 fillér.
230-31. Forradalmi nász. Színmű 3 felv. Irtá Sophus Michaëlis. Ford. Homonnai Albert. 60 fillér.
232-33. A bunda. Színmű 3 felv. Irtá Hauptmann Gerhard. Ford. Sebők Zsigmond. 60 fillér.
234-35. Férfiak. Drámai játék 3 felv. Irtá Bíró Lajos. 60 fillér.
A gyűjtemény teljes jegyzéke kívánatra ingyen kapható.
Kiadja
LAMPÉL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság
Budapest VI. Andrássy út 21. szám.
Kaphatók minden könyvkereskedésben.

BRÁZAY MENTHOLSZESZ

Brázay Mentholszesz
legmegbízhatóbb házi szer.
Biztos segítség!
Erősít! Üdit!
Egészségünket megóvja!
Kapható mindenütt!
Próbaüveg ára 40 fillér.

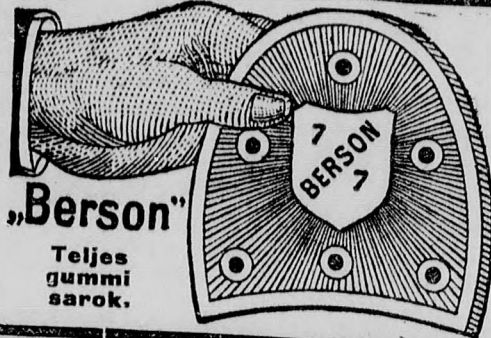
„Miénk a jövő”

Legújabb tengerészöltöny fehér és kékben 16 K.-tól feljebb
KOCH testvéreknél
Budapest, IV. ker. Károly-körút 26. — Mosóöltönyök 3 K.-tól feljebb. 5437

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYURUK. NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ÉS MŰVESZ-üzletében szerezhetők meg.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapvas rácsozatok, kertkerítések, keramitlapok, kőelhími lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór
Épület-bontás vállalkozónál
Budapest, Nádor-u. 72-74.
Fiók-üzlet Visegrád-u. 27.

„Berson“
Teljes gummi sarok.

Berson gummi sarok

nélkül
a legdrágább cipő is tökéletes. A szőjegyre ügyelni tessék:

„BERSON“
legjobb gummisarok a világon. Kapható minden bőr-, cipő-, gummi-áru- és drogueria üzletben.

Nagyban szétválik
SEGMUND BEER & SÖHNE,
WIEN, VI/1.

„Berson“
Kerek gummi sarok.

Miért használ mindenki

GLORIALIS

gyöngyvirág-illatszer

alkohol nélkül?

Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm
a legtekélyesebb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elkészíthető. Aki egyszer használta, soha mást nem fog használni.

Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm
a legkonzentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkedveltebb, mert az egész is elegendő az illatosításhoz.

Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm
eltérőleg a többi parfümtől, alkohol nélkül van kivonva a virágból és ennélfogva a levegőn nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és puha gyöngyvirágillatot.

Glorialis virágkivonatot alkohol nélkül kapható még: ibolya, róza, liliom, Boquet de Chypre és Boquet Jeanette illatokban.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) 3 korona 50 fillér.

Kapható minden drogeriában, illatszer- és gyogyárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi 3.50 K utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Klein és Fia

106. údv. szállítók, pipereüzem- és illatszergyár
BUDAPEST, VII/6.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet

VÁCZ.

Gyárt: mindennemű fa- és vastalicskát, kő- és kézkocsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, tűzfűrészeszatelokat kerti és locomobilfűrészkendőket stb. stb.

Budapesti raktár és iroda:
VI., Gyár-utca 23.

Telefon: 161-27.
Kérjen árajánlatot!

Helical Premier és The Champion

A már 34 év óta a kerékpárvilágot uraló eredeti angol kerékpárokat dupla harang-oszlopokkal és szabadonfutóval, 3 evi létállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári arakon havi 12 és 16 koronás részletekre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

egész világon létező összes kerékpárokhöz külső és belső gummikát, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokm, kormányokat és oszlopokat óriási forgalmunk következtében mérten lezállított nagyszámú készletekkel szállítjuk az eredeti gyári árban 30% árfeszítéssel.

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4, és Budán, II., Margit-körút 8. sz.

Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészéről ingyen és bérmentve.

Párisi világiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.

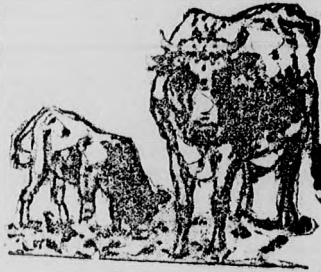
Dietetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.

50 év óta használatos a legtöbb istállóban étvágytalanság és rossz emésztés esetében, tehénknél a tejjavítására és a tej gyarapítására.

Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor valódi csak ezen védjeggyel.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **TERÉZ JÓZSEF** gyógyszerész, Buda-pest, VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrassy-ut 28. szám.

Akar Ön kitünő fényképet?

Akar Ön ezen fényképnek a készítője lenni?

Ha igen, úgy siessen megrendelni az alanti megrendelői íven

AUFRECHT és GOLDSCHMIED B. T.

fényképezési-osztályában

Reform- Minimum Kamarát.

A Reform-Minimum-kamera a létező legtekélyesebb, legmodernebb és legvokonyabb komara. Ezen modell méretei a megengedhető legkisebb fokra vannak redukálva. A kamara el van látva magas és szélességi irányban eltolható objektívvel, forgatható tükrkeresővel, vízszínmérővel, kettős kihuzattal a hátsó lencse önálló használata céljából. A legfinomabb kivitel, bőr-3alfalak, a futólaj feketére fényezve, fémrészek nikkelezve, elsőrendű bőrúthuzat. Az objektívek F: 5,6 fényerősségig alkalmazhatók.

A Reform-Minimum-Kamera árát Unikum-zárval beleértve három fémkötésű tokban:

9 x 12 cm	13 x 18 cm
Ár havi részletekben	Ár havi részletekben
korona	

127b. Finom Rapid-aplannal	120.-	6.-	185.-	9.-
129b. Rietzschelel-anasztigmatával F/8 F = 120 mm	165.-	8.50	225.-	11.50

Levegőandó és hozzánk beküldendő.

Megrendelési ív. Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 30. szám.

Ezennel megrendelem Reform-Minimum-kamera 9 x 12 - 13 x 18 cm. nagyságban kor. árban, havi részletekben 19... től kezdve Budapestben Aufrecht és Goldschmied B. T. cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket, illetve, ha a megrendelt áru egyenesen a gyárból küldetik, a vámköltségeket is magam viselem. Három havi részlet finanszírozása a teljes vételár esedékessége lesz.

Lakhely: _____ Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. M.

Hollandi

életbiztosító részvénytársaság
(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

Amsterdam.

Magyarországi igazgatóság: **Budapest, VIII., Rákóczi-ut 1. szám.**

Legolcsóbb díjak.

Az 1908-ik év végen a biztosítások összege **344 millió** forintot meghaladta.
A tartalékok összege: **102 millió 420,280 k. 80 fill.**
Eddigi kifizetések: **85 millió 818,215 k. 10 fill.**

Az intézet saját palotája:
Budapestben, Calvin-tér, Baross-utca 1., Üllői-ut 2-4. szám.

Hirdetések

felvételnek a kiadóban,
VI., Eötvös-utca 32. sz.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban Budapest, V., Bálvány-utca 6-C. 28

Akar nőszülni?
Több mint 600 gazdag Tölgy előjegyzésben. Urak, vagyon nélkül is jelentkezzetek azonnal:
L. Schlesinger, Bernia. 18. 27457

Ananász kajszinbarackot
rétes és csemecalmát, zamatos kórtét, métermázsánként 20 és 24 kor. Fejkapósztát 20 kor. Vajbabet 32 koronájával, zöldpaprikának, ngorkának szazát 2 koronájával, hagymát, petrezselymet, mindenféle főzeléket, legolcsóbban előleg beiktatással postasoranként bármelyikből 240 fillérré. Gyümölcskivittel Csongrádról.

Kitűnő ó-bor
kadarja 26, rizling 30 fillér literenként; 50 literen túli szállítási Papp Gédeon szőlőtelepe, Nagykorósán. 5773

Pótvizsgálatra
javítóra, póterettségire, bármilyen vizsgálatra előkészít: «Szünidei Tanfolyam» Garay-utca 5. II. 12/a.

22 év óta
fennálló, egyedüli, konkurrens nélkül való cetrászda eladó. Az üzlet igen jó forgalmu, biztos megélhetést nyújt, ami igazolható. Bővebb felvilágosítást nyújt Szibicza Iános cukrász. Nagy-Szalonta. 5783

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépírás és magyarnémet levelezés-oktatás. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos állásbiztosítást. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezetektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Ingyentantást nem kérünk. Telefon 61-68. Beiratások egész napon át.

Kajszinbarackot
válogatott legjobb disz-példányokat, 5 kilót 212 koronáért, valódi spanyol meggyet, szeszlikörtet, aranyalmát, rizlót 2 koronáért szállít Müller J., szőlőbirtokos, Kiskunhalas

Előrendelvények
Singer női varrógépet
27 forintért karikahajót 40 forintért, centrálba bint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 6 évi jóállással szállítok, vidékre arjegyek ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV., Vereus Pálmá-u. 40. Fűző- és vízszelőkészlet árak: 2000.

Pénzszekrények
és amerikai irodabútorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda-berendezések, réz- és mahagoni bútorok, szőnyegok és függönyök, valódi angol bórgar-nitúrak eladása s vétele
Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-utca sarok.

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ékszert és rézleget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.—

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST,
Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán. 27563

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszomágyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Jakab Ödön könyvei.
Költői művei:
Nyár. Költemények. Diszkótesben 4.—
Hangok az ifjúságból. Költemények. Diszkótesben 5.00
Szálló és Hajnás. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkótesben 3.00
Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolca fénynyomatú képpel és számos szövegképpel. Diszkótesben 10.—
Elszökött. Versgyűjtemény. Pompás diszkótesben 4.—
Rosa. Költemények. Neogrady Antal képeivel. Diszkótesben 6.—
Próza munkái:
Élet. 14 elbeszélés egy kötetben 2.—
A hét imposztor. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótesben 4.—
Falu. Elbeszélések Kimmach László rajzaival. Szines diszkótesben 5.60
Könyvtár. Elbeszélések gyűjteménye. Tull Odön művészi rajzaival. Pompás diszkótesben 5.60
Élő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótesben 5.60
A jövő. Dráma 3 felvonásban. Kötve 2.—
Megrendelhetők:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. társ. Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Ne fogadjon el pemeteit ezüstkortát Réthy rév nélkül. Ara 60 fill.
Szülésznő
több évi klinikai gyakorlattal tanácsot, segélyt nyújt kényelmes lakásán. Helybeli, vidéki szülő nők fogad titoktartással. Özvegy Bárdosné, VI. Dalnok-utca 27. I. 26. Nyugati pályaudvar közelében 57-7

Modern urasági bútorok alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktári szőnyegok, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbútorokban.
GROSZ SÁNDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezülv. Gyár-utca. Telefon 14-02.

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpenzióleggel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszertű raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Jó és olcsó nyaraló és üdülőhely:
Lőcse (Zab. kir. városa. Szepesvármegye székhelye; 573 méter magasan a tenger színe fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1-2 kilométernyire fényes vízzel környezve, teljesen portalan, ózonos levegővel; kitűnő források, vezetékkel, villamos világítással, kikövezett és csatornázott utakkal és kertekkel; jó és olcsó élemezéssel, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kirándulószomszédhelyekkel. Az odautazás és ott elszállásolás körülményeiről tisztes felvilágosításokkal szivesen szolgál a város rendőrkapitánya.

Kocsi áruháznak
VII., Rákóczi-ut 72. sz. Magyarországi legnagyobb kocsiraktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Soványosság
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Barlley tanár amerikai erőtáppora. Soványok tartás, szép testidomokat nyernek. — Hölgyek remek köhlet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntetés: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönőlevelek minden országból. Dobozonként 1 fűt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 730
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Tapéták
a legdurább és legolcsóbb választék, szolid jó munka, csak
Lederer Ernőnél Budapest, IV., Hajó-u. 6.

Pénzt azonnal
bútorra, zongorára, kosokra, varrógépekre, kerékpárokra, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjjelleggel legutóbban bizományba beraktározunk. Tauber Armin és Társa, VII., Baross-tér 18. Telefon 97-66. Üzletünk máshol nincs

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek tere 3. felelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander bútorok, uriszobák, angol bórgar-nitúrak és szalonbútorok, keleti szőnyegok, csillárok — Telefon 82-13

Most jelent meg.
Ebtenyésztés,
kézikönyv ebtenyésztők, vadászok és ebkedvelők számára.
Irta és száz ábrával ellátta MONOSTORI KÁROLY állatorvos, a m. kir. állatorvos főiskola az állattenyésztés ny. r. tanára.
Szerző 3000-ik szakmunkája.
Ára 4 K 50 L
Az első magyar ebtenyésztési kézikönyv!
Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. társ. Budapest, VI., Andrássy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

RÉTI JAKAB IMRE műasztalosnál kaphatók a legjobb BUTOROK legutányosabban.
Finom sima angol bútorok szép választékban. Minta raktár s megrendelési hely Kazinczy-utca 2., I. em. Mindig nyitva esti 8 óráig

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 730
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Néklözhetetlen újság!
Magyarországon minden fűszer-, gyarmatárú, csemege, husárú, tejtermény stb. kereskedőnek, az élemezési- és fogyasztási szövetkezeteknek, szállodás és kávé-soknak, sőt minden háztartásnak a

CSEMEGE
UJSÁG ÉLELMÉZÉSI SZAKLAP
Ez a maga nemében páratlan hírújság szeptember hó 1-én indul meg. — Előfizetés ára félre 5 korona, egész évre 10 kor. Előfizetők újság (5 hónapig) 3 koronáért kapják.
Szerkesztő: Lenkei Zsigmond Bpest, VII., Sándor-tér 4.
A legjobb hirdetési mód! Senki sem néklözheti

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.
Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80.

Egyedüli pontos teljes levélzime összes hirdetésemnek Kállai Lajos motorgyára BUDAPEST, Gyár-utca 28. sz.
Legújabb rendszerű benzínmotorokról tessék díszjegyzéket kérni.

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabókellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszomágyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.
Ingyenes gépirás-tanítás.
Kedvezményes magyar, német gyorsíró-oktatás. A „Stenografia” Országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró- és gépiróiskola okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai tanárok vezetése alatt havonként új gyorsírói, gépirási és sokszorosító tanfolyamok nyílnak. Kereskedelmi tanfolyamok: egyszerű és kettős könyvvitel kereskedelmi számtan, levelezés, fogalmazás, helyesírás és széprás. Díjtalan és biztos állásbiztosítás. Tanórák reggel 8 és este 9 óra között. A gyorsíró sűrűségeiben egy hónap alatt is megtanulható. Külön órák. Sokszorosító és másoló iroda, lásmunkák leírása és sokszorosítása a legkedvezményesebb feltételek mellett. Beiratások naponta vannak az intézet helyiségeiben kizárólag: Rákóczi-ut 60. I. em. Az intézet ismert elnevezéseit újabb megtevesztő módon utánozzák. Tájékoztatót szivesen küld az igazgató.

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabókellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszomágyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.

Legszesz és villamos csillárok
legelőnyösebben szereshetők be Kulcsár Sándor bronzárú- és csillárgyárban. Budapest, VI. ker., Dessowfy-u. 9-11.
Falusi otthonban
könnyű mellékjövédelmet ad a fa-faragás házi ipara.
Most jelent meg:
A FA-FARAGÁS
mint házi művészet.
Utmutatás kezdők és haladók számára.
Ismeretli KARDOS ÁRPÁI
Második bővített kiadás.
A szövegbe nyomott számos ábrával.
Ára 1 kor. 20 fill.
Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. társ. Budapest, VI. Andrássy-út 21 valamint minden könyvkereskedésben.

Saját gyártmányú fürdőá-dak 14 kor.-tól felebbé tülhető kádak 60 kortól felebbé. Elváltok mindenféle kutsziványok és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Vesselőny-utca. Telefon 218-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kézimunka
hímzésekhez, bútorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszomágyár, Nagymező-utca 46. szám.

Pénzt rögtön
bútorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvek-re és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza.
TAUBER és TÁRSA csakis VI. Nagymező-u. 42. Telefon 162-57. 27477

Bouvet-Ladubay
legjobb és legolcsóbb francia porcelán.
Vezérképviselőség: PRÁGA, Soukenicka 30.

Pénzkölcsön
4%, 4 1/2%, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövédelműző, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén lévő bérházakra I., II., III., helyen 15-60 évig törleszthető. Személyhitelt tisztviselőknél gyorsan eszközölhetik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.
Légszész és villamos csillárok
legelőnyösebben szereshetők be Kulcsár Sándor bronzárú- és csillárgyárban. Budapest, VI. ker., Dessowfy-u. 9-11.

Falusi otthonban
könnyű mellékjövédelmet ad a fa-faragás házi ipara.
Most jelent meg:
A FA-FARAGÁS
mint házi művészet.
Utmutatás kezdők és haladók számára.
Ismeretli KARDOS ÁRPÁI
Második bővített kiadás.
A szövegbe nyomott számos ábrával.
Ára 1 kor. 20 fill.
Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. társ. Budapest, VI. Andrássy-út 21 valamint minden könyvkereskedésben.